

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Subjektivní kvalita veřejného a soukromého vysokého školství z pohledu
studentů v České republice

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Inna Čábelková, Ph.D.

Praha, 2010

Filip Vachule

Prohlašuji, že jsem práci vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a souhlasím s jejím eventuálním zveřejněním v tištěné nebo elektronické podobě.

V Praze dne 25.06.2010

.....

podpis

Autor by zde rád poděkoval za nedocenitelnou pomoc ve formě konzultací a připomínek své vedoucí práce Ing. Inně Čábelkové, Ph.D. a Merry za psychickou podporu.

ANOTACE

Bakalářská práce **Subjektivní kvalita veřejného a soukromého vysokého školství z pohledu studentů v České republice** se v úvodní teoretické části zabývá strukturou vysokého školství v České republice a základními rozdíly mezi soukromými a veřejnými vysokými školami, problematikou hodnocení kvality vysokých škol na evropské a národní úrovni a použitím studentského hodnocení kvality studia v rámci systémů hodnocení kvality vysokého školství. V další části je vypracována metodologie výzkumu, jehož cílem je zjistit, zda existují rozdíly v názorech na kvalitu určitých aspektů studia mezi studenty 1. ročníku soukromých a veřejných vysokých škol v České republice. Empirická část práce analyzuje data získaná v rámci výzkumu „Studium na vysoké škole 2004“ a snaží se najít odpověď na otázku, co způsobuje případné rozdíly v názorech studentů.

Klíčová slova

vysoké školství, subjektivní kvalita studia, hodnocení kvality vysokých škol, soukromé vysoké školy, veřejné vysoké školy

OBSAH

1	Úvod	3
2	Vysoké školství	4
2.1	Vysoké školství v České republice	4
2.2	Příklad postavení soukromých vysokých škol v zahraničí	5
2.3	Specifika soukromých vysokých škol v České republice	6
3	Hodnocení kvality vysokých škol	8
3.1	Kvalita	8
3.1.1	Kvalita jako znak dokonalosti	9
3.1.2	Kvalita jako dosažení „nulové chyby“	9
3.1.3	Kvalita jako „vhodnost pro daný účel“	9
3.1.4	Kvalita jako proces transformace	9
3.1.5	Kvalita jako mezní hodnota	9
3.1.6	Kvalita jako proces zlepšování	10
3.2	Hodnocení	10
3.2.1	Formativní hodnocení	10
3.2.2	Normativní hodnocení	10
3.3	Akreditace	11
3.4	Účely hodnocení kvality vysokých škol a případné problémy při hodnocení kvality vysokých škol	12
3.5	Historie hodnocení kvality vysokých škol v Evropě	13
3.6	Boloňský proces	13
3.7	Příklad komplexního systému kritérií hodnocení kvality vysokých škol	15
3.7.1	Kvalita vyučovacího procesu	15
3.7.2	Kvalita studijního výkonu studenta	16
3.7.3	Kvalita instituce	16
3.7.4	Kvalita učitelského sboru	17
3.8	Studentské hodnocení kvality vysokých škol	19
3.9	Kritéria studentského hodnocení kvality vysokých škol týkající se mého výzkumu	19
3.9.1	Kvalita vyučujících	20
3.9.2	Kvalita přednášek/seminářů	20
3.9.3	Kvalita technického zázemí: technologie, skripta a učebnice	20
3.9.4	Kvalita studentů	20
3.9.5	Počet studentů a vyučujících	21
3.9.6	Užití moderních učebních metod	21
3.9.7	Propojení studia s praxí (aplikační sférou)	21
3.9.8	Prostředí školy	21
3.9.9	Šíře studijní nabídky	22
3.10	Další výzkumy, zdroje informací a literatura	22
3.11	Srovnání kvality soukromých a veřejných vysokých škol v České republice	23
4	Výzkum	24
4.1	Výzkumný problém a obecná hypotéza	24
4.2	Výzkumná strategie	24
4.3	Výběr vzorku: Prostředí výzkumu	24
4.4	Metody vyhodnocování a interpretace získaných dat	26
4.5	Technika sběru dat	27

4.6	Pracovní hypotézy	29
5	Analýza dat.....	32
5.1	Výpočty a výsledky	32
5.1.1	Přednášky a semináře/cvičení mají vysokou úroveň ... (a)	32
5.1.2	Přednášky a semináře/cvičení vyžadují průběžnou přípravu ... (b).....	34
5.1.3	Přednášející jsou vždy dobře připraveni ... (c).....	36
5.1.4	Přednášející dokáží svým přístupem vzbudit větší zájem o obor	37
5.1.5	Přednášející poskytují informace o nejnovějších poznatcích v oboru	39
5.1.6	Pro výuku existuje dostatek potřebných skript a učebnic ... (f)	40
5.1.7	Studenti si mohou sami výběrem přednášek a seminářů zvolit své individuální studijní zaměření ... (g).....	42
5.1.8	Účast na přednáškách je většinou ztráta času ... (h).....	43
5.1.9	Účast na seminářích/cvičeních je většinou ztráta času ... (i).....	45
5.1.10	Přednášející hodně využívají zajímavé a netradiční formy vyučování ... (j) ...	46
5.1.11	Studium na této škole mě motivuje k dosažení co nejlepších výsledků	48
5.1.12	Řada přednášejících jsou osobnosti, kterých si studenti váží ... (l).....	49
5.1.13	Studium na této škole mě intelektuálně stimuluje ... (m).....	51
5.1.14	Studium na této škole rozvíjí mé logické myšlení ... (n).....	52
5.1.15	Studium na této škole rozvíjí mé komunikační dovednosti ... (o).....	53
5.1.16	Studium na této škole rozvíjí mou schopnost kritického myšlení a tvorby vlastního úsudku ... (p)	55
5.1.17	Vyučující rádi a ochotně poskytují studentům pomoc a diskutují s nimi o sporných problémech a otázkách (q).....	57
5.1.18	Věřím tomu, že mě studium na této škole dobře připraví pro uplatnění na pracovním trhu ... (r)	58
5.1.19	Škola mi poskytuje dostatek příležitostí ověřit si nabyté poznatky v praxi ... (s)	60
5.1.20	Škola mi dodává potřebné sebevědomí ... (t)	61
5.1.21	Ve škole se učím týmové práci ... (u).....	63
5.1.22	Vyučující oceňují tvořivost a samostatný úsudek studentů ... (v).....	64
5.1.23	Přednášející jsou opravdovými odborníky ve svém oboru ... (w).....	66
5.2	Souhrnné výsledky a interpretace	68
5.3	Dodatečná analýza.....	71
5.3.1	C5a) „Jaké studijní výsledky jste měl/a v posledním ročníku studia? – Průměr v pololetí“	73
5.3.2	C5b) „Jaké studijní výsledky jste měl/a v posledním ročníku studia? – Maturita“	74
5.3.3	D1e) Na obor, který studuji, jsem se nemusel/a dělat přijímací zkoušky... ..	76
5.3.4	D1f) Dostat se na tento obor není tak těžké jako na jiné obory... ..	77
6	Závěr.....	78
7	Literatura a zdroje	80
7.1	Literatura	80
7.2	Internetové zdroje.....	82
8	Přílohy	83
8.1	Dotazník k výzkumu „Studium na vysoké škole 2004“	84

1 Úvod

Jednou z nejčastěji diskutovaných otázek v médiích v České republice je v posledních letech reforma terciárního vzdělávání. To ušlo v posledních dvaceti letech velký kus cesty od elitního vzdělávání k univerzálnímu, dostupnému nejširším vrstvám. Ovšem zákonné a ekonomické rámce jeho fungování zůstaly téměř nezměněny. Na vysokoškolském vzdělávacím poli se také v posledních dvaceti letech etablovali noví hráči: soukromé vysoké školy. Toto a mnoho dalších faktorů je důvodem k nutnosti komplexní reformy. Součástí takové reformy musí také být univerzální systém hodnocení kvality vysokých škol, který zatím v České republice chybí. Zatím hodnotí kvalitu pouze Akreditační komise ČR, která se ale zabývá spíše stanovením minimálních požadavků pro udělení akreditace a zkoumáním základních nedostatků. Komplexní systém hodnocení kvality vysokých škol by měl obsahovat prvky vnějšího a vnitřního hodnocení kvality, součástí vnitřního hodnocení by mělo být i subjektivní hodnocení kvality studia samotnými hlavními aktéry tohoto procesu, tedy studenty. Tomuto tématu se zatím věnují hlavně sociologické průzkumy. Téma mé práce reflektuje nástup soukromých vysokých škol na trh vzdělávání a subjektivní studentské hodnocení kvality. Tématem práce jsou názory vybraných skupin studentů 1. ročníku českých veřejných a soukromých vysokých škol na kvalitu poskytovaného vzdělání. Konkrétně chci zjistit, zda se podle názoru studentů 1. ročníku subjektivní kvalita některých aspektů studia na soukromých a veřejných vysokých školách liší.

2 Vysoké školství

2.1 Vysoké školství v České republice

Vysoké školy jsou v ČR zřizovány zákonem č. 111/1998 Sbírky a v prvním paragrafu jsou definovány takto: „Vysoké školy jako nejvyšší článek vzdělávací soustavy jsou vrcholnými centry vzdělanosti, nezávislého poznání a tvůrčí činnosti a mají klíčovou úlohu ve vědeckém, kulturním, sociálním a ekonomickém rozvoji společnosti...“ Vysoké školy v České republice se dělí na univerzitní a neuniverzitní. Rozdíl mezi nimi je v tom, že vysoká škola univerzitního typu může, na rozdíl od školy neuniverzitní, provozovat všechny typy studijních programů (bakalářské, magisterské i doktorské). Kromě výuky vyvíjejí univerzitní vysoké školy také vědeckou, výzkumnou, vývojovou nebo uměleckou činnost. Vysoká škola neuniverzitního typu se na rozdíl od univerzitní vysoké školy nedělí na fakulty a provozuje zejména bakalářské programy, může ale provozovat i magisterské. Vysoké školy se dále dělí na veřejné, státní (vojenská a policejní) a soukromé. Dle posledních informací MŠMT je na území ČR 26 veřejných vysokých škol, 2 státní a 47 soukromých¹. Naprostá většina studentů však navštěvuje veřejné vysoké školy (v roce 2004 soukromé vysoké školy navštěvovalo necelých 7% ze všech studentů). Veřejné vysoké školy jsou až na jednu (Vysoká škola polytechnická v Jihlavě) univerzitního typu. Hlavním zdrojem jejich financí jsou dotace ze státního rozpočtu. Dalšími příjmy mohou být dotace z obecních a krajských rozpočtů, poplatky spojené se studiem, výnosy z majetku, příjmy ze státních fondů, výnosy z doplňkové činnosti a dary. Státní vysoké školy jsou univerzitního typu, jsou provozovány přímo ministerstvy (vnitra a obrany) a jsou to Policejní akademie v Praze a Univerzita obrany v Brně. Soukromé vysoké školy jsou převážně neuniverzitního typu, pouze tři jsou univerzitního typu (Metropolitní univerzita Praha, Univerzita Jana Amose Komenského, Vysoká škola finanční a správní). Zásadním rozdílem mezi na jedné straně státními a veřejnými vysokými školami a na druhé straně soukromými vysokými školami je placení školného. Na státních a veřejných vysokých školách je studium ve standardní délce (zatím) zdarma. Na soukromých vysokých školách se platí školné ve výši několika tisíc až několika

¹ MŠMT [online]. [cit. 2010-20-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/prehled-vysokych-skol>>.

desítek tisíc korun za semestr. Soukromé vysoké školy hradí veškerý provoz ze školného nebo dalších vlastních zdrojů (např. spolupráce s podnikatelskou sférou), ministerstvo jim může poskytnout dotaci.

2.2 Příklad postavení soukromých vysokých škol v zahraničí

V této kapitole popíši postavení soukromých vysokých škol v USA. Budu přitom vycházet z knihy Hany Ripkové (Ripková; 2006) a článku Jiřího Chýly². Pozice soukromých vysokých škol je v USA zcela jiná. Většina tamních nejlepších univerzit je soukromých. Pod pojmem „soukromá univerzita“ si musíme v USA představit něco zcela jiného než u nás. Například Harvardova univerzita je soukromá, to ale neznamená, že by patřila nějakému podnikateli nebo soukromé firmě. Jejím posláním také není generovat zisk, a i když nějaký zisk vygeneruje, investuje ho zpět do svého fungování nebo ho přidá ke jmění, které prostřednictvím nadací a dceřiných společností spravuje. Zisk ale zůstává k dispozici univerzitě a nikdo si ho nerozděluje. Harvard spravuje a řídí sedm konkrétních osob, které tvoří tzv. „Harvard Corporation“ Tato společnost vznikla v roce 1636 z vůle místní správy britské kolonie Massachusetts. V červnu 1650 byla rozhodnutím téže koloniální správy schválena její Charta, stanovující cíl společnosti a obsahující i jména prvního prezidenta a šesti dalších členů. Členové jsou neodvolatelní, mohou pouze odstoupit a doplňují se společným rozhodnutím podle daných pravidel, nejméně je nikdo zvenčí. Podobným způsobem je řízen i např. i MIT (Massachusetts Institut of Technology). Americké soukromé univerzity byly většinou kdysi založeny veřejnými institucemi nebo bohatým filantropem, byl jim věnován určitý majetek a byly zcela svěřeny do rukou správní rady. S pomocí kapitálu potom školy podnikají. Školné je na soukromých univerzitách sice poměrně vysoké, ale existuje rozsáhlý systém stipendií a půjček pro nadané studenty z nižších příjmových vrstev. Školné se v USA platí i na veřejných vysokých školách, ale je průměrně o více než polovinu nižší než na soukromých. Celkově je financování vysokých škol v USA odlišné od situace u nás. Přímé financování federální vládou tvořilo v roce 1994 pouhých 12 % rozpočtu vysokých škol. Příspěvky pobírají i soukromé vysoké školy, které ale nedostávají dotace od státních vlád. Tento rozdíl soukromé školy financují z vyššího školného. Oba typy škol pokrývají až

² Chýla, J.: Americké univerzity náš vzor? [online]. [cit. 2010-15-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/bila-kniha/skolstvi-americke-univerzity-nas-vzor>>.

pětinu rozpočtu z podnikání. Dalším zásadním rozdílem od českých soukromých vysokých škol je to, že elitní soukromé univerzity jsou tzv. „výzkumné univerzity“, je tam tedy kladen velký důraz na výzkum, a právě díky tomu obsazují přední příčky v různých mezinárodních žebříčcích hodnocení vysokých škol. Dalším znakem je ještě všestrannost vzdělání (i MIT má humanitní fakulty) a to, že oproti veřejným univerzitám v USA jsou malé. Na Harvardu studuje 18.000 studentů, na MIT jen 10.000 studentů. Pro srovnání uvedu, že na UK studuje okolo 40.000 studentů.

2.3 Specifika soukromých vysokých škol v České republice

Důvodem marginálního postavení soukromých vysokých škol je pravděpodobně jejich nedlouhá historie. Na území ČR mohly vznikat až po převratu v roce 1989. Dle mého názoru je v českém prostředí na soukromé vysoké školy pohlíženo s despektem. Nakolik je to oprávněné, je otázkou, soukromé i veřejné vysoké školy totiž podléhají stejné akreditační komisi. Pokud ta nalezne závažné nedostatky, může ministerstvo soukromé, ale i veřejné vysoké škole odejmout státní souhlas. Faktem ale je, že přijímací řízení na soukromé vysoké školy je často jen formální (v roce 2005 byl podíl zapsaných studentů vzhledem k přihlášeným na soukromých vysokých školách 80,7% (Prudký; 2010: 33)) a jedinou faktickou podmínkou je zaplacení školného. To může vést k domněnce, že kvalita studentů je nižší než na školách veřejných, kde studenti procházejí často velice náročným výběrem (v roce 2007 byl stejný podíl na veřejných vysokých školách 52,1%³). Fakt, že soukromé vysoké školy jsou financovány ze školného, může také znamenat, že škola je motivována si studenty udržet; to může vést k sníženým nárokům na studenty. Další rozdíl mezi oběma typy škol je ve věkové struktuře studentů, soukromé vysoké školy mají výrazně vyšší podíly studentů ve vyšších věkových kategoriích. Jak je vidět z tabulky 2.2.1 představující věkovou strukturu reprezentativního souboru výzkumu „Studium na vysoké škole 2004“, je markantní rozdíl zejména u studentů starších 24 let. Zatímco v prvních ročnících veřejných vysokých škol jsou jich 4,0%, na soukromých vysokých školách tvoří celých 28,5%.

³ in Učitel'ské noviny č. 39 a 40/2007

Tabulka 2.2.1 Složení reprezentativního souboru výzkumu „Studium na vysoké škole 2004“ podle věkové struktury

Věk	reprezentativní soubor		veřejné vysoké školy		soukromé vysoké školy	
	n	%	n	%	n	%
19-20	1.707	42,80%	1.641	43,80%	86	26,60%
21	1.508	37,80%	1.441	38,50%	89	27,60%
22	404	10,10%	378	10,10%	36	11,10%
23	149	3,70%	133	3,60%	20	6,20%
24	86	2,20%	66	1,80%	27	8,40%
25	54	1,30%	42	1,10%	16	5,00%
26-30	59	1,5%	39	1,00%	26	8,00%
31-40	17	0,40%	5	0,10%	15	4,60%
40 a více	8	0,2%	1	0,00%	8	2,50%
celkem (n)	3 991	100,00%	3 746	100,00%	323	100,00%

Zdroj: Data k výzkumu „Studium na vysoké škole“⁴

U starších studentů je výrazně vyšší pravděpodobnost, že studují při zaměstnání. S tím souvisí i vyšší počet studentů distančního a kombinovaného studia. Studenti soukromých vysokých škol mohou být ochotni obětovat svému studiu spíše peníze než čas. Vyšší věkový průměr může souviset také s tím, že je možné, že se studenti soukromých vysokých škol rekrutují z řad neúspěšných uchazečů o studium a neúspěšných studentů veřejných vysokých škol. Tuto domněnku potvrzuje i fakt, že zatímco naprostá většina veřejných vysokých škol má přijímací řízení na jaře nebo v létě a poté jsou seznamy přijatých uzavřeny, na většinu soukromých vysokých škol je možné se přihlásit ještě na podzim. Odlišnost reprezentativního souboru studentů soukromých vysokých škol z výzkumu „Studium na vysoké škole 2004“ se projevuje i v tom, na jakých školách dosáhli maturity. Jak je možné vidět v tabulce 2.2.2 představující složení reprezentativního souboru výzkumu „Studium na vysoké škole 2004“ podle typu školy, na které maturovali, mezi studenty veřejných vysokých škol převládají maturanti z gymnázií (56,4%), mezi studenty soukromých vysokých škol zase ze středních odborných škol (55,6%).

Tabulka 2.2.2: Složení reprezentativního souboru výzkumu „Studium na vysoké škole 2004“ podle typu střední školy, na které studnt(ka) maturoval(a)

⁴ MATEJŮ, Petr, et al. Studium na vysoké škole 2004 : Zpráva z výzkumu studentů prvních ročníků vysokých škol v České republice [online]. Praha : Sociologický ústav AV ČR, 2004 [cit. 2010-20-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.stratif.cz/?operation=display&id=92>>.

Typ SS, na které respondent(-ka) maturoval(-a)	reprezentativní soubor		veřejné vysoké školy		soukromé vysoké školy	
víceleté gymnázium	1.065	26,30%	1.024	27,00%	54	6%
čtyřleté gymnázium	1.165	28,70%	1.115	29,40%	64	18,90%
střední odborná škola	1.559	38,40%	1.418	37,30%	188	55,60%
střední odborné učiliště	102	2,50%	92	2,40%	12	13,60%
jiný typ střední školy	164	4,00%	148	3,90%	20	5,90%
celkem (n)	4.054	100,00%	3.797	100,00%	338	100,00%

Zdroj: Data k výzkumu „Studium na vysoké škole“⁵

Výše uvedené charakteristiky studentů soukromých vysokých škol mne vedou k přesvědčení, že mohou mít ke studiu odlišné motivace a předpoklady než studenti veřejných vysokých škol, a tudíž i jejich nároky na studium mohou být odlišné. Když budeme předpokládat, že motivací je co nejjednodušší získání titulu, je pak subjektivní hodnocení kvality studia zcela jiné, než kdyby motivací bylo se v pravém slova smyslu vzdělat, tedy dozvědět se co nejvíce informací a naučit se s nimi pracovat.

Podle mého názoru je soukromé vysoké školství v České republice zajímavým oborem pro podnikání a vzdělání je zbožím. Cílem existence většiny soukromých vysokých škol v České republice je generování zisku a vzdělávání slouží pouze jako prostředek. V tom se významným způsobem liší od soukromých vysokých škol například v USA.

3 Hodnocení kvality vysokých škol

3.1 Kvalita

⁵ MATEJŮ, Petr, et al. Studium na vysoké škole 2004 : Zpráva z výzkumu studentů prvních ročníků vysokých škol v České republice [online]. Praha : Sociologický ústav AV ČR, 2004 [cit. 2010-20-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.stratif.cz/?operation=display&id=92>>.

Nejprve je nutné definovat základní pojmy. Pojem *kvality* ve vztahu k vysokému školství může být chápán různými způsoby. Brennan (Brennan; 2000: 15), stejně jako Šebková a Kohoutek (Šebková, Kohoutek; 2006: 108) podle Harveyho a Greena (Harvey, Green; 1993:9 – 34), kategorizují tyto základní koncepty pojetí kvality:

3.1.1 Kvalita jako znak dokonalosti

Tradiční akademické hledisko usilující o vysokou kvalitu výsledku (absolventa), který je v určitém směru excelentní.

3.1.2 Kvalita jako dosažení „nulové chyby“

Toto kritérium je vhodné aplikovat ve výrobě, kde je možné stanovit technické parametry výrobku a standardizovaná měření poté mohou prokázat shodnost s těmito parametry. U vysokého školství, kde jsou „výrobkem“ absolventi, kteří jsou individualitami, je aplikace tohoto kritéria přinejmenším diskutabilní.

3.1.3 Kvalita jako „vhodnost pro daný účel“

Pojímá kvalitu jako naplnění určitých kritérií. Při aplikaci na vysokoškolské studium je nutné učinit tyto dva kroky: *„Prvním je stanovení cílů pro daný subjekt (např. vysokou školu), druhým potom je zajištění jejich dosažení, přičemž platí, že kvalita je přímo úměrná míře naplnění nebo stupni dosažení stanovených cílů.“* (Šebková, Kohoutek; 2006: 108) Problémem tohoto často užívaného pojetí je, že kvalita je naplňována formulováním účelu. Pro plnohodnotnou aplikaci je tak ještě nutno zhodnotit vhodnost účelu.

3.1.4 Kvalita jako proces transformace

Transformací je myšlena transformace vstupního stavu studenta na požadovaný stav při výstupu. Výstupní stav by měl být kvalitativně i kvantitativně vyšší, daný typem vzdělávání nebo studijního programu.

3.1.5 Kvalita jako mezní hodnota

Pro definici mezní hodnoty je třeba stanovit určité normy a kritéria. Za kvalitní je považován subjekt (studijní program, instituce), který těchto norem a kritérií dosáhne nebo je přesáhne. Výhodou tohoto systému je objektivní ověřitelnost a univerzálnost pro celý systém vysokého školství. Nevýhodou je naopak to, že při měnících se podmínkách jsou normy a kritéria vždy pozadu, a to vede ke stagnaci. Po dosažení minimální úrovně kvality také není velká motivace k dalšímu zlepšování.

3.1.6 Kvalita jako proces zlepšování

Na rozdíl od „kvality jako mezní hodnoty“ je dosažení minimální úrovně jen počáteční nutností. Poté je kvality dosahováno stálým procesem zlepšování. Nevýhodou tohoto pojetí je zřejmý nedostatek možnosti univerzálního použití a obtížná aplikace.

Na závěr různých pojetí kvality uvádí Šebková, že: „*jediná kvalita vysokého školství neexistuje, protože jde o mnohorozměrný pojem*“ (Šebková, Kohoutek,; 2006: 109). Tuto mnohorozměrnost lze vysvětlit jako různost zájmů různých účastníků celého procesu vzdělávání (ministerstvo, uchazeč o studium, vyučující), ale také z hlediska různosti přístupů ke kvalitě výše vyjmenovaných.

3.2 Hodnocení

Pojem *hodnocení* (nebo také *evaluace*), v souvislosti s hodnocením kvality vysokého školství znamená „*jákykoliv proces směřující k provedení posudku a/nebo doporučení ohledně kvality posuzovaného subjektu, kterým může být vysokoškolská instituce nebo její součást, tj. organizační jednotka nebo studijní program. Hodnocení má jak vnitřní rozměr (vnitřní hodnocení), tak i vnější (hodnocení provedené vnějšími hodnotiteli)*“ (Brennan; 2000: 15).

Hodnocení neboli evaluaci lze rozlišovat na dva základní typy z hlediska interpretace výsledků: formativní hodnocení a normativní hodnocení (Miovský; 2004: 16).

3.2.1 Formativní hodnocení

Cílem formativního hodnocení je podle Miovského poskytnout zpětnou vazbu o tom, jakou kvalitu má hodnocený studijní program, instituce atd.; má pomoci při definici oblastí, ve kterých je možno pracovat na zlepšení.

3.2.2 Normativní hodnocení

Cílem normativního hodnocení je podle Miovského srovnat naplňování určitých stanovených cílů, případně je možné srovnávat stejné studijní programy provozované různými institucemi. Je možné, že nemusí být pokračováno v podpoře programů, které byly shledány jako horší.

3.3 Akreditace

Třetím základním pojmem, s kterým se v rámci problematiky hodnocení kvality vysokých škol setkáváme, je *akreditace*. *Akreditace* znamená v této souvislosti pro instituci (vysokou školu) oprávnění přijímat studenty do daného studijního programu a vydávat státem uznávané diplomy. Akreditaci vydává MŠMT na základě doporučení Akreditační komise.

„Akreditační komise pečuje o kvalitu vysokoškolského vzdělávání a všestranně posuzuje vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou a inovační, uměleckou nebo další tvůrčí činnost vysokých škol. K tomuto cíli zejména:

1. hodnotí činnost vysokých škol a kvalitu akreditovaných činností a zveřejňuje výsledky hodnocení,

2. posuzuje další záležitosti týkající se vysokého školství, které jí předloží ministr, a vydává k nim stanovisko.

Akreditační komise vydává stanovisko

- 1. k žádostem o akreditaci studijních programů,*
- 2. k žádostem o oprávnění konat habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem,*
- 3. ke zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení nebo zrušení fakulty veřejné vysoké školy,*
- 4. k udělení státního souhlasu pro právnickou osobu, která chce působit jako soukromá vysoká škola,*
- 5. k určení typu vysoké školy.“⁶*

Akreditační komise se skládá z 21 členů, které jmenuje vláda České republiky. Členové Akreditační komise mají mandát na dobu šesti let; jmenování mohou být nejvýše na dvě funkční období.

⁶ Akreditační komise Česká republika. [on-line]. [cit. 2010-21-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.akreditacnikomise.cz/>>.

3.4 Účely hodnocení kvality vysokých škol a případné problémy při hodnocení kvality vysokých škol

Přes zmíněnou mnohoznačnost má hodnocení kvality ve vysokém školství své místo a význam. Příklady jeho využití uvádějí Šebková a Kohoutek (Šebková, Kohoutek,; 2006: 109 - 110)

- Zdroj záruk pro stát (poskytovatele finančních prostředků) a pro další účastníky vysokoškolského vzdělávání (tzv. stakeholdery⁷).
- Podklad pro akreditaci, respektive reakreditaci.
- Podklad pro financování na celoistitucionální, fakultní a nižší úrovni.
- Prostředek stálého zdokonalování.
- Podklad pro uznávání vysokoškolských kvalifikací a částí studia.
- Podklad pro zdokonalování managementu vysoké školy nebo její součásti.

Další důvody pro potřebnost hodnocení kvality vysokých škol uvádí Šrédli (Šrédli; 2004: 2):

- Mechanismus k zajištění odpovědnosti škol vůči veřejnosti.
- Pomůcka pro výběr školy pro uchazeče

Šebková a Kohoutek jmenují ale i problémy, zejména spojené s pracovníky instituce, které mohou průběh hodnocení ovlivnit:

- Nedostatečná informovanost pracovníků instituce, nepochopení účelu hodnocení kvality, nedůvěra k možnému přínosu jejích výsledků.
- Malá nebo někdy dokonce žádná koordinace ve vyžadování různých podkladů pro každý účel hodnocení kvality zvlášť.
- Vyžadování příliš velkého dodatečného pracovního nasazení při hodnocení instituce.
- Neúměrná kárná opatření vedoucí k zakrývání chyb, případně různým podvodům.

⁷ Termín stakeholder v angličtině tradičně označoval dočasného držitele peněz či jiného majetku. Pojem se užíval v právu a hazardu. V nedávné době začal být tento termín používán ve velmi odlišném významu také v managementu. Zde označuje jakéhokoliv aktéra, který ovlivňuje naši organizaci a jehož ovlivňujeme my. Zájem stakeholdera o organizaci přesahuje pouhou finanční dimenzi - tím se odlišuje od shareholdera (podílníka). Zdroj: Stakeholder – Wikipedie, otevřená encyklopedie [on-line]. [cit. 2010-21-05]. Dostupné z WWW: < <http://cs.wikipedia.org/wiki/Stakeholder/>>.

3.5 Historie hodnocení kvality vysokých škol v Evropě

Ve většině zemí západní Evropy byly zaváděny národní programy pro zajištění kvality vysokých škol ještě v době, kdy bylo vysoké školství států střední a východní Evropy více nebo méně pod vlivem vládnoucí třídy a o hodnocení kvality si mohlo nechat jen zdát. Jádrem těchto programů byla opatření k systematickému hodnocení institucí a studijních programů. Všechny byly tvořeny na základě čtyřstupňového přístupu (Brennan; 2000: 82 - 83):

- Založení národní hodnotící agentury nebo koordinačního orgánu.
- Vnitřní hodnocení na úrovni institucionálního nebo programového hodnocení kvality a příprava sebehodnotící studie.
- Vnější hodnocení týmem hodnotitelů zahrnující návštěvu instituce.
- Zveřejnění výsledků hodnocení.

Vedle těchto národních systémů provádí většina škol na Západě své vlastní procesy vnitřního hodnocení a stanovuje si vlastní kritéria kvality.

V zemích střední a východní Evropy včetně České republiky byly později zavedeny systémy hodnocení kvality vysokých škol zejména jako součást systému akreditací. Základem hodnocení kvality jsou čtyřstupňové systémy stejně jako v západní Evropě nebo v USA, jsou však vzhledem ke specifickým podmínkám postkomunistických zemí v některých směrech odlišné.

- Ve většině případů jsou zaváděny přímo legislativní cestou.
- Vlády si nejsou vědomy nákladů na procesy hodnocení, proto je na něj nedostatek peněz a zavádění probíhá pomalu.
- Po několika desetiletích, kdy bylo vše řízeno a kontrolováno shora, nebylo ještě vnitřní hodnocení - na Západě nejdůležitější součást čtyřstupňového systému - uznáno jako něco přínosného a je často prováděno pouze jako byrokratický proces.
- Akreditace, jejichž součástí hodnocení kvality je, bývají používány pro regulaci vysokého školství, které zažívá boom (zejména jeho soukromá část).

3.6 Boloňský proces

Na konci 90. let byl položen základ k sblížení systémů vysokého školství v zemích západní Evropy a bývalého východního bloku podpisem Boloňské deklarace⁸. Od té doby běží tzv. Boloňský proces, který se zaměřuje na sjednocování standardů kvality vzdělávání v evropských zemích a jež už nese své plody například v jednotném evropském kreditovém systému ECTS, jehož zavedení přispělo ke značnému prohloubení mobility mezi jednotlivými národními systémy vysokého školství. Mobilita je jedním ze stěžejních témat celého procesu. Od roku 1999 se pořádají konference každé dva roky v některém z evropských měst a mezitím se počet participujících států rozšířil na 46. Nejzásadnější vliv na vývoj hodnocení kvality studia měly dva dokumenty, které byly zeměmi Boloňského procesu přijaty v roce 2005 v Bergenu. Ministři přijali tyto dva dokumenty na celoevropské úrovni:

1. Rámec kvalifikací pro Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání (Overarching framework of qualifications for EHEA), který zahrnuje 3 cykly (včetně propojení s „kratším“ terciárním cyklem - v Komuniké uvedeno: "within national contexts, the possibility of intermediate qualifications"), obecné deskriptory pro každý cyklus založené na výstupech ze vzdělávání ("learning outcomes"), kompetencích a studijní zátěži vyjádřené v ECTS kreditech pro 1. a 2. cyklus, pro 3. cyklus ve standardních rocích studia.

2. Soubor standardů, postupů a hlavních směrů v oblasti zabezpečení kvality a přijali též princip Evropského registru agentur pro zabezpečení kvality. V Komuniké ministři „přivítali princip Evropského registru kvality pro národní agentury zabývající se zabezpečením kvality, založený na národním "peer review" (nic více a nic méně) a požádali ENQA⁹ ve spolupráci s EUA¹⁰, EURASHE¹¹ a ESIB¹² dále vyvinout praktickou implementaci.¹³

Oba přijaté dokumenty tak spolu s Lisabonskou smlouvou na evropské úrovni vymezují základní charakteristiky Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání pro rok 2010, ale i pro budoucí léta.

⁸ Podepsána 19. června 1999 29 ministry zodpovědnými ve svých zemích za školství. Za česko deklaraci podepsal tehdejší ministr školství Eduard Zeman.

⁹ European Association for Quality Assurance in Higher Education

¹⁰ European University Association

¹¹ European Association of Institutions in Higher Education

¹² The National Unions of Students in Europe

¹³ Zdroj: Boloňský proces [on-line]. [cit. 2010-21-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.bologna.msmt.cz/>>.

3.7 Příklad komplexního systému kritérií hodnocení kvality vysokých škol

Jako příklad souboru kritérií pro komplexní hodnocení kvality vysokých škol (v tomto případě zejména humanitního zaměření) cituji kritéria a jejich vysvětlení, která u vádí Šrédl (Šrédl; 2004: 3 – 5)

3.7.1 Kvalita vyučovacího procesu

- *rozsah výuky (doba studia) je v zásadě určen osnovami kursu, které podléhají příslušné akreditaci; vzhledem k současnému mezinárodnímu porovnávání studijních programů (mezinárodní akreditace) jednotlivé obory studia z hlediska rozsahu počtu hodin musejí mít odpovídající rozsah a strukturu, jinak by byly akreditačními komisemi vyřazeny (např. problém čtyřletého studia bohemistiky na některých pedagogických fakultách regionálních univerzit či hodinové dotace pro povinné disciplíny lingvistické i literárně vědní). Prodlužování doby studia vede k vyšší produktivní schopnosti lidského kapitálu projevující se v růstu HDP.*
- *obsah výuky, dodržení základních obsahových standardů vyjádřených osnovami kursu, např. u jednotlivých disciplín filosofie, sociologie, ekonomie aj. Vzhledem k akreditaci obsahu výuky není zde podstatný problém s možností porovnání v mezinárodním měřítku. Kvalita obsahu výuky je zajištěna dodržováním osnov vzhledem ke kontrolním mechanismům na vysokých školách (vnitřním i vnějším).*
- *počet studentů na jednoho učitele (ve škole, studijní skupině), velikost studijní skupiny vyučované jedním učitelem; při menším počtu studentů vyučovaných jedním učitelem se předpokládá kvalitnější výuka vzhledem k možnosti individuálnějšího přístupu učitele ke studentovi; paradoxem je, že studie amerických pedagogů (Astin, 1981) neprokázaly při kontrolních testech lepší znalosti studentů v těchto menších studijních skupinách (na příkladu matematiky, blízké pojetím studia ekonomie v rámci ZSV); to však nelze zobecnit pro studijní obory jazykové vč. českého jazyka.*
- *rovnost příležitostí (sociální skladba studentů). K rozšíření lidského kapitálu a růstu kvality přispívá i zajištění rovnosti příležitostí ke studiu pro různé minoritní skupiny.*

Příklad současné feminizace studentů na pedagogických fakultách však naopak nepřispívá ke kultivaci lidského kapitálu vzhledem k malé možnosti studentů základních a středních škol setkat se s mužem jako učitelem a výchovným pracovníkem. Opačným příkladem je studium občanů romské minority na VŠ, který lze ukázat na příkladu PedF UK v Praze, kde od roku 1984 (od kdy jsem sledoval problém na PedF UK) zde studovala pouze jedna romská studentka, která navíc studium nedokončila. U této menšiny však jde o mnohem komplexnější problém, který vyplývá nejen ze sociálních podmínek, ve kterých její příslušníci žijí, ale i z celkové kultury (např. zvyků) této národnostní menšiny, zejm. podcenění vzdělání jako životní hodnoty.

3.7.2 Kvalita studijního výkonu studenta

- *míra úspěšnosti v přijetí na vyšší stupeň vzdělání (%). Na úrovni SŠ patří tento kvalitativní ukazatel k nejsledovanějším; na VŠ je např. v USA vztahován k počtu přijatých absolventů do doktorandského studia či k těm, kteří získali titul PhD.*
- *míra dokončení studia (%); vyjadřuje procento studentů, kteří dokončí započaté studium; jestliže více studentů dokončí započaté studium, je zřejmá vyšší kvalita výchovněvzdělávacího procesu v podobě větší (individuální) péče o studenty s horšími předpoklady ke studiu.*
- *míra úspěšnosti studentů ve srovnávacích (vědomostních) testech (%). Tento ukazatel vyjadřuje porovnání znalostí shodných skupin studentů mezi jednotlivými školami či oblastmi; uvedený ukazatel kvality výuky je hojně využíván na SŠ; na VŠ není častý, používá se spíše ukazatel průměrného prospěchu studenta, který -pokud nejde výhradně o zkoušky písemné - může zahrnout mnoho subjektivních vlivů. Příkladem může být snaha*
- *vytvoření standardů požadovaných u státních maturit z Čj a literatury, event. matematiky.*

3.7.3 Kvalita instituce

- *počet studentů (absolventů daného oboru, např. ZSV). Na rozdíl od rozsahu výuky zde mají vysoké školy větší volnost v rozhodování, ale zároveň jsou i hmotně*

zainteresovány na počtu studujících. Limity jsou zde pouze kapacitní, event. omezené prostředky, které jsou poskytovány vysokým školám MŠMT. Např. fakulty významných univerzit mají větší počet aprobací oboru ZSV i více studujících než menší fakulty regionálních univerzit.

- výdaje na studenta (finanční prostředky vynaložené na 1 studenta). Za výraz vyšší kvality výuky budeme považovat, jestliže škola vydává více finančních prostředků vztažených na 1 studenta (od státu, obce či sponzorů); předpokládáme tedy pravidlo, že více je vždy lépe než méně; pro akreditaci se užívá jako ukazatel rozpis předpokládaných nákladů na studijní program/rok v členění na investiční, mzdové a ostatní neinvestiční náklady. Tytéž ukazatele jsou pak vztaženy na jednoho studenta.
- výše průměrného příjmu absolventa školy. Je prokázáno, že absolventi kvalitnějších vzdělávacích institucí, např. Harvardu v USA, dosahují vyšších příjmů než absolventi jiných škol.
- velikost a prestižnost instituce. Je prokázáno, že velké a tradiční vysoké školy dosahují v průměru vyšší kvality vzdělávání, což je zajištěno fungováním vnitřních kontrolních mechanismů i veřejnou publicitou. Předpokládá se např., že absolutorium UK poskytuje kvalitnější vzdělání v oboru ZSV než jiné univerzity (např. díky velikosti UK, většímu výběru kvalitnějších učitelů, možnosti získání kvalitnější a rozsáhlejší studijní literatury aj.).
- výběrovost studia, tj. počet studentů přijatých z počtu uchazečů o studium; nejprestižnější instituce (např. UK v Praze) jsou relativně velké a mají vysoce výběrové požadavky na přijímání VŠ studentů; v případě výuky volitelného předmětu, např. ekonomiky vzdělávání v rámci studia obecného základu může ukazatel výběru studentů daného předmětu signalizovat jeho kvalitu.

3.7.4 Kvalita učitelského sboru

- míra kladných hodnocení učitele studenty (%), tj. hodnocení výuky předmětu studenty (evaluace studia). Studenti 1x za semestr při závěrečné přednášce či semináři odpovídají na otázky v anonymních formulářích dotazníků týkajících se výuky, přednesu, vystupování učitele, učebních pomůcek aj. Výsledek je užíván především pro mezinárodní akreditaci příslušných oborů.

- *odborně-pedagogická kvalifikace učitele. Ta je dána absolvováním příslušného studijního oboru a dále pedagogickou hodností (doc., prof.); při hodnocení kvality vzdělávání slouží jako kritérium v rámci akreditačního řízení u daného oboru studia, tj. např. počet docentů vyučujících na katedře, event. ve věkové struktuře, podle podílu úvazků ve výuce.*
- *vědecko-pedagogická kvalifikace učitele je dána absolvováním příslušné vědecké přípravy (CSc., PhD. aj.) a publikační činností učitele podle určené struktury (články v odborných časopisech, sbornících, skripta a učebnice, referáty na mezinárodních konferencích apod.). Výzkumná společenskovědní studie publikovaná v prestižním zahraničním časopise je více hodnocena pro akreditaci oboru než studie v domácím časopise či sborníku.*
- *odborná praxe učitele. Odborná praxe je povinná organizační forma vysokoškolského studia, která organicky navazuje na teoreticko-praktickou výuku, realizuje se v rozsahu vymezeném učebními plány, v podmínkách odborného pracoviště pod vedením vysoce kvalifikovaných odborníků. Přispívá k rozvoji teoretických a praktických poznatků a specifických schopností k získávání základních odborných zručností potřebných pro aktivní samostatnou a tvořivou práci v budoucím povolání. Předpokládáme, že u učitele s praxí bude dosaženo vyšší kvality výuky než u začínajícího učitele; toto kritérium je důležité i pro platové ohodnocení podle mzdových předpisů v současnosti ve školství platných; pro hodnocení kvality výuky je však toto kritérium relevantní pouze do určitého věku učitele; u učitelů může s věkem individuálně docházet k poklesu kvality výuky. Zvláštní místo v komplexu determinant všeobecné humanizace vyučování a aktivizace učební činnosti studentů má ochota samotných vysokoškolských učitelů humanizovat své pedagogické působení a využívat různé způsoby aktivizace a motivace studentů. Širším rámcem této ochoty je samozřejmě učitelovo pedagogické myšlení.*

Poznámka: Šrédl ve svém návrhu nezmiňuje hodnocení publikační činnosti vysoké školy. To podle mne bezesporu patří do hodnocení kvality instituce i kvality učitelského sboru. Toto kritérium je pilířem většiny mezinárodních žebříčků vysokých škol. Články v odborných časopisech jsou bodově hodnoceny podle prestiže těchto periodik a samostatné publikace jsou hodnoceny podle typu, rozsahu a kvality.

3.8 Studentské hodnocení kvality vysokých škol

Již výše jsem rozdělil hodnocení kvality vysokých škol na dvě základní části, a to hodnocení vnější a vnitřní. Studentské subjektivní hodnocení kvality vysokých škol by mělo být součástí vnitřního hodnocení vysokých škol. V rámci systému navrhovaného Šrédlem se studenti podílejí na hodnocení vyučujících, jejich projevu a pomůcek. Podle Miovského: „...u nás zavedené hodnocení pedagogů (prováděné studenty) patří mezi tzv. formativní hodnocení, tedy hodnocení, jehož hlavním cílem a smyslem je dát pedagogovi (či katedře) zpětnou vazbu o tom, jakou kvalitu výuka v očích studentů má. V čem spočívají klady, zápory, chyby a případně též jaké možnosti a přání se s těmito předměty ze strany studentů spojují.“ (Miovský; 2004: 17) Jde tedy zejména o to, jak zlepšovat výuku, ne jak trestat špatné učitele. To by bylo v podmínkách, kdy je pro školy z ekonomických důvodů problém udržet si špičkové odborníky, problematické. Lepší cestou by mohlo být pozitivní oceňování bonusy v případě kladného ohodnocení od studentů. Také Münsterová (Münsterová;2004: 44) označuje jako vhodný typ studentského hodnocení kvality hodnocení formativní. Za klíčový pojem pro posuzování výuky označuje efektivitu, definovanou jako změnu studentských znalostí, učební motivace i schopnosti zvládat stres, která se projeví na konci pedagogického procesu.

Důležité je uvědomit si faktory, které mohou ovlivnit studentovo hodnocení. Miovský uvádí 12 základních: předchozí zájem studenta o předmět a učivo, studentem očekávaná známka u zkoušky versus skutečně získaná známka, volitelnost předmětu, velikost studijní skupiny (počet studentů v posluchárně), ročník nebo typ studia (pregraduální – postgraduální), učitelovo akademické postavení, pohlaví vyučujícího a studenta, typ vyučovaného předmětu, účel posuzování, anonymita posuzování, zvláštnosti studentovy osobnosti.

3.9 Kritéria studentského hodnocení kvality vysokých škol týkající se mého výzkumu

Pro účely své práce zde formuluji kritéria hodnocení kvality vysokých škol z pohledu studentů. Tato hlediska budou korespondovat s položenými otázkami.

3.9.1 Kvalita vyučujících

Je silně ovlivněna jejich finančním ohodnocením; to je stále nižší, než by bylo třeba. Průměrná mzda akademických pracovníků stále roste - podle ÚIV¹⁴ byla v roce 2008 35 529,- Kč¹⁵. To je sice výrazně nad průměrným platem v ČR, ale pořád je to méně, než si vydělají vrcholní pracovníci v soukromé sféře. Špičkoví odborníci jsou tedy stále lákáni do soukromé sféry za lepším výdělkem. Nemám k dispozici žádná oficiální data, ale je velmi pravděpodobné, že jsou pedagogové na soukromých vysokých školách lépe finančně ohodnoceni. Na druhou stranu, pokud mají vyučující nějaké akademické ambice, chtějí se věnovat výzkumu a dosáhnout vyšších akademických hodností, jedinou možností je působit na veřejných univerzitách; na soukromých vysokých školách tyto možnosti téměř neexistují.

3.9.2 Kvalita přednášek/seminářů

Souvisí s počtem a úrovní studentů, úrovní vyučujících a s užitím moderních učebních metod.

3.9.3 Kvalita technického zázemí: technologie, skripta a učebnice...

Tato otázka souvisí zejména s financemi. České vysoké školství je v poměru k ostatním členským zemím OECD¹⁶ podfinancováno. Česká republika dává na vysoké školství 1,2% HDP oproti průměru OECD, který je 1,9% HDP¹⁷. Abychom si udělali jasnější představu, tento rozdíl činil v roce 2009 přes 25 mld. Kč. V tomto ohledu mohou být ve výhodě soukromé vysoké školy, které si samy určují výši rozpočtu výši školného.

3.9.4 Kvalita studentů

Souvisí s jejich počtem a s výběrem. Jak jsem již výše zmínil, neprocházejí studenti soukromých vysokých škol téměř žádným výběrem, z čehož může vyplývat jejich nižší úroveň. Dalším aspektem, který má vliv na úroveň studentů, je náročnost studia. Nutnost udržet si studenta jako jediný zdroj příjmu může vést ze strany soukromých vysokých škol k nižším nárokům na studenty. Zároveň jsou však studenti placením školného motivováni ukončit studium v nejkratší možné době.

¹⁴ Ústav pro informace ve vzdělávání (ÚIV) je příspěvkovou organizací, přímo řízenou Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR, se sídlem v Praze.

¹⁵ ÚIV: Ústav pro informace ve vzdělávání [on-line]. [cit. 2010-20-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.uiv.cz/clanek/714/1825>>.

¹⁶ Organisation for Economic Co-operation and Development

¹⁷ ÚIV: Ústav pro informace ve vzdělávání [on-line]. [cit. 2010-20-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.uiv.cz/rubrika/728>>.

3.9.5 Počet studentů a vyučujících

Počet studentů českých vysokých škol se stále zvyšuje, podle ÚIV narostl počet studentů vysokých škol za posledních dvacet let o více než 100%, zatímco nárůst vyučujících byl ve stejné době okolo 50%. Z toho vyplývá, že učitelé mají stále menší prostor na individuální práci se studenty. V tomto ohledu mohou mít výhodu soukromé vysoké školy, které jsou menší, a předpokládám, že mají i lepší poměr vyučujících / žáků.

3.9.6 Užití moderních učebních metod

Bílá kniha řadí mezi problémy terciárního¹⁸ vzdělávání přetrvávající používání značně konzervativních metod; doslova říká, „že jednotlivé kurzy jsou často vedeny příliš formálně, v nadměrných počtech účastníků seminářů, bez potřebné zpětné vazby, konzultací a průběžné kontroly.“ (Bílá kniha; 2009: 18) Zdůrazňuje nutnost zavádět užívání tzv. měkkých dovedností (řízení, spolupráce a komunikace v týmu, definice výstupu, dodržení termínu a kvality apod.), tak potřebných v praxi. Soukromé vysoké školy se jako nově zřízené instituce nemusí potýkat s překonáváním konzervativních stereotypů ve výuce a to je jejich velkou výhodou v této oblasti.

3.9.7 Propojení studia s praxí (aplikační sférou)

V českém vysokém školství panují „špatné podmínky pro spolupráci vysokých škol s aplikační sférou a dalšími subjekty, neschopnost vysokých škol s aplikační sférou spolupracovat.“ (Bílá kniha; 2009: 16) Jak jsem již zmínil výše, u soukromých vysokých škol je větší napojení na soukromý sektor než u veřejných. Některé soukromé vysoké školy dokonce zřizují přímo významní zaměstnavatelé (např. Škoda Auto nebo Unicorn). Proto předpokládám, že na soukromých vysokých školách je situace v této oblasti lepší než na veřejných. Soukromé vysoké školy také v tržním prostředí mnohem více vycházejí vstříc požadavkům pracovního trhu. Nejčastěji jsou tak na soukromých vysokých školách zastoupeny ekonomické obory.

3.9.8 Prostředí školy

Na soukromých vysokých školách je student v roli zákazníka; škola a její zaměstnanci jsou motivováni se tak k němu chovat, neboť je hlavním zdrojem příjmu. Veřejné vysoké školy jsou placeny z dotací a nic je nemotivuje ke vstřícnému chování ke studentovi.

¹⁸ Do terciárního vzdělávání se řadí kromě vysokoškolského vzdělávání i nevysokoškolské jako jsou vyšší odborné školy, pomaturitní jazykové studium atd.

3.9.9 Šíře studijní nabídky

Veřejné vysoké školy jsou na rozdíl od soukromých v drtivé většině univerzitního typu a nabízejí široké spektrum oborů. Studenti tak mají možnost vybírat si ze široké nabídky seminářů a přednášek nejen na své fakultě. Soukromé vysoké školy nabízejí většinou jen malé množství oborů, jejich studenti proto mají omezenou možnost výběru přednášek a seminářů.

3.10 Další výzkumy, zdroje informací a literatura

Nejnovějším průzkumem v této oblasti je pravděpodobně výzkum společnosti SC&C nazvaný „*Výzkum studentů vysokých škol*“. Tento výzkum byl proveden v rámci projektu Reforma terciárního vzdělávání a mezinárodního projektu EUROSTUDENT. V dotaznících se nacházejí velmi podobné otázky na téma kvality poskytovaného vzdělání a v prezentovaných výsledcích se názory studentů veřejných a soukromých škol výrazně neliší.

Dalším výzkumem, který se zabývá tímto tématem, je Národní šetření studentů (Na6), pořádané Akademickým centrem studentských aktivit (ACSA) ve školním roce 2006/2007. Také v tomto projektu byla výrazně nižší účast studentů soukromých vysokých škol (pouze 381 z celkového počtu 14.212 respondentů). Výzkum byl zaměřen zejména na hodnocení kvality vysokých škol. Ve zveřejněných výsledcích se porovnání výsledků studentů veřejných a soukromých vysokých škol nenachází.

Literaturu, která by se zabývala přímo tématem srovnávání soukromého a veřejného vysokého školství, se mi nalézt nepodařilo. Literatura zabývající se obecně vysokým školstvím je již rozsáhlejší. V letošním roce vyšla rozsáhlá studie kolektivu autorů okolo Libora Prudkého nazvaná *České vysoké školství na cestě od elitního k univerzálnímu vzdělávání 1989-2009*, ze které čerpám některá data. Pravidelně vydává publikace k problematice terciárního vzdělávání MŠMT, např. tzv. *Bílé knihy* - ty se zabývají hlavně budoucí koncepcí vzdělávání, ale zároveň se snaží o analýzu současného stavu. Mnoho sborníků a studií vydává také CSVŠ (Centrum pro studium vysokého školství), včetně časopisu *Aula*, který se otázce hodnocení kvality vysokých škol často věnuje.

Důležitým zdrojem statistických dat týkajících se vzdělávání v České republice je Ústav pro informace ve vzdělávání (ÚIV). ÚIV je příspěvkovou organizací, přímo řízenou Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

3.11 Srovnání kvality soukromých a veřejných vysokých škol v České republice

V České republice ještě nebyl zaveden jednotný systém hodnocení kvality vysokých škol. Jediným vodítkem pro uchazeče, kteří si vybírají, na jakou školu si podat přihlášku, jsou tak žebříčky sestavované novináři nebo uznávané mezinárodní žebříčky. V novinářských žebříčkách (pravidelně každý rok sestavují žebříčky nejčtenější české seriózní deníky (Lidové noviny, MF Dnes a Hospodářské noviny) se soukromé vysoké školy, pokud jsou do srovnání vůbec zahrnuty, umísťují výrazně hůře než veřejné; v mezinárodních žebříčkách se i tradiční tuzemské veřejné univerzity umísťují nejlépe ve třetí stovce (například Univerzita Karlova v žebříčku ARWU 2009¹⁹), na české soukromé vysoké školy nezbývá místo vůbec. Nezbývá tak než vycházet z toho, jak se o srovnání soukromých a veřejných vysokých škol vyjadřují média. Ve většině článků si novináři všímají toho, že na soukromé vysoké školy je mnohem snazší se dostat. Zmiňují také omezenější možnost výběrů oborů; většina soukromých vysokých škol je zaměřena na ekonomické obory, v menšině pak jsou obory zdravotnické, technické, právní, umělecké a pedagogické. Další odlišností od veřejných vysokých škol, které si média všímají, je výrazně vyšší podíl jen bakalářských programů, na rozdíl od veřejných vysokých škol, kde ve většině oborů jsou k dispozici i magisterské programy. To souvisí také s absencí výzkumu na většině soukromých vysokých škol. Většina učitelů jsou podle médií externisté. Jako jedno z mála jasných pozitiv uvádějí novináři přístup ke studentům a nadstandardní služby, které jsou jim poskytovány. Celkový obraz soukromých vysokých škol není příliš pozitivní, většinou jsou popisovány jako druhá šance pro neúspěšné uchazeče o studium na veřejných vysokých školách.²⁰

¹⁹ Academic RAnking of World Universities [on-line]. [cit. 2010-20-05]. Dostupné z WWW: <http://www.arwu.org/ARWU2009_3.jsp>.

²⁰ Jako příklad může sloužit tento článek: BOHUMIL KARTOUS: Soukromá nebo veřejná vysoká škola. In: Lidové noviny, 11.11.2005

4 Výzkum

4.1 Výzkumný problém a obecná hypotéza

Výzkumným problémem je, zda se liší názory studentů soukromých a veřejných vysokých škol na různé aspekty kvality poskytovaného studia.

Jako obecnou hypotézu stanovuji, že existuje rozdíl mezi názory skupin studentů (respondentů) z veřejných a soukromých vysokých škol týkající se kvality studia.

4.2 Výzkumná strategie

Pro tento projekt budu používat kvantitativní výzkum. V tomto případě se jedná o sekundární kvantitativní výzkum, tedy výzkum prováděný s již sesbíranými daty.

4.3 Výběr vzorku: Prostředí výzkumu

Jak jsem již zdůraznil, výběr vzorku ani sběr dat nebyl mou prací, ale součástí výzkumu „*Studium na vysoké škole 2004*“

„Z opory základního souboru (byl jím datový soubor Uchazeč 2003 – podzimní sběr, který za tímto účelem poskytl Ústav pro informace ve vzdělávání) bylo stratifikovaným náhodným výběrem docíleno reprezentativního vzorku 11.170 respondentů, z toho 9.120 studentů z veřejných a 2.050 studentů ze soukromých vysokých škol. Výběr byl proveden ze všech studentů, kteří se zapsali ke studiu v 1. ročníku všech veřejných a soukromých vysokých škol s výjimkou škol vojenských a teologických. Počet oslovených byl volen tak, aby odpovídal sedmině studentů 1. ročníků veřejných vysokých škol a polovině studentů 1. ročníku soukromých škol. Studenti škol soukromých byli ve výběru nadreprezentováni a to z toho důvodu, že reprezentativní výpověď o posluchačích těchto škol byla z pohledu výzkumu mimořádně důležitá.

Výběr probíhal ve dvou krocích. Nejprve byly stanoveny počty studentů na jednotlivých fakultách. Tazatelé potom náhodně vybírali odpovídající počet studentů přímo ve školách. Tento způsob výběru byl zvolen z toho důvodu, že realizátoři projektu neměli k dispozici individuální data jednotlivých studentů a nemohli je proto vybírat adresně. Do původního vzorku byly zahrnuty všechny veřejné vysoké školy a většina škol soukromých. Fakulty byly voleny tak, aby vybraný vzorek odpovídal zastoupení studentů v jednotlivých oborech a regionech. Vzhledem k tomu, že čtyři vysoké školy administraci odmítly a byly místo nich voleny školy náhradní, došlo nakonec k oslovení rovněž všech soukromých vysokých škol v ČR s výjimkou dvou.

Dotazníky byly distribuovány a sebrány prostřednictvím studentů, delegovaných Studentskou komorou Rady vysokých škol. Samotné vyplnění nevyžadovalo účast tazatelů. Z celkového počtu vybraných žáků (11.170) se podařilo sebrat celkem 4.148 vyplněných dotazníků.²¹

Ke svému výzkumu jsem použil soubor 4.137 respondentů, z toho 3.793 z veřejných a 344 ze soukromých vysokých škol. Velmi podstatný je výrazný rozdíl v počtu pozorování mezi oběma srovnávanými skupinami. Při takto velkém nepoměru pozorování je existuje možnost, že rozdíl rozptylů obou skupin respondentů přesáhne mez povolenou pro zachování platnosti výsledku ANOVY. Nejprve bude tedy nutné provést kontrolu rozptylů. Pokud výsledek přesáhne povolenou mez, bude nutné náhodným výběrem zúžit větší skupinu (studenti veřejných vysokých škol), aby odpovídala velikosti druhé skupiny (studenti soukromých vysokých škol).

Při přípravě dat ke statistickému zpracování jsem zjistil, že u některých odpovědí některých respondentů se objevují čísla **8** a **9**, která do stupnice 1-4 nezapadají. Jedná se o označení toho, že respondent na danou otázku neodpověděl nebo je jeho odpověď z jiného důvodu neplatná. Respondenty, u kterých se tato neúplnost odpovědí objevila, jsem musel ze souboru vyřadit. Takto jsem vyřadil 116 respondentů ze skupiny studentů veřejných vysokých škol a 15 respondentů ze skupiny studentů soukromých vysokých škol. Nakonec se tedy soubor skládá ze 3677 studentů veřejných vysokých škol a 329 studentů soukromých vysokých škol.

²¹ MATĚJŮ, Petr, et al. Studium na vysoké škole 2004 : Zpráva z výzkumu studentů prvních ročníků vysokých škol v České republice [online]. Praha : Sociologický ústav AV ČR, 2004 [cit. 2010-20-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.stratif.cz/?operation=display&id=92>>.

4.4 Metody vyhodnocování a interpretace získaných dat

Pro účely projektu jsem si vybral jednofaktorovou ANOVU, neboli analýzu rozptylu (ANalysis Of VAriance). „Analýza rozptylu při jednoduchém třídění (tento případ) analyzuje difference průměrů sledované závislé proměnné mezi skupinami, které jsou určeny jednou kategoriální nezávisle proměnnou (faktorem). Zkoumá, zda skupiny vytvořené tímto klasifikačním faktorem jsou podobné, nebo zda jednotlivé průměry tvoří nějaké identifikovatelné shluky“. (Hendl; 2004: 339)

Aby byla analýza rozptylu validní, musí být splněny tyto předpoklady:

1. Všechna měření musí být vzájemně nezávislá, uvnitř skupin i mezi skupinami.
2. Měření v každé skupině jsou normálně rozdělena.
3. Ve všech skupinách mají měření stejný rozptyl kolem průměru.

„Předpoklad rovnosti rozptylů se často těžko ověřuje, minimálně zkoumáme, zda je splněno,

že:

$$\frac{\max s_i}{\min s_i} \leq 3$$

kde s_i jsou směrodatné odchylky měření v jednotlivých skupinách. “ (Hendl; 2004: 343)

Jako první je třeba, jak jsem už zmínil, provést kontrolu rozptylů, a pokud to bude nutné, zúžit jednu skupinu, aby velikostí odpovídala druhé. Použiji k tomu specifickou formu náhodného výběru, tzv. systematický náhodný výběr. „V systematickém výběru je do vzorku zahrnuta každá N -tá jednotka ze seznamu. Velikost kroku (N) dostaneme, když vydělíme velikost populace velikostí požadovaného vzorku. Důležité však je, aby první jedinec byl vybrán náhodně a teprve od tohoto výchozího bodu budeme vybírat každou N -tou jednotku.“ (Disman; 2002: 76)

Data, která vyhodnocuji, jsou tzv. ordinální kategoriální data, kdy jsou určité odlišné výroky nahrazeny čísly (odpověď pomocí stupnice 1-4, **1** – Rozhodně ano, **2** – Spíše ano, **3** – Spíše ne, **4** – Rozhodně ne). Jak jsem již zmínil v předchozí kapitole, u některých respondentů se vyskytovaly ještě odpovědi **8** a **9**, které neodpovídají žádnému z výroků. Tyto znaky reprezentují chybějící nebo z jiného důvodu neplatné odpovědi. Tyto respondenty jsem musel z výběrů vzhledem k metodě vyřadit.

Ještě předtím, než budu provádět samotnou analýzu dat, provedu kontrolu dat pomocí grafické metody. Použiji k tomu histogram. „*V tomto případě osa X odpovídá hodnotám proměnné a osa Y absolutním nebo relativním četnostem.*“ (Hendl; 2004: 87) Tvar histogramu porovnááme s tzv. hustotou, která se nazývá gaussovská křivka nebo normální křivka. Gaussovská křivka je symetrická křivka zvonovitého tvaru. Data s takovým rozdělením se nazývají normální data. Zkontroluji tedy tvar, jaký data tvoří v histogramu, jestli se podobá gaussovské křivce. Měření by měla mít vrchol pouze v jedné oblasti; pokud by histogram vykazoval dva vrcholy odpovědí a mezi nimi nízkou koncentraci odpovědí, znamená to, že nemůžeme pracovat s průměrnou odpovědí, protože je mezi respondenty zastoupena minimálně.

Chci zjistit, zda mohu zamítnout H_0 (neboli nulovou hypotézu), což znamená, že mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů není žádný rozdíl. Hladinu významnosti alfa (α), což je pravděpodobnost, že se zamítne nulová hypotéza, jsem si určil na standardních 0.05. Že mohu zamítnout H_0 , a tudíž platí alternativní hypotéza (rozdíl mezi skupinami respondentů existuje), poznám podle hodnoty p . Pokud bude p menší než α (0.05), mohu H_0 zamítnout.

U výroků, u nichž zjistím, že je možné nulovou hypotézu o rovnosti průměrů zamítnout, je ještě potřeba zjistit, jestli se potvrdila pracovní hypotéza. To provedu tak, že srovnám průměry měření obou skupin s tím, jak je položena otázka, a s pracovní hypotézou.

4.5 Technika sběru dat

Technika sběru dat je určena metodologií výzkumu *Studium na vysoké škole 2004* uskutečněného v roce 2004 ve spolupráci Sociologického ústavu AV ČR se Studentskou komorou Rady vysokých škol a firmou GTS International, který byl proveden formou dotazníku. Plné znění dotazníku je k dispozici v příloze. Studenti byli k vyplnění motivováni následným losováním o ceny. První otázka z výzkumu, kterou se zabývám (A2), zní: „*Je tato škola veřejná nebo soukromá?*“ Respondent má zakroužkovat pouze jednu možnost ze dvou (1 – veřejná, 2 – soukromá). Další otázka je ze sekce F (Názory na poskytované vzdělání) a zní: „*Do jaké míry souhlasíte s následujícími výroky?*“ (F1). Respondent odpovídá kroužkováním na čtyřstupňové škále (1 – rozhodně ano, 2 – spíše ano, 3 – spíše ne, 4 – rozhodně ne); Otázka obsahuje výroky a-w a respondent zakroužkuje u každého výroku jednu možnost. Výroky zní:

- a) *Přednášky a semináře/cvičení mají vysokou úroveň ...*
- b) *Přednášky a semináře/cvičení vyžadují průběžnou přípravu ...*
- c) *Přednášející jsou vždy dobře připraveni ...*
- d) *Přednášející dokáží svým přístupem vzbudit větší zájem o obor ...*
- e) *Přednášející poskytují informace o nejnovějších poznatcích v oboru...*
- f) *Pro výuku existuje dostatek potřebných skript a učebnic ...*
- g) *Studenti si mohou sami výběrem přednášek a seminářů zvolit své individuální studijní zaměření ...*
- h) *Účast na přednáškách je většinou ztráta času ...*
- i) *Účast na seminářích/cvičeních je většinou ztráta času ...*
- j) *Přednášející hodně využívají zajímavé a netradiční formy vyučování ...*
- k) *Studium na této škole mě motivuje k dosažení co nejlepších výsledků ...*
- l) *Řada přednášejících jsou osobnosti, kterých si studenti váží ...*
- m) *Studium na této škole mě intelektuálně stimuluje ...*
- n) *Studium na této škole rozvíjí mé logické myšlení ...*
- o) *Studium na této škole rozvíjí mé komunikační dovednosti ...*
- p) *Studium na této škole rozvíjí mou schopnost kritického myšlení a tvorby vlastního úsudku ...*
- q) *Vyučující rádi a ochotně poskytují studentům pomoc a diskutují s nimi o sporných problémech a otázkách*
- r) *Věřím tomu, že mě studium na této škole dobře připraví pro uplatnění na pracovním trhu ...*

- s) Škola mi poskytuje dostatek příležitostí ověřit si nabyté poznatky v praxi ...
- t) Škola mi dodává potřebné sebevědomí ...
- u) Ve škole se učím týmové práci ...
- v) Vyučující oceňují tvořivost a samostatný úsudek studentů ...
- w) Přednášející jsou opravdovými odborníky ve svém oboru ...

4.6 Pracovní hypotézy

Dále stanovuji pracovní hypotézy, které přímo souvisejí s kladenými otázkami. Ke každému výroku si zvolím indikátor, který bude vyjadřovat podstatu problému, kterého se výrok týká. Zdůrazňuji, že se vždy jedná o subjektivní pohled respondentů. Vycházím z toho, co bylo řečeno v kapitole 3.9.

Ha: indikátor: úroveň seminářů/cvičení

Mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl.

Hb: indikátor: potřeba přípravy na semináře/cvičení

Větší potřebu přípravy na semináře/cvičení budou deklarovat studenti veřejných vysokých škol (odpovědi blíže “Rozhodně ano”).

Viz. 3.9.4 – Kvalita studentů

Hc: indikátor: subjektivní připravenost přednášejících

Mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl.

Hd: indikátor: přístup přednášejících přinášející zájem o obor

Mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl.

He: indikátor: inovativnost přednášejících

Inovativní přístup přednášejících budou pozitivněji hodnotit studenti soukromých vysokých škol.

Viz 3.9.6 – Užití moderních učebních metod

Hf: indikátor: dostatek studijní literatury

Dostatek studijní literatury budou pozitivněji hodnotit studenti soukromých vysokých škol.

Viz 3.9.3 - Kvalita technického zázemí

Hg: indikátor: možnost volby zaměření

Možnost volby zaměření budou pozitivněji hodnotit studenti veřejných vysokých škol.

Viz 3.9.9 - Šíře studijní nabídky

Hh: indikátor: úroveň přednášek

Mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl.

Hi: indikátor: úroveň seminářů/cvičení

Mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl.

Hj: indikátor: zajímavé formy vyučování

Více zajímavých forem vyučování budou dle názoru studentů poskytovat vyučující na soukromých vysokých školách.

Viz 3.9.6 – Užití moderních učebních metod

Hk: indikátor: motivace k dobrým výsledkům

Větší motivaci k lepším výsledkům budou pociťovat studenti soukromých vysokých škol.

Viz. 3.9.4 – Kvalita studentů

Hl: indikátor: osobnost přednášejících

Mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl.

Hm: indikátor: rozvoj intelektu

Mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl.

Hn: indikátor: rozvoj logiky

Mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl.

Ho: indikátor: rozvoj komunikačních schopností

Možnosti rozvoje komunikačních schopností budou pozitivněji hodnotit studenti soukromých vysokých škol.

Viz 3.9.6 – Užití moderních učebních metod

Hp: indikátor: rozvoj kritického myšlení a úsudku

Možnosti rozvoje kritického myšlení a úsudku budou pozitivněji hodnotit studenti soukromých vysokých škol.

Viz 3.9.6 – Užití moderních učebních metod

Hq: indikátor: ochota vyučujících k diskuzi

Mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl.

Hr: indikátor: víra v uplatnění na pracovním trhu

Větší víru v uplatnění na pracovním trhu budou mít studenti soukromých vysokých škol

Viz 3.9.7 – Propojení studia s praxí

Hs: indikátor: možnost ověřit si poznatky v praxi

Více možností ověřit si poznatky v praxi budou mít, dle jejich názoru, studenti soukromých vysokých škol.

Viz 3.9.7 – Propojení studia s praxí

Ht: indikátor: rozvoj sebevědomí

Možnosti rozvoje sebevědomí budou pozitivněji hodnotit studenti soukromých vysokých škol.

Viz 3.9.6 – Užití moderních učebních metod

Hu: indikátor: rozvoj týmové práce

Více prostoru pro rozvoj týmové práce budou mít, dle jejich názoru studenti soukromých vysokých škol.

Viz 3.9.6 – Užití moderních učebních metod

Hv: indikátor: ocenění tvořivosti a samostatného úsudku

Ocenění tvořivosti a samostatného úsudku budou pozitivněji hodnotit studenti soukromých vysokých škol.

Viz 3.9.6 – Užití moderních učebních metod

Hw: indikátor: odbornost přednášejících

Větší odbornost budou mít podle názoru studentů přednášející na veřejných vysokých školách.

Viz. 3.9.1 – Kvalita vyučujících

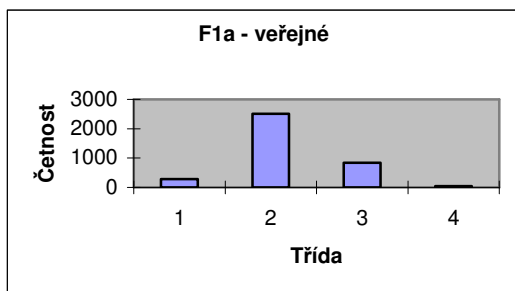
5 Analýza dat

5.1 Výpočty a výsledky

5.1.1 Přednášky a semináře/cvičení mají vysokou úroveň ... (a)

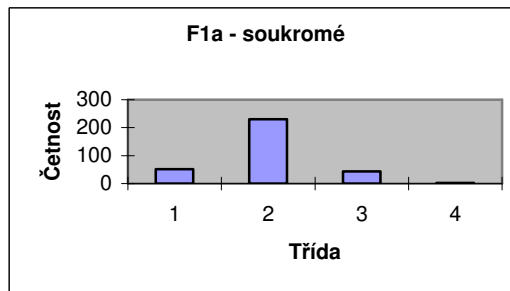
Histogramy odpovědí k výroku a) Přednášky a semináře/cvičení mají vysokou úroveň ... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.1.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku a)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.1.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku a)

Zdroj: vlastní autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů podobné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „2“, tedy „Spíše ano“ (68,38% u respondentů z veřejných vysokých škol a 70,12% u respondentů ze soukromých vysokých škol) a nejmenší počet pozorování ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“. Zbylá pozorování jsou rozložena do tříd „1“ a „3“. Většina respondentů z obou typů škol si tedy myslí, že přednášky a semináře mají spíše vysokou úroveň.

Pracovní hypotéza H_a : **Mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl.**

Tabulka 5.1.1.1: Výsledky ANOVY pro výrok a) Přednášky a semináře/cvičení mají vysokou úroveň ...

Anova: jeden faktor						
Faktor						
Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
F1a - veřejné	3677,00	7990,00	2,17	0,33		
F1a - soukromé	329,00	654,00	1,99	0,32		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	10,35	1,00	10,35	31,59	0,00	3,84
Všechny výběry	1311,94	4004,00	0,33			
Celkem	1322,29	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

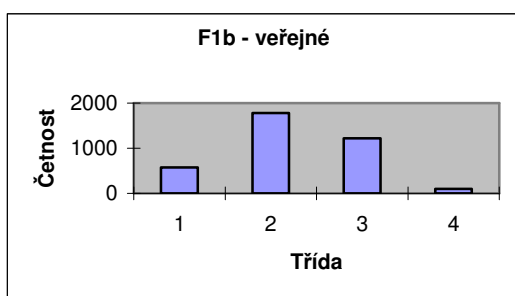
Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H0) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza Ha, že mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl, se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů ze soukromých vysokých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ano“ než odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol. Ze subjektivního pohledu respondentů mají semináře/cvičení na soukromých vysokých školách v porovnání se semináři/cvičeními na veřejných vysokých školách vyšší úroveň.

5.1.2 Přednášky a semináře/cvičení vyžadují průběžnou přípravu ... (b)

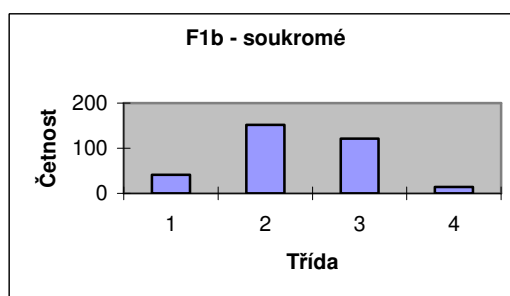
Histogramy odpovědí k výroku b) Přednášky a semináře/cvičení vyžadují průběžnou přípravu ... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.2.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku b)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.2.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku b)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů podobné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „2“, tedy „Spíše ano“ (48,45% u respondentů z veřejných vysokých škol a 46,34% u respondentů ze soukromých vysokých škol) a nejmenší počet pozorování ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“. Zbylá pozorování jsou rozložena do tříd

„1“ a „3“. Většina respondentů z obou typů škol si tedy myslí, že přednášky a semináře spíše vyžadují pravidelnou přípravu.

Pracovní hypotéza H_b: **Větší potřebu přípravy na semináře/cvičení budou deklarovat studenti veřejných vysokých škol.**

Tabulka 5.1.2.1: Výsledky ANOVY pro výrok a) Přednášky a semináře/cvičení vyžadují průběžnou přípravu...

Anova: jeden faktor						
Faktor						
Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
F1b - veřejné	3677,00	8207,00	2,23	0,54		
F1b - soukromé	329,00	767,00	2,33	0,56		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	2,98	1,00	2,98	5,46	0,02	3,84
Všechny výběry	2186,01	4004,00	0,55			
Celkem	2188,99	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

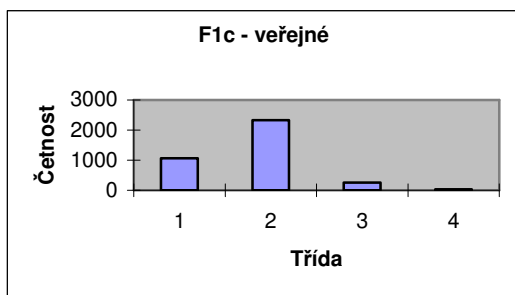
Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H₀) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza H_b, že větší potřebu přípravy na semináře/cvičení budou deklarovat studenti veřejných vysokých škol, se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ano“ než odpovědi respondentů ze soukromých vysokých škol. Ze subjektivního pohledu respondentů vyžadují semináře/cvičení na veřejných vysokých školách v porovnání se semináři/cvičeními na soukromých vysokých školách větší průběžnou přípravu.

5.1.3 Přednášející jsou vždy dobře připraveni ... (c)

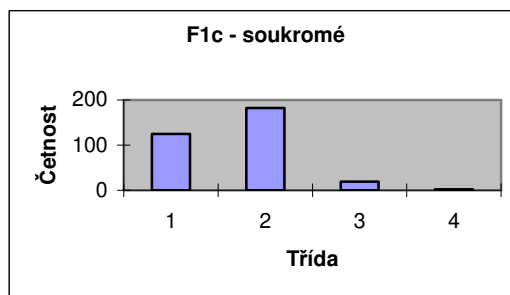
Histogramy odpovědí k výroku c) Přednášející jsou vždy dobře připraveni ... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.3.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku c)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.3.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku c)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů podobné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „2“, tedy „Spíše ano“ (63,30% u respondentů z veřejných vysokých škol a 55,49% u respondentů ze soukromých vysokých škol) a nejmenší počet pozorování ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“. Zbýlá pozorování jsou rozložena do tříd „1“ a „3“. Většina respondentů z obou typů škol si tedy myslí, že přednášející jsou spíše vždy dobře připraveni.

Pracovní hypotéza Hc: **Mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl.**

Tabulka 5.1.3.1: Výsledky ANOVY pro výrok c) Přednášející jsou vždy dobře připraveni...

Anova: jeden faktor						
Faktor						
Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
F1c - veřejné	3677,00	6614,00	1,80	0,36		
F1c - soukromé	329,00	556,00	1,69	0,37		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	3,57	1,00	3,57	10,04	0,00	3,84
Všechny výběry	1425,45	4004,00	0,36			
Celkem	1429,02	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

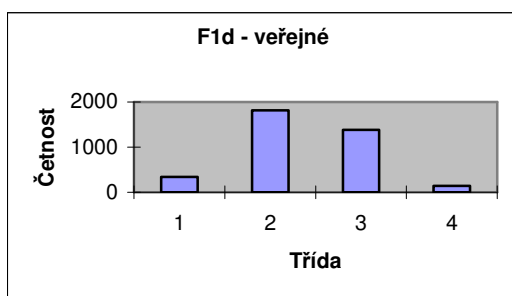
Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H0) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza Ha, že mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl, se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů ze soukromých vysokých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ano“ než odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol. Ze subjektivního pohledu respondentů jsou přednášející vždy dobře připraveni spíše na soukromých vysokých školách v porovnání s přednášejícími na veřejných vysokých školách.

5.1.4 Přednášející dokáží svým přístupem vzbudit větší zájem o obor ... (d)

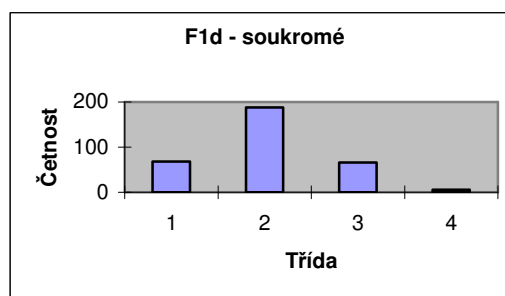
Histogramy odpovědí k výroku d) Přednášející dokáží svým přístupem vzbudit větší zájem o obor ... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.4.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku d)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.4.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku d)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů podobné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „2“, tedy „Spíše ano“ (49,33% u respondentů z veřejných vysokých škol a 57,32% u respondentů ze soukromých vysokých škol) a nejmenší počet pozorování ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“. Zbylá pozorování jsou rozložena do tříd „1“ a „3“. Většina respondentů z obou typů škol si tedy myslí, že přednášející spíše dokáží svým přístupem vzbudit větší zájem o obor.

Pracovní hypotéza Hd: **Mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl.**

Tabulka 5.1.4.1: Výsledky ANOVY pro výrok d) Přednášející dokáží svým přístupem vzbudit větší zájem o obor ...

Anova: jeden faktor						
Faktor						
Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
F1d - veřejné	3677,00	8684,00	2,36	0,50		
F1d - soukromé	329,00	668,00	2,03	0,48		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	33,15	1,00	33,15	66,34	0,00	3,84
Všechny výběry	2000,62	4004,00	0,50			
Celkem	2033,77	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

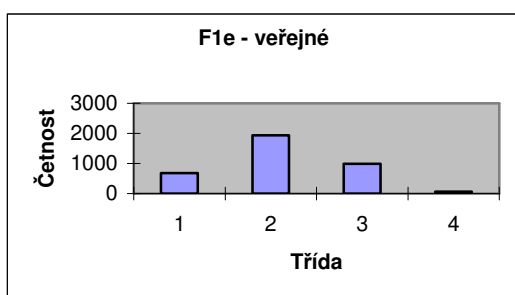
Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H₀) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza Hd, že mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl, se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů ze soukromých vysokých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ano“ než odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol. Ze subjektivního pohledu respondentů přednášející dokáží svým přístupem vzbudit větší zájem o obor spíše na soukromých vysokých školách v porovnání s přednášejícími na veřejných vysokých školách.

5.1.5 Přednášející poskytují informace o nejnovějších poznatcích v oboru... (e)

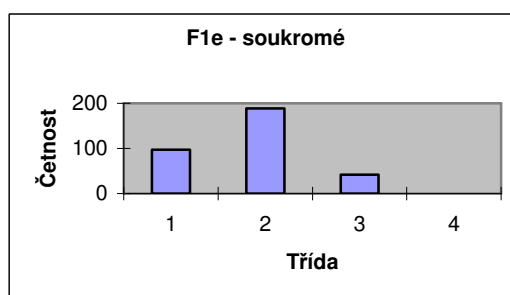
Histogramy odpovědí k výroku e) Přednášející poskytují informace o nejnovějších poznatcích v oboru... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.5.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku e)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.5.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku e)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů podobné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „2“, tedy „Spíše ano“ (52,71% u respondentů z veřejných vysokých škol a 57,62% u respondentů ze soukromých vysokých škol) a nejmenší počet pozorování ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“. Zbýlá pozorování jsou rozložena do tříd „1“ a „3“. Většina respondentů z obou typů škol si tedy myslí, že přednášející spíše poskytují informace o nejnovějších poznatcích v oboru.

Pracovní hypotéza He: **Inovativní přístup přednášejících budou pozitivněji hodnotit studenti soukromých vysokých škol.**

Tabulka 5.1.5.1: Výsledky ANOVY pro výrok e) Přednášející poskytují informace o nejnovějších poznatcích v oboru...

Anova: jeden faktor						
Faktor						
Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
F1 - veřejné	3677,00	7790,00	2,12	0,51		
F1 - soukromé	329,00	603,00	1,83	0,40		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	24,66	1,00	24,66	48,92	0,00	3,84
Všechny výběry	2018,11	4004,00	0,50			

Celkem	2042,76	4005,00

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

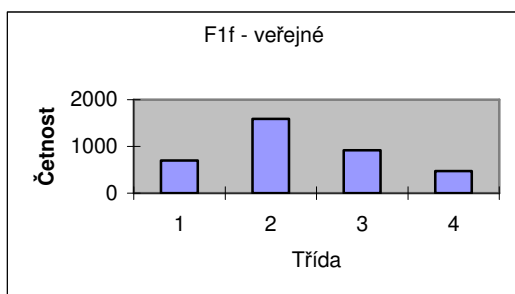
Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H_0) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza H_e , že inovativní přístup přednášejících budou pozitivněji hodnotit studenti soukromých vysokých škol, se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů ze soukromých vysokých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ano“ než odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol. Ze subjektivního pohledu respondentů přednášející poskytují informace o nejnovějších poznacích v oboru spíše na soukromých vysokých školách v porovnání s přednášejícími na veřejných vysokých školách.

5.1.6 Pro výuku existuje dostatek potřebných skript a učebnic ... (f)

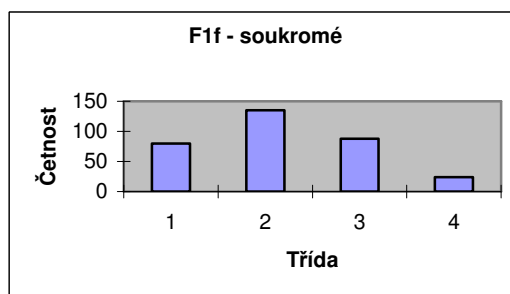
Histogramy odpovědí k výroku f) Pro výuku existuje dostatek potřebných skript a učebnic ... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.6.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku f)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.6.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku f)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů podobné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „2“, tedy „Spíše ano“ (43,27% u respondentů z veřejných vysokých škol a 41,28% u respondentů ze soukromých vysokých škol) a nejmenší počet pozorování ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“. Zbylá pozorování jsou rozložena do tříd „1“ a „3“. Většina respondentů z obou typů škol si tedy myslí, že pro výuku existuje dostatek potřebných skript a učebnic.

Pracovní hypotéza H_f: **Dostatek studijní literatury budou pozitivněji hodnotit studenti soukromých vysokých škol.**

Tabulka 5.1.6.1: Výsledky ANOVY pro výrok f) Pro výuku existuje dostatek potřebných skript a učebnic ...

Anova: jeden faktor						
Faktor						
Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
F1 - veřejné	3677,00	8526,00	2,32	0,86		
F1 - soukromé	329,00	720,00	2,19	0,88		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	5,13	1,00	5,13	5,94	0,01	3,84
Všechny výběry	3454,76	4004,00	0,86			
Celkem	3459,88	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

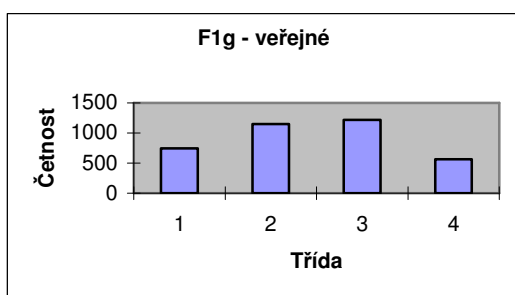
Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H₀) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza H_f, že mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl, se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů ze soukromých vysokých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ano“ než odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol. Ze subjektivního pohledu respondentů existuje pro výuku dostatek skript a učebnic spíše na soukromých vysokých školách v porovnání s veřejnými vysokými školami.

5.1.7 Studenti si mohou sami výběrem přednášek a seminářů zvolit své individuální studijní zaměření ... (g)

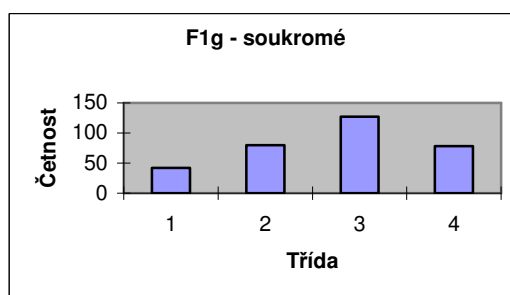
Histogramy odpovědí k výroku g) Studenti si mohou sami výběrem přednášek a seminářů zvolit své individuální studijní zaměření ... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.7.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku g)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.7.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku g)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů mírně rozdílné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „3“, tedy „Spíše ne“ (33,13% u respondentů z veřejných vysokých škol a 38,84% u respondentů ze soukromých vysokých škol), ale nejmenší počet pozorování je u respondentů z veřejných vysokých škol ve třídě „4“ (15,37%), tedy „Rozhodně ne“ a u respondentů ze soukromých vysokých škol ve třídě „1“ (12,80%) tedy „Rozhodně ano“. U respondentů z veřejných vysokých škol je většina měření soustředěna ve třídách „1“ a „2“, tedy „Rozhodně ano“ a „Spíše ano“ (51,50%), zatímco u respondentů ze soukromých vysokých škol je většina měření soustředěna ve třídách „3“ a „4“ (62,81%), tedy „Spíše ne“ a „Rozhodně ne“. S výběrem přednášek a seminářů a možností zvolit si své individuální studijní zaměření jsou spíše spokojenější většina studentů veřejných vysokých škol.

Pracovní hypotéza Hg: **Možnost volby zaměření budou pozitivněji hodnotit studenti veřejných vysokých škol.**

Tabulka 5.1.7.1: Výsledky ANOVY pro výrok g) Studenti si mohou sami výběrem přednášek a seminářů zvolit své individuální studijní zaměření ...

Anova: jeden faktor				
Faktor				
<i>Výběr</i>	<i>Počet</i>	<i>Součet</i>	<i>Průměr</i>	<i>Rozptyl</i>

F1g - veřejné	3677,00	8957,00	2,44	0,96		
F1g - soukromé	329,00	905,00	2,75	1,01		
ANOVA						
<i>Zdroj variability</i>	<i>SS</i>	<i>Rozdíl</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Hodnota P</i>	<i>F krit</i>
Mezi výběry	29,93	1,00	29,93	31,08	0,00	3,84
Všechny výběry	3855,73	4004,00	0,96			
Celkem	3885,66	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

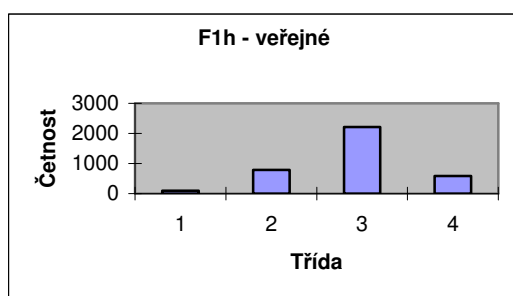
Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H₀) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza H_g, že možnost volby zaměření budou pozitivněji hodnotit studenti veřejných vysokých škol, se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ano“ než odpovědi respondentů ze soukromých vysokých škol. Ze subjektivního pohledu respondentů si studenti mohou sami výběrem přednášek a seminářů zvolit své individuální studijní zaměření spíše na veřejných vysokých školách v porovnání s respondenty na soukromých vysokých školách.

5.1.8 Účast na přednáškách je většinou ztráta času ... (h)

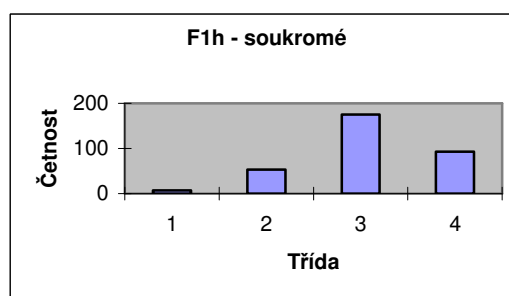
Histogramy odpovědí k výroku h) Účast na přednáškách je většinou ztráta času ...jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.8.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku h)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.8.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku h)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů podobné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „3“, tedy „Spíše ne“ (60,26% u respondentů z veřejných vysokých škol a 53,35% u respondentů ze soukromých vysokých škol) a nejmenší počet pozorování ve třídě „1“, tedy „Rozhodně ano“. Zbylá pozorování jsou rozložena do tříd „2“ a „4“. Většina respondentů z obou typů škol si tedy myslí, že účast na přednáškách většinou spíše není ztráta času.

Pracovní hypotéza Hh: **Mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl.**

Tabulka 5.1.8.1: Výsledky ANOVY pro výrok h) Účast na přednáškách je většinou ztráta času ...

Anova: jeden faktor						
Faktor						
Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
F1h - veřejné	3677,00	10651,00	2,90	0,46		
F1h - soukromé	329,00	1013,00	3,08	0,52		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	10,04	1,00	10,04	21,54	0,00	3,84
Všechny výběry	1866,67	4004,00	0,47			
Celkem	1876,72	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

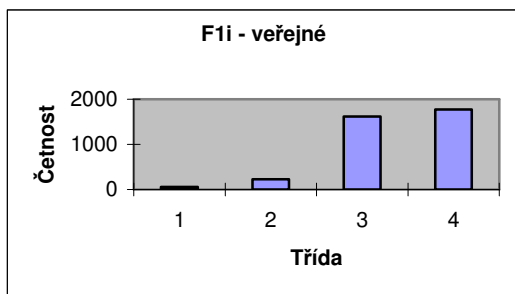
Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H0) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza Hh, že mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl, se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů ze soukromých vysokých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ne“ než odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol. Ze subjektivního pohledu respondentů je účast na přednáškách většinou ztráta času spíše na veřejných vysokých školách v porovnání s přednáškami na soukromých vysokých školách.

5.1.9 Účast na seminářích/cvičeních je většinou ztráta času ... (i)

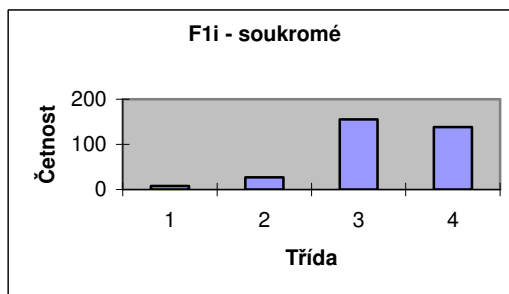
Histogramy odpovědí k výroku i) Účast na seminářích/cvičeních je většinou ztráta času ... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.9.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku i)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.9.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku i)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů rozdílné. Největší počet pozorování je u respondentů ze soukromých vysokých škol soustředěn ve třídě „3“, tedy „Spíše ne“ (47,26%), zatímco u respondentů z veřejných vysokých škol ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“ (47,26%) a minimální počet pozorování je u obou skupin respondentů třídách „1“ a „2“ tedy „Rozhodně ano“ a „Spíše ano“. Většina respondentů z obou skupin si spíše nemyslí, že účast na seminářích/cvičeních je většinou ztráta času.

Pracovní hypotéza Hi: **Mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl.**

Tabulka 5.1.9.1: Výsledky ANOVY pro výrok i) Účast na seminářích/cvičeních je většinou ztráta času ...

Anova: jeden faktor						
Faktor						
Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
F1i - veřejné	3677,00	12458,00	3,39	0,46		
F1i - soukromé	329,00	1082,00	3,29	0,52		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	2,98	1,00	2,98	6,45	0,01	3,84
Všechny výběry	1848,77	4004,00	0,46			
Celkem	1851,75	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

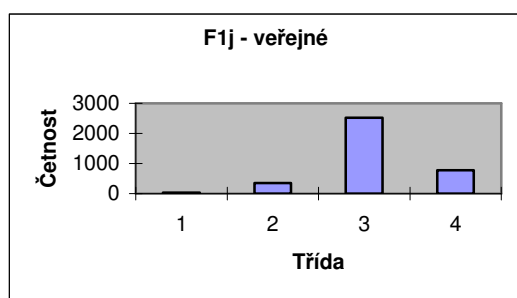
Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H_0) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza H_h , že mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl, se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ne“ než odpovědi respondentů ze soukromých vysokých škol. Ze subjektivního pohledu respondentů je účast na seminářích/cvičeních většinou ztráta času spíše na soukromých vysokých školách v porovnání s semináři/cvičeními na veřejných vysokých školách.

5.1.10 Přednášející hodně využívají zajímavé a netradiční formy vyučování ... (j)

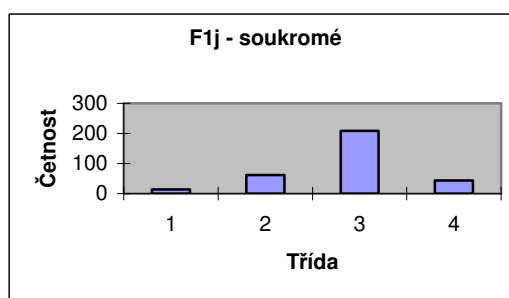
Histogramy odpovědí k výroku j) Přednášející hodně využívají zajímavé a netradiční formy vyučování ... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.10.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku j)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.10.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku j)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů podobné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „3“, tedy „Spíše ne“ (68,55% u respondentů z veřejných vysokých škol a 63,41% u respondentů ze soukromých vysokých škol) a nejmenší počet pozorování ve třídě „1“, tedy „Rozhodně ano“. Zbylá pozorování jsou rozložena do tříd „2“ a „4“. Většina respondentů z obou typů škol si tedy myslí, že přednášející využívají zajímavé a netradiční formy vyučování spíše málo.

Pracovní hypotéza H_j: Více zajímavých forem vyučování budou dle názoru studentů poskytovat vyučující na soukromých vysokých školách.

Tabulka 5.1.10.1: Výsledky ANOVY pro výrok j) Přednášející hodně využívají zajímavé a netradiční formy vyučování ...

Anova: jeden faktor						
Faktor						
Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
F1j - veřejné	3677,00	11389,00	3,10	0,33		
F1j - soukromé	329,00	941,00	2,86	0,47		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	16,99	1,00	16,99	49,62	0,00	3,84
Všechny výběry	1370,71	4004,00	0,34			
Celkem	1387,70	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H₀) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

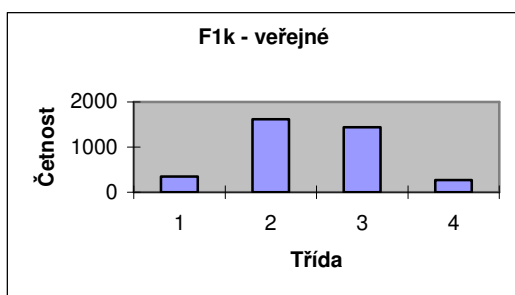
Pracovní hypotéza H_j, že více zajímavých forem vyučování budou dle názoru studentů poskytovat vyučující na soukromých vysokých školách, se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů ze soukromých vysokých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ano“ než odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol. Ze subjektivního pohledu respondentů přednášející hodně využívají zajímavé a netradiční formy vyučování spíše na soukromých vysokých školách v porovnání s přednášejícími na veřejných vysokých školách.

Poznámka: Toto je jediný výrok z celé baterie, u kterého je většina studentů z obou výběrů s konkrétním aspektem kvality studia - využíváním zajímavých a netradičních forem vyučování – nespokojena.

5.1.11 Studium na této škole mě motivuje k dosažení co nejlepších výsledků ...

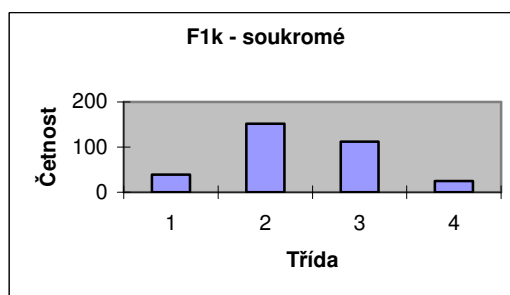
Histogramy odpovědí k výroku k) Studium na této škole mě motivuje k dosažení co nejlepších výsledků ... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.11.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku k)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.11.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku k)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů podobné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „2“, tedy „Spíše ano“ (43,98% u respondentů z veřejných vysokých škol a 46,34% u respondentů ze soukromých vysokých škol) a nejmenší počet pozorování ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“. Zbylá pozorování jsou rozložena do tříd

„1“ a „3“. Většina respondentů z obou typů škol si tedy myslí, že studium na této škole je spíše motivuje k dosažení co nejlepších výsledků.

Pracovní hypotéza Hk: **Větší motivaci k lepším výsledkům budou pocítovat studenti soukromých vysokých škol.**

Tabulka 5.1.11.1: Výsledky ANOVY pro výrok k) Studium na této škole mě motivuje k dosažení co nejlepších výsledků ...

Anova: jeden faktor						
Faktor						
Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
F1k - veřejné	3677,00	9008,00	2,45	0,60		
F1k - soukromé	329,00	781,00	2,37	0,63		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	1,74	1,00	1,74	2,90	0,09	3,84
Všechny výběry	2407,01	4004,00	0,60			
Celkem	2408,75	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

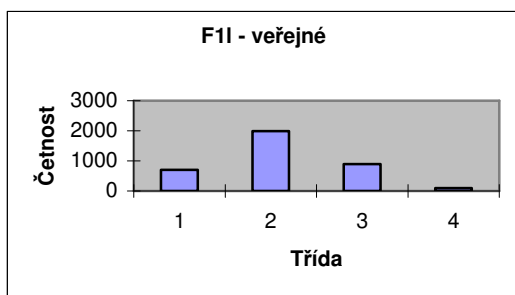
Hodnota P je větší než 0,05, takže je není zamítnout nulovou hypotézu (H0) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se neprokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

5.1.12 Řada přednášejících jsou osobnosti, kterých si studenti váží ... (I)

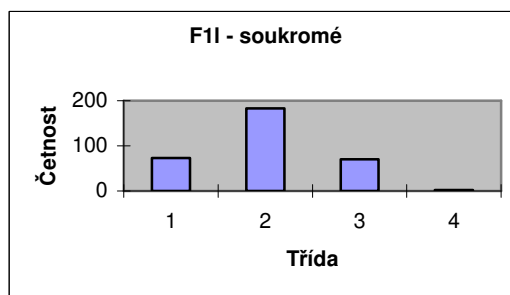
Histogramy odpovědí k výroku I) Řada přednášejících jsou osobnosti, kterých si studenti váží ... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.12.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku I)

Graf 5.1.12.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku I)

Zdroj: výpočty autora

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů podobné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „2“, tedy „Spíše ano“ (54,03% u respondentů z veřejných vysokých škol a 55,79% u respondentů ze soukromých vysokých škol) a nejmenší počet pozorování ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“. Zbylá pozorování jsou rozložena do tříd „1“ a „3“. Většina respondentů z obou typů škol si tedy myslí, že řada přednášejících spíše jsou osobnosti, kterých si studenti váží.

Pracovní hypotéza H1: **Mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl.**

Tabulka 5.1.12.1: Výsledky ANOVY pro výrok 1) Řada přednášejících jsou osobnosti, kterých si studenti váží ...

Anova: jeden faktor						
Faktor						
Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
F11 - veřejné	3677,00	7726,00	2,10	0,53		
F11 - soukromé	329,00	659,00	2,00	0,46		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	2,91	1,00	2,91	5,58	0,02	3,84
Všechny výběry	2085,36	4004,00	0,52			
Celkem	2088,27	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

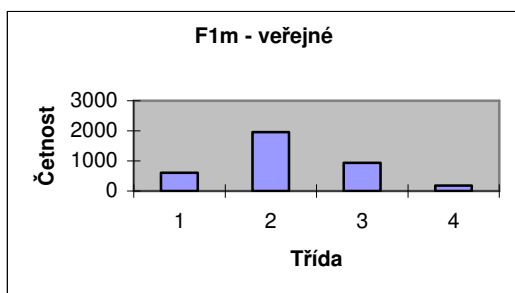
Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H0) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza H1, že mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl, se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů ze soukromých vysokých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ano“ než odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol. Ze subjektivního pohledu respondentů řada přednášejících jsou osobnosti, kterých si studenti váží spíše na soukromých vysokých školách v porovnání s přednášejícími na veřejných vysokých školách.

5.1.13 Studium na této škole mě intelektuálně stimuluje ... (m)

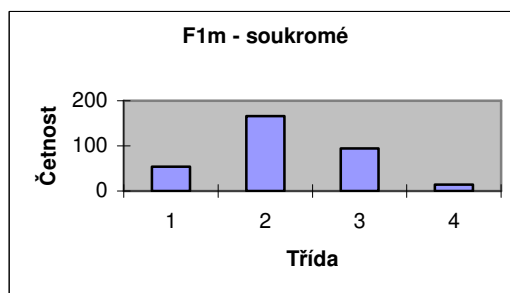
Histogramy odpovědí k výroku m) Studium na této škole mě intelektuálně stimuluje ... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.13.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku m)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.13.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku m)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů podobné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „2“, tedy „Spíše ano“ (53,26% u respondentů z veřejných vysokých škol a 50,61% u respondentů ze soukromých vysokých škol) a nejmenší počet pozorování ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“. Zbylá pozorování jsou rozložena do tříd „1“ a „3“. Většina respondentů z obou typů škol si tedy myslí, že studium na této škole je intelektuálně stimuluje.

Pracovní hypotéza: **Mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl.**

Tabulka 5.1.13.1: Výsledky ANOVY pro výrok m) Studium na této škole mě intelektuálně stimuluje ...

Anova: jeden faktor
Faktor

Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
F1m - veřejné	3677,00	8028,00	2,18	0,58		
F1m - soukromé	329,00	725,00	2,20	0,58		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	0,13	1,00	0,13	0,22	0,64	3,84
Všechny výběry	2313,81	4004,00	0,58			
Celkem	2313,94	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

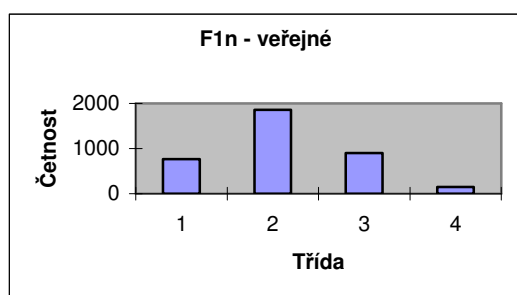
Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

Hodnota P je větší než 0,05, takže je není zamítnout nulovou hypotézu (H0) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se neprokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

5.1.14 Studium na této škole rozvíjí mé logické myšlení ... (n)

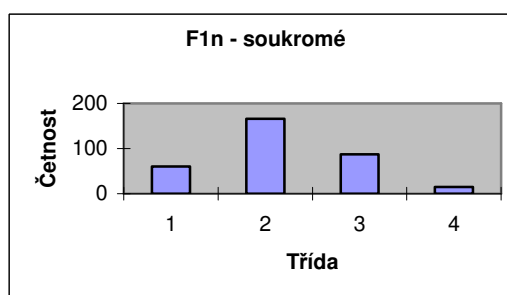
Histogramy odpovědí k výroku n) Studium na této škole rozvíjí mé logické myšlení ... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.14.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku n)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.14.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku n)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů podobné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „2“, tedy „Spíše ano“ (50,54% u respondentů z veřejných vysokých škol a 50,61% u respondentů ze soukromých vysokých škol) a nejmenší počet pozorování ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“. Zbylá pozorování jsou rozložena do tříd

„1“ a „3“. Většina respondentů z obou typů škol si tedy myslí, že studium na této škole rozvíjí jejich logické myšlení.

Pracovní hypotéza Hn: **Mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl.**

Tabulka 5.1.14.1: Výsledky ANOVY pro výrok n) Studium na této škole rozvíjí mé logické myšlení ...

Anova: jeden faktor						
Faktor						
Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
F1n - veřejné	3677,00	7787,00	2,12	0,60		
F1n - soukromé	329,00	715,00	2,17	0,60		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	0,93	1,00	0,93	1,54	0,21	3,84
Všechny výběry	2411,13	4004,00	0,60			
Celkem	2412,06	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

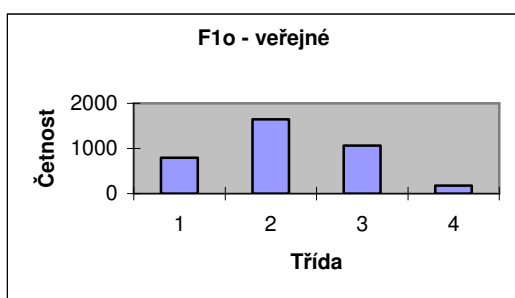
Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

Hodnota P je větší než 0,05, takže je není zamítnout nulovou hypotézu (H0) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se neprokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

5.1.15 Studium na této škole rozvíjí mé komunikační dovednosti ... (o)

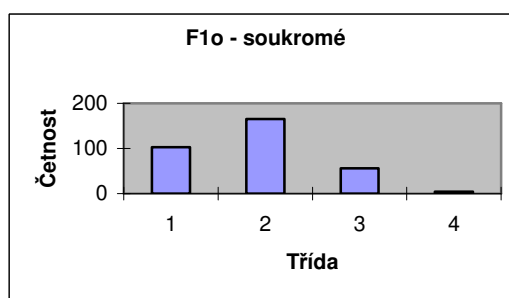
Histogramy odpovědí k výroku o) Studium na této škole rozvíjí mé komunikační dovednosti ... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.15.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku o)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.15.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku o)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů podobné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „2“, tedy „Spíše ano“ (44,72% u respondentů z veřejných vysokých škol a 50,30% u respondentů ze soukromých vysokých škol) a nejmenší počet pozorování ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“. Zbylá pozorování jsou rozložena do tříd „1“ a „3“. Většina respondentů z obou typů škol si tedy myslí, že studium na této škole rozvíjí jejich komunikační dovednosti

Pracovní hypotéza Ho: **Možností rozvoje komunikačních schopností budou pozitivněji hodnotit studenti soukromých vysokých škol.**

Tabulka 5.1.15.1: Výsledky ANOVY pro výrok o) Studium na této škole rozvíjí mé komunikační dovednosti ...

Anova: jeden faktor						
Faktor						
Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
F1o - veřejné	3677,00	7978,00	2,17	0,67		
F1o - soukromé	329,00	619,00	1,88	0,52		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	25,09	1,00	25,09	38,19	0,00	3,84
Všechny výběry	2630,48	4004,00	0,66			
Celkem	2655,57	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

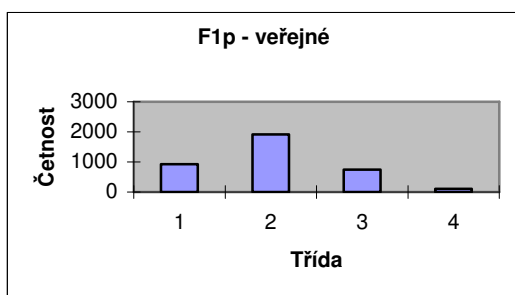
Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H0) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza Ho, že možnosti rozvoje komunikačních schopností budou pozitivněji hodnotit studenti soukromých vysokých škol., se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů ze soukromých vysokých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ano“ než odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol. Ze subjektivního pohledu respondentů studium na této škole rozvíjí jejich komunikační dovednosti spíše na soukromých vysokých školách v porovnání s veřejnými vysokými školami.

5.1.16 Studium na této škole rozvíjí mou schopnost kritického myšlení a tvorby vlastního úsudku ... (p)

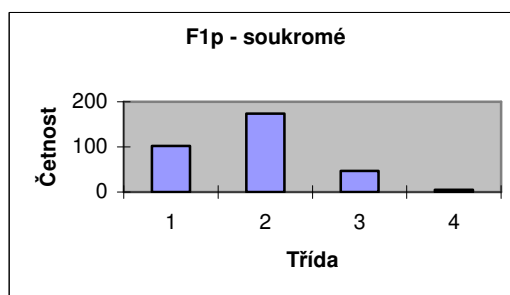
Histogramy odpovědí k výroku p) Studium na této škole rozvíjí mou schopnost kritického myšlení a tvorby vlastního úsudku ... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.16.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku p)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.16.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku p)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů podobné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „2“, tedy „Spíše ano“ (51,96% u respondentů z veřejných vysokých škol a 53,05% u respondentů ze soukromých vysokých škol) a nejmenší počet pozorování ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“. Zbylá pozorování jsou rozložena do tříd

„1“ a „3“. Většina respondentů z obou typů škol si tedy myslí, že studium na této škole spíše rozvíjí jejich schopnost kritického myšlení a tvorby vlastního úsudku.

Pracovní hypotéza Hp: **Možnosti rozvoje kritického myšlení a úsudku budou pozitivněji hodnotit studenti soukromých vysokých škol.**

Tabulka 5.1.16.1: Výsledky ANOVY pro výrok p) Studium na této škole rozvíjí mou schopnost kritického myšlení a tvorby vlastního úsudku ...

Anova: jeden faktor						
Faktor						
Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
F1p - veřejné	3677,00	7376,00	2,01	0,56		
F1p - soukromé	329,00	613,00	1,86	0,50		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	6,15	1,00	6,15	11,03	0,00	3,84
Všechny výběry	2234,71	4004,00	0,56			
Celkem	2240,87	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

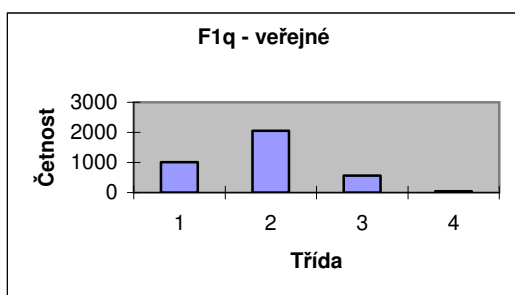
Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H0) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza Hp, že Možnosti rozvoje kritického myšlení a úsudku budou pozitivněji hodnotit studenti soukromých vysokých škol, se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů ze soukromých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ano“ než odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol. Ze subjektivního pohledu respondentů studium na této škole rozvíjí jejich schopnost kritického myšlení a tvorby vlastního úsudku spíše na soukromých vysokých školách v porovnání s veřejnými vysokými školami.

5.1.17 Vyučující rádi a ochotně poskytují studentům pomoc a diskutují s nimi o sporných problémech a otázkách (q)

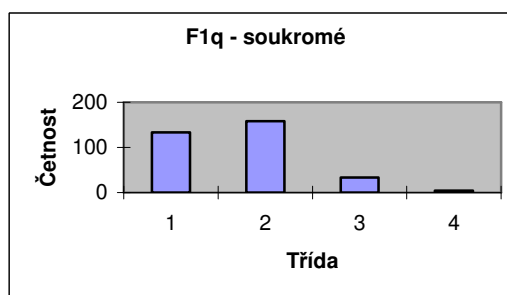
Histogramy odpovědí k výroku q) Vyučující rádi a ochotně poskytují studentům pomoc a diskutují s nimi o sporných problémech a otázkách jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.17.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku q)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.17.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku q)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů podobné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „2“, tedy „Spíše ano“ (55,93% u respondentů z veřejných vysokých škol a 48,17% u respondentů ze soukromých vysokých škol) a nejmenší počet pozorování ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“. Zbýlá pozorování jsou rozložena do tříd „1“ a „3“. Většina respondentů z obou typů škol si tedy myslí, že vyučující spíše rádi a ochotně poskytují studentům pomoc a diskutují s nimi o sporných problémech a otázkách.

Pracovní hypotéza H_q : **Mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl.**

Tabulka 5.1.17.1: Výsledky ANOVY pro výrok q) Vyučující rádi a ochotně poskytují studentům pomoc a diskutují s nimi o sporných problémech a otázkách

Anova: jeden faktor						
Faktor						
Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
F1q - veřejné	3677,00	6997,00	1,90	0,47		
F1q - soukromé	329,00	566,00	1,72	0,48		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	10,06	1,00	10,06	21,47	0,00	3,84

Všechny výběry	1876,61	4004,00	0,47
Celkem	1886,68	4005,00	

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

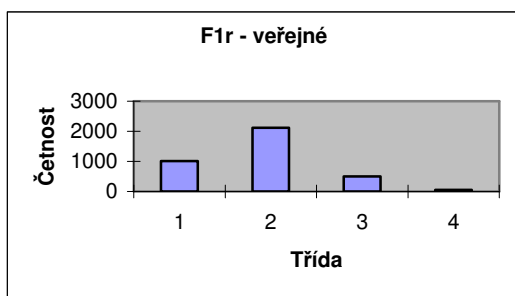
Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H_0) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza H_q , že mezi průměrnými hodnotami odpovědí obou skupin respondentů je rozdíl, se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů ze soukromých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ano“ než odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol. Ze subjektivního pohledu respondentů vyučující rádi a ochotně poskytují studentům pomoc a diskutují s nimi o sporných problémech a otázkách spíše na soukromých vysokých školách v porovnání s vyučujícími na veřejných vysokých školách.

5.1.18 Věřím tomu, že mě studium na této škole dobře připraví pro uplatnění na pracovním trhu ... (r)

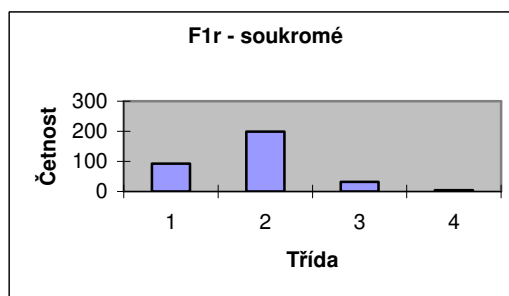
Histogramy odpovědí k výroku r) Věřím tomu, že mě studium na této škole dobře připraví pro uplatnění na pracovním trhu ... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.18.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku r)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.18.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku r)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů podobné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „2“, tedy „Spíše ano“ (57,70% u respondentů z veřejných vysokých škol a 60,67% u respondentů ze soukromých vysokých škol) a nejmenší počet pozorování ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“. Zbylá pozorování jsou rozložena do tříd „1“ a „3“. Většina respondentů z obou typů škol tedy spíše věří tomu, že je studium na této škole dobře připraví pro uplatnění na pracovním trhu.

Pracovní hypotéza H_1 : **Větší víru v uplatnění na pracovním trhu budou mít studenti soukromých vysokých škol**

Tabulka 5.1.18.1: Výsledky ANOVY pro výrok r) Věřím tomu, že mě studium na této škole dobře připraví pro uplatnění na pracovním trhu

...

Anova: jeden faktor						
Faktor						
<i>Výběr</i>	<i>Počet</i>	<i>Součet</i>	<i>Průměr</i>	<i>Rozptyl</i>		
F1r - veřejné	3677,00	6950,00	1,89	0,46		
F1r - soukromé	329,00	605,00	1,84	0,40		
ANOVA						
<i>Zdroj variability</i>	<i>SS</i>	<i>Rozdíl</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Hodnota P</i>	<i>F krit</i>
Mezi výběry	0,79	1,00	0,79	1,76	0,19	3,84
Všechny výběry	1806,07	4004,00	0,45			
Celkem	1806,87	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

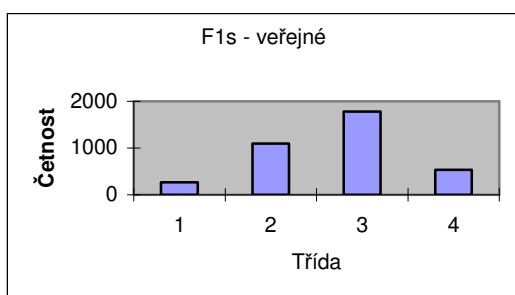
Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

Hodnota P je větší než 0,05, takže je není zamítnout nulovou hypotézu (H_0) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se neprokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

5.1.19 Škola mi poskytuje dostatek příležitostí ověřit si nabyté poznatky v praxi ... (s)

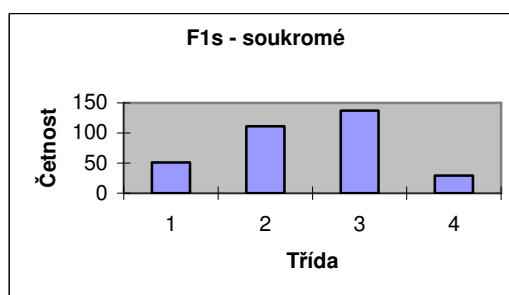
Histogramy odpovědí k výroku s) Škola mi poskytuje dostatek příležitostí ověřit si nabyté poznatky v praxi ... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.19.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku s)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.19.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku s)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů mírně rozdílné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „3“, tedy „Spíše ne“ (48,37% u respondentů z veřejných vysokých škol a 41,77% u respondentů ze soukromých vysokých škol) a nejmenší počet pozorování je u respondentů z veřejných vysokých škol ve třídě „1“, tedy „Rozhodně ano“ a u respondentů ze soukromých vysokých škol ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“. Zbylá pozorování jsou rozložena do tříd „2“ a „4“ u respondentů z veřejných vysokých škol a „1“ a „2“ u respondentů ze soukromých vysokých škol. U obou skupin respondentů je ovšem nadpoloviční většina měření soustředěna u tříd „3“ a „4“, tedy „Spíše ne“ a „Rozhodně ne“. Většina respondentů z obou typů škol si tedy myslí, že škola jim neposkytuje dostatek příležitostí ověřit si nabyté poznatky v praxi.

Pracovní hypotéza Hs: **Více možností ověřit si poznatky v praxi budou mít, dle jejich názoru, studenti soukromých vysokých škol.**

Tabulka 5.1.19.1: Výsledky ANOVY pro výrok m s) Škola mi poskytuje dostatek příležitostí ověřit si nabyté poznatky v praxi ...

Anova: jeden faktor				
Faktor				
<i>Výběr</i>	<i>Počet</i>	<i>Součet</i>	<i>Průměr</i>	<i>Rozptyl</i>

F1s - veřejné	3677,00	9940,00	2,70	0,64		
F1s - soukromé	329,00	803,00	2,44	0,74		
ANOVA						
<i>Zdroj variability</i>	<i>SS</i>	<i>Rozdíl</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Hodnota P</i>	<i>F krit</i>
Mezi výběry	20,82	1,00	20,82	31,96	0,00	3,84
Všechny výběry	2608,38	4004,00	0,65			
Gelkem	2629,20	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

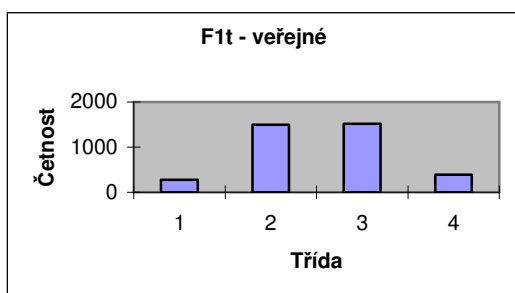
Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H_0) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza H_s , že více možností ověřit si poznatky v praxi budou mít, dle jejich názoru, studenti soukromých vysokých škol, se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů ze soukromých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ano“ než odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol. Ze subjektivního pohledu respondentů jim škola poskytuje dostatek příležitostí ověřit si nabyté poznatky v praxi spíše na soukromých vysokých školách v porovnání s veřejnými vysokými školami.

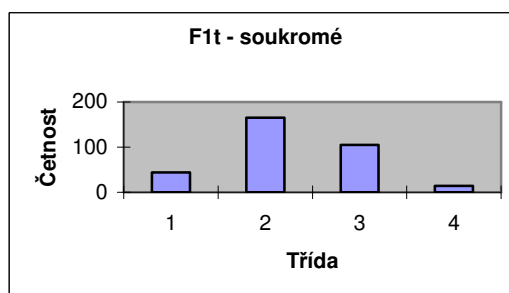
5.1.20 Škola mi dodává potřebné sebevědomí ... (t)

Histogramy odpovědí k výroku t) Škola mi dodává potřebné sebevědomí ... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.20.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku t)

Graf 5.1.20.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku t)

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů rozdílné. Největší počet pozorování je u respondentů z veřejných vysokých škol soustředěn ve třídě „3“, tedy „Spíše ne“ (41,32%) a u respondentů ze soukromých vysokých škol ve třídě „2“, tedy „Spíše ano“ (50,30%) nejmenší počet pozorování je u respondentů z veřejných vysokých škol ve třídě „1“, tedy „Rozhodně ano“ a u respondentů ze soukromých vysokých škol ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“. Zbylá pozorování jsou rozložena do tříd „2“ a „4“ u respondentů z veřejných vysokých škol a „1“ a „3“ u respondentů ze soukromých vysokých škol. U respondentů z veřejných vysokých škol je nadpoloviční většina měření soustředěna u tříd „3“ a „4“, tedy „Spíše ne“ a „Rozhodně ne“. U respondentů ze soukromých vysokých škol je naopak soustředěna do tříd „1“ a „2“, tedy „Rozhodně ano“ a „Spíše ano“. Většina respondentů z veřejných vysokých škol si tedy myslí, že škola jim nedodává potřebné sebevědomí, u respondentů ze soukromých vysokých škol je tomu naopak.

Pracovní hypotéza H_t: **Možnosti rozvoje sebevědomí budou pozitivněji hodnotit studenti soukromých vysokých škol.**

Tabulka 5.1.20.1: Výsledky ANOVY pro výrok t) Škola mi dodává potřebné sebevědomí ...

Anova: jeden faktor						
Faktor						
Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
F1t - veřejné	3677,00	9376,00	2,55	0,61		
F1t - soukromé	329,00	748,00	2,27	0,55		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	23,06	1,00	23,06	38,17	0,00	3,84
Všechny výběry	2419,47	4004,00	0,60			
Celkem	2442,53	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

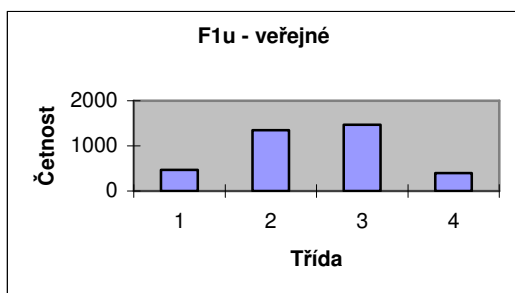
Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H₀) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza Ht, že možnosti rozvoje sebevědomí budou pozitivněji hodnotit studenti soukromých vysokých škol., se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů ze soukromých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ano“ než odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol. Ze subjektivního pohledu respondentů jim škola dodává potřebné sebevědomí spíše na soukromých vysokých školách v porovnání s veřejnými vysokými školami.

5.1.21 Ve škole se učím týmové práci ... (u)

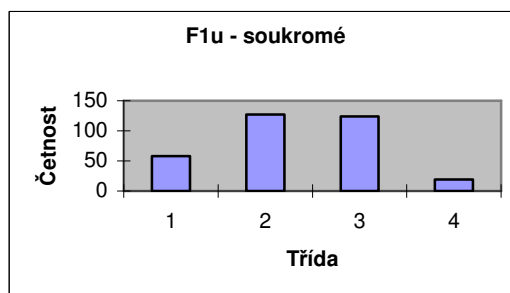
Histogramy odpovědí k výroku u) Ve škole se učím týmové práci ... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.21.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku u)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.21.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku u)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů rozdílné. Největší počet pozorování je u respondentů z veřejných vysokých škol soustředěn ve třídě „3“, tedy „Spíše ne“ (39,96%) a u respondentů ze soukromých vysokých škol ve třídě „2“, tedy „Spíše ano“ (38,72%) nejmenší počet pozorování je u obou skupin respondentů ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“. Zbylá pozorování jsou rozložena do tříd „2“ a „4“ u respondentů z veřejných vysokých škol a „1“ a „3“ u respondentů ze soukromých vysokých škol. U respondentů z veřejných vysokých škol je nadpoloviční většina měření soustředěna u tříd „3“ a „4“, tedy „Spíše ne“ a „Rozhodně ne“. U respondentů ze soukromých vysokých škol je naopak soustředěna do tříd „1“ a „2“, tedy „Rozhodně ano“ a „Spíše ano“. Většina respondentů z veřejných vysokých škol si tedy myslí, že se ve škole spíše neučí týmové práci, u respondentů ze soukromých vysokých škol je tomu naopak.

Pracovní hypotéza Hu: **Více prostoru pro rozvoj týmové práce budou mít, dle jejich názoru, studenti soukromých vysokých škol.**

Tabulka 5.1.21.1: Výsledky ANOVY pro výrok u) Ve škole se učím týmové práci ...

Anova: jeden faktor						
Faktor						
Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
F1u - veřejné	3677,00	9148,00	2,49	0,72		
F1u - soukromé	329,00	762,00	2,32	0,69		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	8,91	1,00	8,91	12,43	0,00	3,84
Všechny výběry	2869,84	4004,00	0,72			
Celkem	2878,75	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

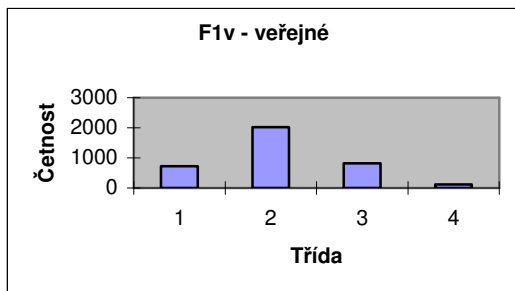
Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H0) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza Hu, že více prostoru pro rozvoj týmové práce budou mít, dle jejich názoru, studenti soukromých vysokých škol., se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů ze soukromých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ano“ než odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol. Ze subjektivního pohledu respondentů se ve škole se učí týmové práci spíše na soukromých vysokých školách v porovnání s veřejnými vysokými školami.

5.1.22 Vyučující oceňují tvořivost a samostatný úsudek studentů ... (v)

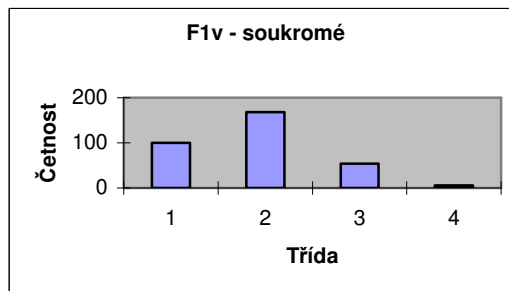
Histogramy odpovědí k výroku v) Vyučující oceňují tvořivost a samostatný úsudek studentů ... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.22.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku v)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.22.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku v)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů podobné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „2“, tedy „Spíše ano“ (54,90% u respondentů z veřejných vysokých škol a 51,22% u respondentů ze soukromých vysokých škol) a nejmenší počet pozorování ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“. Zbylá pozorování jsou rozložena do tříd „1“ a „3“. Většina respondentů z obou typů škol si myslí, že vyučující oceňují tvořivost a samostatný úsudek studentů.

Pracovní hypotéza H_v: Ocenění tvořivosti a samostatného úsudku budou pozitivněji hodnotit studenti soukromých vysokých škol.

Tabulka 5.1.22.1: Výsledky ANOVY pro výrok v) Vyučující oceňují tvořivost a samostatný úsudek studentů ...

Anova: jeden faktor						
Faktor						
Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
F1v - veřejné	3677,00	7670,00	2,09	0,54		
F1v - soukromé	329,00	625,00	1,90	0,54		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	10,47	1,00	10,47	19,48	0,00	3,84
Všechny výběry	2152,53	4004,00	0,54			
Celkem	2163,01	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

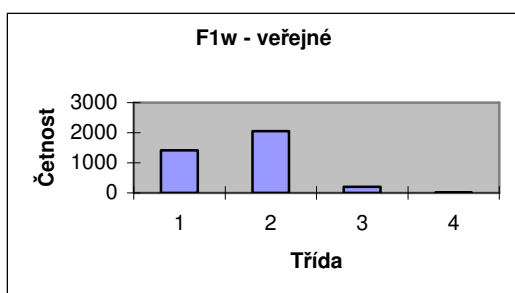
Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H_0) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza H_v , že ocenění tvořivosti a samostatného úsudku budou pozitivněji hodnotit studenti soukromých vysokých škol, se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů ze soukromých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ano“ než odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol. Ze subjektivního pohledu respondentů vyučující oceňují tvořivost a samostatný úsudek studentů spíše na soukromých vysokých školách v porovnání s vyučujícími na veřejných vysokých školách.

5.1.23 Přednášející jsou opravdovými odborníky ve svém oboru ... (w)

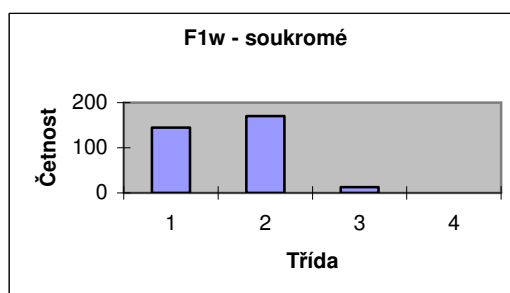
Histogramy odpovědí k výroku w) Přednášející jsou opravdovými odborníky ve svém oboru ... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.1.23.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku w)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.1.23.2: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku w)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů podobné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „2“, tedy „Spíše ano“ (55,82% u respondentů z veřejných vysokých škol a 51,83% u respondentů ze soukromých vysokých škol) a nejmenší počet pozorování ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“. Zbylá pozorování jsou rozložena do tříd „1“ a „3“. Většina respondentů z obou typů škol si myslí, že přednášející jsou opravdovými odborníky ve svém oboru.

Pracovní hypotéza H_w: **Větší odbornost budou mít podle názoru studentů přednášející na veřejných vysokých školách.**

Tabulka 5.1.23.1: Výsledky ANOVY pro výrok w) Přednášející jsou opravdovými odborníky ve svém oboru ...

Anova: jeden faktor						
Faktor						
Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
F1w - veřejné	3677,00	6165,00	1,68	0,35		
F1w - soukromé	329,00	526,00	1,60	0,32		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	1,83	1,00	1,83	5,30	0,02	3,84
Všechny výběry	1381,56	4004,00	0,35			
Celkem	1383,39	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H₀) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza H_w, že větší odbornost budou mít podle názoru studentů přednášející na veřejných vysokých školách, se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů ze soukromých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ano“ než odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol. Ze subjektivního pohledu respondentů Přednášející jsou opravdovými odborníky ve svém oboru spíše na soukromých vysokých školách v porovnání s přednášejícími na veřejných vysokých školách.

5.2 Souhrnné výsledky a interpretace

Z baterie 23 výroků se u 19 prokázal na základě dat statisticky významný rozdíl mezi skupinami respondentů (studentů veřejných a soukromých vysokých škol). Z těchto 19 případů hodnotili v 16 případech aspekty studia kladněji studenti soukromých vysokých škol a pouze ve 3 případech studenti veřejných vysokých škol. Pracovní hypotézy se nepotvrdily celkem ve čtyřech případech (stejně případy, jako když se nepodařilo zamítnout nulovou hypotézu).

Zde je výčet výroků, u kterých na základě dat nebylo možné zamítnout nulovou hypotézu:

- k) *Studium na této škole mě motivuje k dosažení co nejlepších výsledků ...*
- m) *Studium na této škole mě intelektuálně stimuluje ...*
- n) *Studium na této škole rozvíjí mé logické myšlení ...*
- r) *Věřím tomu, že mě studium na této škole dobře připraví pro uplatnění na pracovním trhu ...*

První tři (k,m,n) jsou velmi podobné, respondenti jsou tázáni na vliv studia na určité aspekty jejich intelektuálního rozvoje. Jedná se tedy v podstatě o jakési sebehodnocení, a to ještě ve velmi těžko postižitelných oblastech („intelektuální stimulace“, „rozvoj logického myšlení“). Odpověď tedy může vypovídat více o jejich osobnosti a přístupu ke studiu než o studiu samotném. Čtvrtý výrok (r) je také v určitém smyslu specifický. Na rozdíl od ostatních výroků, které jsou jednoznačné, je tento uvozen slovy: „Věřím tomu,“.

Následuje výčet výroků, u nichž vyšlo najevo, že aspekty studia, kterých se týkají, hodnotí příznivěji respondenti z veřejných vysokých škol.

- b) *Přednášky a semináře/cvičení vyžadují průběžnou přípravu ...*
- g) *Studenti si mohou sami výběrem přednášek a seminářů zvolit své individuální studijní zaměření ...*
- i) *Účast na seminářích/cvičeních je většinou ztráta času ...*

Z odpovědi na jediný výrok, který se týkal náročnosti studia (průběžná příprava na semináře/cvičení), vyšlo najevo, že v tomto směru hodnotí studium jako náročnější respondenti z veřejných vysokých škol. Další výrok, u kterého hodnotili pozitivněji respondenti z veřejných vysokých škol, se týkal seminářů a cvičení - vyšlo najevo, že tyto jsou pro respondenty z veřejných vysokých škol podle jejich mínění méně ztrátou času než pro respondenty ze soukromých vysokých škol. U shodně položené otázky ohledně přednášek hodnotili pozitivněji respondenti ze soukromých vysokých škol, z čehož vyplývá, že respondenti z veřejných vysokých škol více spokojeni s úrovní seminářů/cvičení a respondenti ze soukromých vysokých škol zase s úrovní přednášek. Třetí výrok se týká individuálního výběru studijního zaměření. Ani u jednoho z těchto výroků mě výsledek nepřekvapil, neboť se potvrdily pracovní hypotézy.

A na závěr je zde výčet výroků, u nichž vyšlo najevo, že aspekty studia, kterých se týkají, hodnotí příznivěji studenti soukromých vysokých škol.

- a) *Přednášky a semináře/cvičení mají vysokou úroveň ...*
- c) *Přednášející jsou vždy dobře připraveni ...*
- d) *Přednášející dokáží svým přístupem vzbudit větší zájem o obor ...*
- e) *Přednášející poskytují informace o nejnovějších poznatcích v oboru...*
- f) *Pro výuku existuje dostatek potřebných skript a učebnic ...*
- h) *Účast na přednáškách je většinou ztráta času ...*
- j) *Přednášející hodně využívají zajímavé a netradiční formy vyučování ...*
- l) *Řada přednášejících jsou osobnosti, kterých si studenti váží ...*
- o) *Studium na této škole rozvíjí mé komunikační dovednosti ...*
- p) *Studium na této škole rozvíjí mou schopnost kritického myšlení a tvorby vlastního úsudku ...*
- q) *Vyučující rádi a ochotně poskytují studentům pomoc a diskutují s nimi o sporných problémech a otázkách*
- s) *Škola mi poskytuje dostatek příležitostí ověřit si nabyté poznatky v praxi ...*
- t) *Škola mi dodává potřebné sebevědomí ...*
- u) *Ve škole se učím týmové práci ...*
- v) *Vyučující oceňují tvořivost a samostatný úsudek studentů ...*
- w) *Přednášející jsou opravdovými odborníky ve svém oboru ...*

Mezi 16 výroky, u kterých hodnotili kladněji studenti soukromých vysokých škol, je 8 výroků (c,d,e,j,l,q,v,w) týkajících se kvality vyučujících nebo přednášejících; jsou to všechny, které v baterii byly. Respondenti ze soukromých vysokých škol jsou tedy s vyučujícími/přednášejícími spokojenější ve všech ohledech. To je poměrně překvapivé. Čtyři výroky se týkají vlivu studia na rozvoj osobnosti (o,p,t,u), dvě se týkají úrovně přednášek/seminářů/cvičení a zbylé dva se týkají dostatku studijní literatury (f) a propojení s praxí.

Z výsledků zcela jasně vyplývá, že celkově jsou s kvalitou studia spokojenější studenti soukromých vysokých škol. To ale vůbec nemusí znamenat, že by studium na soukromé vysoké škole mělo vyšší objektivní kvalitu. Jedná se totiž o zcela subjektivní pohled studentů. Ten by se sice do objektivního hodnocení kvality vysokých škol také měl započítávat, ale jen jako jeden z mnoha faktorů. Je možné, že významnou roli hraje psychologický moment toho, že studenti soukromých škol za své studium platí, a proto ho hodnotí z jiné pozice než studenti veřejných škol, kteří ho mají zdarma. Lidé podvědomě očekávají od dražšího zboží vyšší kvalitu, a i když ji nedostanou, neradi to přiznávají. Naopak studenti veřejných vysokých škol mohou být ve svém hodnocení objektivnější, protože nejsou finančně angažováni. Na druhou stranu nepřímé náklady na studium jako ubytování, cestovné, stravování a další nesou i studenti veřejných vysokých škol. Navíc pokud při studiu nepracují, nesou ještě náklady příležitostí v podobě ušlého zisku. Z obecně pozitivnějšího hodnocení vyučujících na soukromých vysokých školách by mohlo vyplývat, že – jak jsem zmínil v teoretické části - se zaměstnanci soukromých vysokých škol, a tedy i vyučující, chovají ke svým studentům/klientům přijatelněji než zaměstnanci veřejných vysokých škol. Soukromé vysoké školy zkrátka dokáží svého zákazníka uspokojit lépe než veřejné.

Dalším faktorem, který mohl výsledky ovlivnit, je struktura respondentů podle oborů studia. Zatímco mezi respondenty z veřejných vysokých škol převládají s 26,8% studenti technických vysokých škol, kterých je mezi respondenty ze soukromých vysokých škol jen mizivých 1,7%, mezi respondenty ze soukromých vysokých škol zcela jasně dominují studenti ekonomického zaměření s 56,2% oproti pouze 17,3% mezi studenty veřejných vysokých škol. Viz. tabulka 5.2.1.

Tabulka 5.2.1: Struktura reprezentativního souboru výzkumu "Studium na vysoké škole 2004" podle zaměření studia

Zaměření studia - skupiny oborů	reprezentativní soubor		veřejné vysoké školy		soukromé vysoké školy	
technické	957	25,2%	953	26,8%	4	1,70%
ekonomické	751	19,8%	615	17,3%	136	56,2%
humanitní + společenské	608	16%	555	15,6%	53	21,9%
pedagogické	553	14,5%	535	15,0%	18	7,4%
přírodovědné	432	11,4%	421	11,8%	10	4,1%
lékařské	195	5,1%	184	5,2%	11	4,5%
právnícké	157	4,1%	146	4,1%	10	4,1%
zemědělské	148	3,9%	148	4,2%	0	0,0%
celkem (n)	3.800	100,0%	3.557	100,0%	322	100,0%

Zdroj: Data k výzkumu „Studium na vysoké škole“²²

Je možné, že výrazně vyšší procento studentů ekonomických oborů mezi respondenty ze soukromých vysokých škol a studentů technických oborů mezi respondenty z veřejných vysokých škol mohlo způsobit zkreslení výsledků.

Za důležité považuji zmínit ještě jednu informaci, která je obsažena v kap. 4.3. Výběr vzorku: Prostředí výzkumu. Výzkum byl prováděn mezi studenty prvních ročníků vysokých škol. Je tedy možné, že by výsledky byly jiné, kdyby byl prováděn mezi studenty vyšších ročníků. Tomuto problému se věnuje i Miovský, když říká: *“Je rozdíl v tom, když bude hodnotit student kvalitu výuky a předaných informací a dovedností na začátku, v průběhu či na konci studia nebo s odstupem pěti let v praxi.”* (Miovský; 2004: 15)

Povzbudivou informací, která také vyplývá z výsledků je, že výrazně nespokojeni byli všichni respondenti jen u jednoho aspektu kvality studia - využívání zajímavých a netradičních forem vyučování.

5.3 Dodatečná analýza

Pro další analýzu jsem zvolil variantu, že jsou studenti soukromých vysokých škol v mnoha směrech (věk, předchozí studium, motivace ke studiu...) odlišní, a tudíž hodnotí aspekty ze

²² MATĚJŮ, Petr, et al. Studium na vysoké škole 2004 : Zpráva z výzkumu studentů prvních ročníků vysokých škol v České republice [online]. Praha : Sociologický ústav AV ČR, 2004 [cit. 2010-20-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.stratif.cz/?operation=display&id=92>>.

zcela jiné pozice a podle odlišných kritérií než studenti veřejných vysokých škol. Je možné, že mají obecně menší předpoklady ke studiu a/nebo mají horší podmínky ke studiu (práce, rodina...), a proto jim vyhovuje, když je studium příliš nezatěžuje. K tomu mě vede i výsledek u výroku, který se týkal pravidelné přípravy na výuku.

Jelikož mám k dispozici data k celému výzkumu „Studium na vysoké škole 2004“, mohu použít k podpoření svých domněnek analýzu některých jiných otázek z výzkumu. Mohu porovnat studijní výsledky obou skupin respondentů na střední škole pomocí otázky C5: „*Jaké studijní výsledky jste měl/a v posledním ročníku studia?*“ ze Sekce C: Předchozí studium. Respondenti mají zakroužkovat jednu z možností v každém sloupci (průměr v pololetí, maturita) na třístupňové škále (1 – 1 – 1,5 (vznamenání); 2 – 1,5 – 2,5; 3 – horší než 2,5) Toto je jediný ukazatel z výzkumu, který může (i když nedokonale) srovnat studijní předpoklady obou skupin respondentů. Další otázkou, kterou použiji, je otázka D1 ze Sekce D: Přejít na VŠ, Přijímací zkoušky. Jedná se opět o baterii výroků a otázka zní: „*Proč jste se rozhodl/a studovat právě na této fakultě, kterou v současné době navštěvujete a na které Vám byl předán tento dotazník?*“ Respondent odpovídá kroužkováním na čtyřstupňové škále (1 – rozhodně ano, 2 – spíše ano, 3 – spíše ne, 4 – rozhodně ne); Otázka obsahuje výroky a-1 a respondent zakroužkuje u každého výroku jednu možnost. Výroky, které použiji, zní:

e) Na obor, který studuji, jsem nemusel/a dělat přijímací zkoušky...

f) Dostat se na tento obor není tak těžké jako na jiné obory...

Tyto výroky jsem vybral proto, že se týkají náročnosti přípravy na přijímací zkoušky, a tudíž z výsledku vyplyne, která skupina respondentů jde radši tzv. „cestou menšího odporu“, to znamená, že jejich cílem je získat vysokoškolské vzdělání s co nejmenší námahou.

Použiji stejnou statistickou metodu jako při předchozích výpočtech, tedy ANOVU.

Obecná hypotéza zůstává stejná, tedy **že existuje rozdíl mezi názory (odpověďmi) skupin studentů (respondentů) z veřejných a soukromých vysokých škol.**

Pracovní hypotézy zní:

H C5a: Studijní výsledky v pololetí budou horší u respondentů ze soukromých vysokých škol.

H C5b: Studijní výsledky u maturity budou horší u respondentů ze soukromých vysokých škol.

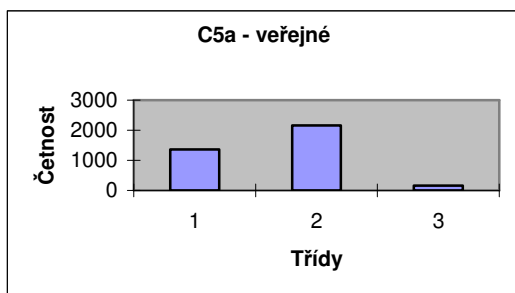
H D1e: Absence přijímacích zkoušek byla důležitější pro studenty soukromých vysokých škol. (Odpověď blíže „rozhodně ano“)

H D1f: Větší pravděpodobnost přijetí byla důležitější pro studenty soukromých vysokých škol. (Odpověď blíže „rozhodně ano“)

5.3.1 C5a) „Jaké studijní výsledky jste měl/a v posledním ročníku studia? – Průměr v pololetí“

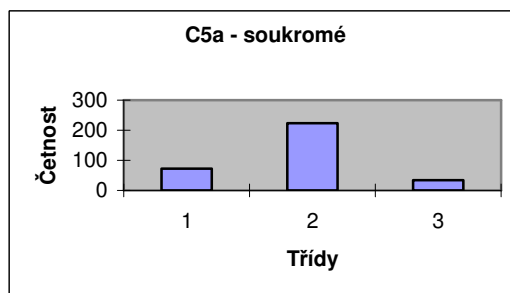
Histogramy odpovědí k výroku w C5a) „Jaké studijní výsledky jste měl/a v posledním ročníku studia? – Průměr v pololetí“ jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.3.1.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku C5a)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.3.1.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku C5a)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování je u obou skupin respondentů podobné. Největší počet pozorování je u obou skupin respondentů soustředěn ve třídě „2“, tedy „průměr 1 – 1,5“ (58,63% u respondentů z veřejných vysokých škol a 67,78% u respondentů ze soukromých vysokých škol) a nejmenší počet pozorování ve třídě „3“, tedy „průměr horší než 2,5“ Zbylá pozorování jsou ve třídě „1“. Většina respondentů z obou typů škol měla průměr v pololetí posledního roku studia do 2,5.

Pracovní hypotéza HC5a: **Studijní výsledky v pololetí budou horší u respondentů ze soukromých vysokých škol.**

Tabulka 5.3.1.1: Výsledky ANOVY pro výrok C5a) „Jaké studijní výsledky jste měl/a v posledním ročníku studia? – Průměr v pololetí“

Anova: jeden faktor						
Faktor						
<i>Výběr</i>	<i>Počet</i>	<i>Součet</i>	<i>Průměr</i>	<i>Rozptyl</i>		
C5a - veřejné	3677,00	6155,00	1,67	0,31		
C5a - soukromé	329,00	620,00	1,88	0,31		
ANOVA						
<i>Zdroj variability</i>	<i>SS</i>	<i>Rozdíl</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Hodnota P</i>	<i>F krit</i>
Mezi výběry	13,39	1,00	13,39	43,53	0,00	3,84
Všechny výběry	1231,64	4004,00	0,31			
Celkem	1245,03	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

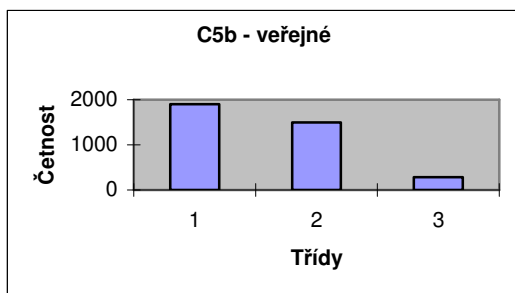
Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H₀) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza HC5a, že studijní výsledky v pololetí budou horší u respondentů ze soukromých vysokých škol, se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů ze soukromých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ano“ než odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol. Studijní výsledky v posledním pololetí studia na střední škole měli respondenti ze soukromých vysokých škol ve srovnání s respondenty z veřejných vysokých škol.

5.3.2 C5b) „Jaké studijní výsledky jste měl/a v posledním ročníku studia? – Maturita“

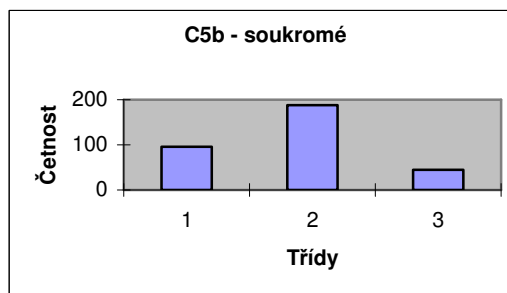
Histogramy odpovědí k výroku w C5b) „Jaké studijní výsledky jste měl/a v posledním ročníku studia? – Maturita“ jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.3.1.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku C5b)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.3.1.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku C5b)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování se u obou skupin respondentů liší. Největší počet pozorování je u respondentů z veřejných vysokých škol soustředěn ve třídě „1“, tedy „průměr 1 – 1,5“ (51,62%) a u respondentů ze soukromých vysokých škol ve třídě „2“ tedy „1,5 – 2,5“ (57,14%) Nejmenší počet pozorování u obou skupin respondentů je ve třídě „3“, tedy „průměr horší než 2,5“ Většina respondentů z veřejných vysokých škol měla u maturity průměr do 1,5 a ze soukromých vysokých škol do 2,5.

Pracovní hypotéza HC5b: Studijní výsledky u maturity budou horší u respondentů ze soukromých vysokých škol.

Tabulka 5.3.1.1: Výsledky ANOVY pro výrok C5b) „Jaké studijní výsledky jste měl/a v posledním ročníku studia? – Maturita“

Anova: jeden faktor						
Faktor						
Výběr	Počet	Součet	Průměr	Rozptyl		
C5b - veřejné	3677,00	5742,00	1,56	0,40		
C5b - soukromé	329,00	607,00	1,84	0,41		
ANOVA						
Zdroj variability	SS	Rozdíl	MS	F	Hodnota P	F krit
Mezi výběry	24,25	1,00	24,25	60,30	0,00	3,84
Všechny výběry	1610,39	4004,00	0,40			
Celkem	1634,64	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

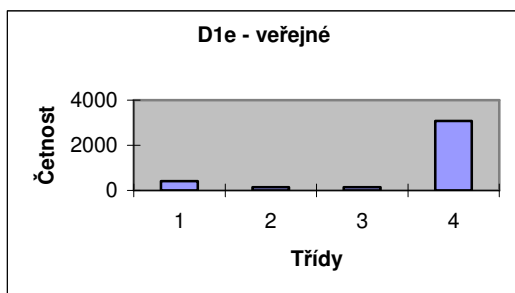
Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H0) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza HC5b, že studijní výsledky u maturity budou horší u respondentů ze soukromých vysokých škol, se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů ze soukromých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ano“ než odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol. Studijní výsledky v posledním ročníku středoškolského studia u maturity měli respondenti ze soukromých vysokých škol ve srovnání s respondenty z veřejných vysokých škol.

5.3.3 D1e) Na obor, který studuji, jsem se nemusel/a dělat přijímací zkoušky...

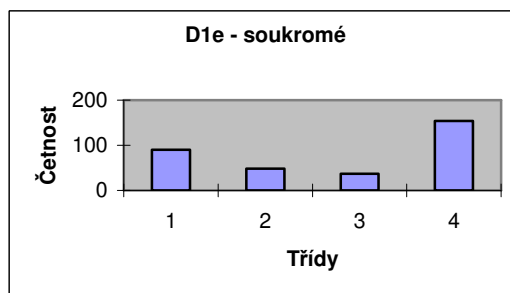
Histogramy odpovědí k výroku w D1e) Na obor, který studuji, jsem se nemusel/a dělat přijímací zkoušky... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.3.1.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku D1e)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.3.1.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku D1e)

Zdroj: výpočty autora

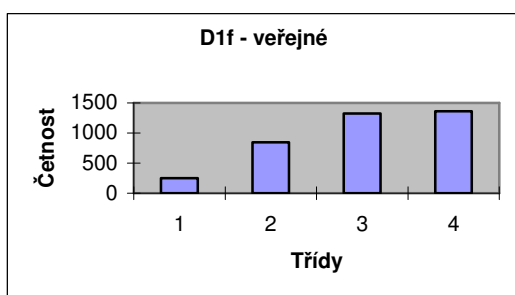
Rozložení pozorování obou skupin respondentů jsou podobná. Obě skupiny respondentů mají nejvyšší počet měření ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“ (81,45% u respondentů z veřejných vysokých škol a 46,81% u respondentů ze soukromých vysokých škol). Nejnižší počet měření mají obě skupiny respondentů ve třídě „3“, tedy „Spíše ne“. Ovšem zejména u skupiny respondentů ze soukromých vysokých škol, je možné identifikovat dva vrcholy na opačných koncích škály. Z toho důvodu se v oblasti průměru nachází minimum měření.

Z důvodu nesplnění jedné z podmínek ANOVY - nevhodnosti rozložení měření - není možné u tohoto výroku dále provádět analýzu, byla by neplatná.

5.3.4 D1f) Dostat se na tento obor není tak těžké jako na jiné obory...

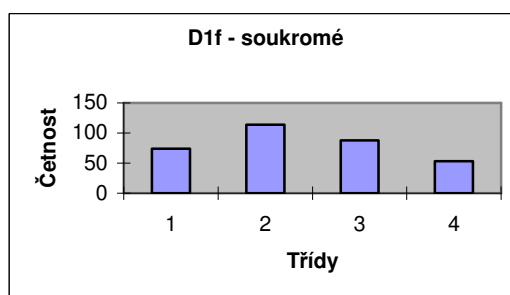
Histogramy odpovědí k výroku w D1f) Dostat se na tento obor není tak těžké jako na jiné obory... jsou uvedeny v následujících obrázcích.

Graf 5.3.1.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů z veřejných vysokých škol k výroku D1f)

Zdroj: výpočty autora

Graf 5.3.1.1: Histogram rozložení odpovědí respondentů ze soukromých vysokých škol k výroku D1f)

Zdroj: výpočty autora

Rozložení pozorování obou skupin respondentů se výrazně liší. Skupina respondentů z veřejných vysokých škol má nejvyšší počet měření ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“ (36,01%), zatímco skupina respondentů ze soukromých vysokých škol ve třídě „2“, tedy „Spíše ano“ (34,65%). Nejnižší počet měření má skupina respondentů z veřejných vysokých škol ve třídě „1“, tedy „Rozhodně ano“, zatímco skupina respondentů ze soukromých vysokých škol ve třídě „4“, tedy „Rozhodně ne“. Pro většinu respondentů z veřejných vysokých škol vyšší pravděpodobnost přijetí spíše nebyla důležitou, u respondentů ze soukromých vysokých škol spíše byla.

Pracovní hypotéza HD1f: **Větší pravděpodobnost přijetí byla důležitější pro studenty soukromých vysokých škol.**

Tabulka 5.3.1.1: Výsledky ANOVY pro výrok D1f) Dostat se na tento obor není tak těžké jako na jiné obory...

Anova: jeden faktor
Faktor

<i>Výběr</i>	<i>Počet</i>	<i>Součet</i>	<i>Průměr</i>	<i>Rozptyl</i>		
D1f - veřejné	3677,00	11058,00	3,01	0,85		
D1f - soukromé	329,00	778,00	2,36	1,01		
ANOVA						
<i>Zdroj variability</i>	<i>SS</i>	<i>Rozdíl</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Hodnota P</i>	<i>F krit</i>
Mezi výběry	124,70	1,00	124,70	144,93	0,00	3,84
Všechny výběry	3445,03	4004,00	0,86			
Celkem	3569,73	4005,00				

Zdroj: výpočty autora

Byly splněny podmínky pro užití ANOVY. Všechna měření jsou vzájemně nezávislá. Měření mají jen jeden vrchol a rozptyly odpovědí u obou skupin respondentů jsou obdobné.

Hodnota P je menší než 0,05, takže je možné zamítnout nulovou hypotézu (H₀) o rovnosti průměrů odpovědí obou skupin respondentů. Na hladině významnosti 5% se prokázal statisticky významný rozdíl mezi průměrnými odpověďmi skupin respondentů.

Pracovní hypotéza HD1f, že větší pravděpodobnost přijetí byla důležitější pro studenty soukromých vysokých škol, se na hladině významnosti 5% potvrdila. Průměrné odpovědi respondentů ze soukromých škol jsou na škále blíže k výroku „Rozhodně ano“ než odpovědi respondentů z veřejných vysokých škol. To, že dostat se na tento obor nebylo tak těžké jako na jiné obory, bylo důležitým faktorem spíše pro respondenty ze soukromých vysokých škol ve srovnání se studenty z veřejných vysokých škol.

Zjistil jsem, že dostupná data podporují moji teorii o tom, že studenti soukromých vysokých škol mají horší studijní předpoklady a zároveň že jejich cílem je získat vysokoškolské vzdělání s co nejmenší námahou. To mohou být jedny z důvodů toho, proč hodnotí kvalitu svého studia pozitivněji než studenti veřejných vysokých škol.

6 Závěr

Soukromé vysoké školy jsou v západní Evropě a v USA synonymem nejlepší kvality vysokého školství. Tyto instituce ovšem mají staletou tradici. U nás soukromé vysoké školy začaly vznikat až po pádu železné opony. Jejich pozice v rámci terciárního vzdělávání tedy není ani zdaleka tak prestižní jako na Západě. Vzhledem k dosavadní absenci školního na veřejných vysokých školách mají oproti nim velkou konkurenční nevýhodu. Jak je to s kvalitou soukromých vysokých škol v porovnání s veřejnými je velmi nejasné. Jediným kontrolorem kvality v České republice je Akreditační komise; ta se spíše zabývá odkrýváním nedostatků a kontrolou určité minimální úrovně, která je potřebná k udělení nebo prodloužení akreditace. Zkoušení a zavádění systémů pro hodnocení kvality vysokých škol je globálním tématem. Česká republika se tohoto procesu účastní zejména v rámci Evropské unie a tzv. Boloňského procesu.

Základními prvky systémů hodnocení kvality vysokých škol je vnitřní hodnocení kvality instituce a příprava sebehodnotící studie, vnější hodnocení kvality instituce týmem hodnotitelů a závěrečné zveřejnění výsledků hodnocení. Studentské hodnocení kvality je zpravidla součástí vnitřního hodnocení kvality. Subjektivita studentského hodnocení je zřejmá, proto je velmi důležité formu hodnocení pečlivě promyslet a počítat s faktory, které ho mohou ovlivnit. Vzhledem k subjektivitě by se váha studentského hodnocení v rámci vnitřního hodnocení kvality neměla přeceňovat.

Ve svém výzkumu jsem pomocí kvantitativních metod analyzoval odpovědi na výroky týkající se některých aspektů kvality studia (vyučujících, výuky, podmínek). Chtěl jsem zjistit, zda existuje statisticky významný rozdíl mezi odpověďmi studentů veřejných a soukromých vysokých škol.

Zjistil jsem, že studenti soukromých vysokých škol hodnotí ve většině aspektů kvalitu studia pozitivněji než studenti veřejných vysokých škol. Nemusí to ale znamenat, že by soukromé vysoké školy byly objektivně kvalitnější. Může to být způsobeno mnoha vlivy. Ty z nich, které se mi podařilo identifikovat, jsou: možné pozitivní hodnocení menší náročnosti studia ze strany studentů soukromých vysokých škol, možná snížená objektivita u studentů soukromých vysokých škol způsobena finančním angažmá ve studiu, možný lepší přístup ke studentům ze strany zaměstnanců soukromých vysokých škol. I přes tato vysvětlení ovšem z výzkumu vyplývá, že studium na veřejných vysokých školách má z pohledu studentů nižší kvalitu než studium na soukromých vysokých školách. Ani soukromé vysoké školy nejsou hodnoceny

jednoznačně pozitivně, ale ve většině aspektů lépe než ty veřejné. Celkově byla ale většina respondentů s většinou aspektů kvality studia spíše spokojena.

V průběhu zpracovávání práce proběhly v ČR parlamentní volby a vítězná koalice se předběžně domluvila na zavedení nějaké formy školného na veřejných vysokých školách. Tento krok by mohl pozici soukromých vysokých škol v rámci terciárního vzdělávání výrazně změnit.

7 Literatura a zdroje

7.1 Literatura

BRENNAN, John a kol., Manuál zabezpečování kvality: metody, postupy a praxe : zabezpečování kvality ve vysokém školství 1. vyd. Praha : Centrum pro studium vysokého školství, 2000, 94 s. ISBN 80-86302-21-0

DISMAN, Miroslav: Jak se vyrábí sociologická znalost. 3. vyd., Praha: Karolinum. 2002. ISBN 80-246-0139-7

HARVEY, L. a GREEN, D., Defining duality, Assessment and Evaluation in Higher Education, no. 18; 1993

HENDL, Jan.: Přehled statistických metod zpracování dat. 1. vyd. Praha.: Portál, s.r.o. 2004. ISBN 80-7178-820-1

KALOUS, J., VESELÝ, A. (ed.). 2006. Teorie a nástroje vzdělávací politiky. 1. vyd. Praha : Universita Karlova – Karolinum, 2006. 172 s. ISBN 80-246-1260-7, ISBN 80-246-1259-3 (soubor).

KALOUS, J., VESELÝ, A. (ed.). 2006. Vybrané problémy vzdělávací politiky. 1. vyd. Praha :

Universita Karlova – Karolinum, 2006. 159 s. ISBN 80-246-1262-3, ISBN 80-246-1259-3 (soubor).

Kolektiv autorů, Sborník 1. Mezinárodní škola na téma „Evaluace vysokoškolského vzdělávání“ 1. vyd. Tišnov: SCAN. 76 s. ISBN 80-86620-11-5

MATĚJŮ, Petr (vedoucí projektu), Bílá kniha terciárního vzdělávání, 1. vyd., Praha : Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2009. 74 s. ISBN 978-80-254-4519-8

MIOVSKÝ, M. Evaluace výuky na vysokých školách: základní teoretická východiska. In: Sborník 1. Mezinárodní škola na téma „Evaluace vysokoškolského vzdělávání“ 1. vyd. Tišnov: SCAN. s.15 – 23 ISBN 80-86620-11-5 s.15 - 23

MÜNSTEROVÁ, E., Úloha studentů při vytváření a hodnocení kvality vysokých škol.. In: Sborník 1. Mezinárodní škola na téma „Evaluace vysokoškolského vzdělávání“ 1. vyd. Tišnov: SCAN. s. 33 – 50 ISBN 80-86620-11-5

PRUDKÝ, Libor; PABIAN, Petr; ŠÍMA, Karel: České vysoké školství : na cestě od elitního k univerzálnímu vzdělávání 1989-2009 .1. vyd. Praha: Grada, 2010,146 s. ISBN 978-80-247-3009-7

PUNCH, Keith. Úspěšný návrh výzkumu. 1. vyd. Praha: Portál, 2008. 230 s. ISBN 978-80-7367-468-7

RIPKOVÁ, Hana. Vysoké školství v USA. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2006. 110 s. ISBN 80-246-1151-1

ŠEBKOVÁ, H., KOHOUTEK, J. Kvalita ve vysokoškolském vzdělávání. In.: KALOUS, J., VESELÝ, A. (ed.). 2006. Vybrané problémy vzdělávací politiky. Praha : Universita Karlova – Karolinum, 2006. s. 103-116. ISBN 80-246-1262-3, ISBN 80-246-1259-3 (soubor).

ŠEBKOVÁ, H, Hodnocení kvality ve vysokoškolském vzdělávání, in Aula, roč. 11, zvláštní

číslo, 2003, s. 36 – 52

Učitel'ské noviny č. 39 a 40/2007

KARTOUS, Bohumil: Soukromá nebo veřejná vysoká škola. In: Lidové noviny, 11.11.2005

7.2 Internetové zdroje

Academic RAnking of World Universities [on-line]. [cit. 2010-20-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.arwu.org/>>.

Akreditační komise Česká republika. [on-line]. [cit. 2010-21-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.akreditacnikomise.cz/>>.

Boloňská deklaráce. [on-line]. [cit. 2008-20-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.bologna.msmt.cz/úfiles/DeklaraceBlogna.pdf>>.

Boloňský proces. [on-line]. [cit. 2010-20-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.bologna.msmt.cz/>>.

CHÝLA, J.: Americké univerzity náš vzor? [online]. [cit. 2010-15-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/bila-kniha/skolstvi-americke-univerzity-nas-vzor>>.

MATĚJŮ, Petr, et al. Studium na vysoké škole 2004 : Zpráva z výzkumu studentů prvních ročníků vysokých škol v České republice [online]. Praha : Sociologický ústav AV ČR, 2004 [cit. 2010-20-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.stratif.cz/?operation=display&id=92>>.

MŠMT. 2001. Národní program rozvoje vzdělávání v ČR – Bílá kniha. [online]. 2001 [cit. 2010-20-05]. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.msmt.cz/pdf/bilakniha.pdf>>.

Přehled vysokých škol [on-line]. [cit. 2010-20-05]. Dostupné z WWW:
<<http://www.msmt.cz/vzdelavani/prehled-vysokych-skol>>.

Stakeholder – Wikipedie, otevřená encyklopedie [on-line]. [cit. 2010-21-05]. Dostupné z
WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Stakeholder/>>

ŠMÍDOVÁ, M. 2006. Systém vnitřního hodnocení kvality na vybraných vysokých
školách. [online]. 2006 [cit. 2010-20-05]. Dostupné z WWW:
<http://www.csvs.cz/projekty/2006_kvalita/publikace/03.pdf>.

ŠRÉDL, K. 2004. Hodnocení kvality (a akreditace) ve vysokém školství ČR. [online].
2004 [cit. 2010-26-05]. Dostupné z WWW:
<www.agris.cz/etc/textforwarder.php?iType=2&iId=139360>.

ÚIV: Ústav pro informace ve vzdělání [on-line]. [cit. 2010-20-06]. Dostupné z WWW:
<<http://www.uiv.cz/clanek/714/1825>>.

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů
(zákon o vysokých školách), ve znění zákonů č. 210/2000 Sb., č. 147/2001 Sb., č.
362/2003 Sb., č. 96/2004 Sb., č. 121/2004 Sb., č. 436/2004 Sb., č. 473/2004 Sb., č.
562/2004 Sb., č. 342/2005 Sb., č. 552/2005 Sb., č. 161/2006 Sb., č. 165/2006 Sb., č.
310/2006 Sb. a č. 624/2006 Sb. [on-line]. [cit. 2010-20-05] Dostupné z WWW:
<http://www.msmt.cz/uploads/soubory/zakony/VKZakon_uplnezneni_552.pdf>.

8 Přílohy

8.1 Dotazník k výzkumu „Studium na vysoké škole 2004“

Sociologický ústav Akademie věd České republiky

Studentská komora Rady vysokých škol

GTS international

Společně uskutečňují výzkum:

Studium na vysoké škole 2004

Vážení studenti,

obracíme se na Vás s prosbou o vyplnění následujícího dotazníku, s jehož pomocí se snažíme zjistit, jak jsou vysokoškolští studenti spokojeni s dostupností vysokoškolského studia a jeho kvalitou a jakým problémům čelí na cestě za vzděláním. **Vaše odpovědi budou považovány za přísně důvěrné** a budou použity pouze pro výzkumné účely.

Až dotazník vyplníte, vložte ho prosím do přiložené ofrankované obálky a odešlete nejpozději do 7 dnů od jeho obdržení.

Vyplněné dotazníky, které nám budou odeslány do dne uvedeného v průvodním dopise, budou zařazeny do slosování, které provedou členové Studentské komory Rady vysokých škol. Vylosování studenti obdrží zajímavé ceny, na které přispěly různé firmy, jejichž zástupci se společně s představiteli Studentské komory Rady vysokých škol účastní vylosování výherců. Bližší údaje o tom, kdo ceny poskytl a co lze vyhrát, jsou uvedeny na zvláštním letáku v této obálce.

Na otázky v tomto dotazníku odpovídejte tak, že zakroužkujete číslo zvolené možnosti. Pokud se rozhodnete svou odpověď změnit, přeškrtněte původně zvolené číslo křížkem a zakroužkujte jiné. V několika otázkách budete požádáni, abyste svou odpověď napsali na vyznačený řádek.

U některých otázek jsou po straně vytištěny prázdné rámečky, které slouží ke zpracování dat. Těchto rámečků si nevšímejte a nic do nich, prosím, nepište.

Pokud Vás budou výsledky tohoto výzkumu, kterého se zúčastní okolo deseti tisíc studentů veřejných i soukromých vysokých škol, zajímat, stačí na konci tohoto dotazníku zaškrtnout příslušné okénko a napsat e-mail, na který Vám máme krátké zprávy z výzkumu zasílat. Bez Vašeho souhlasu Vám samozřejmě nic zasílat nebudeme. Výsledky budou pravidelně publikovány na adrese www.stratif.cz.

Předem Vám děkujeme za spolupráci na tomto důležitém výzkumu.

Vaše odpovědi budou velmi důležité v diskusi o tom, jakým směrem by se mělo naše vysoké školství ubírat v následujících letech, kdy většina z vás bude stále ještě studovat.

Věříme, že i vy chcete mít na vývoj vysokého školství vliv. Pravdivé odpovědi na všechny otázky v tomto dotazníku umožní identifikovat problémy tam, kde je vidí studenti. To umožní hledat taková řešení, která právě studenti vidí jako nejlepší.

Za výzkumný tým:

RNDr. Jana Straková v.r.
Sociologický ústav
Akademie věd ČR

Mgr. Jiří Nantl, v.r.
Předseda Studentské komory
Rady vysokých škol

SEKCE A: ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Následující otázky se týkají školy, na které v současné době studujete v prvním ročníku a na které Vám byl předán tento dotazník.

A1. Jakou školu studujete?

(Vypište přesné názvy, do rámečků vpravo nepište.)

a) Název vysoké školy:

b) Název fakulty:

c) Název studijního programu (případně oboru), který studujete:

.....

A2. Je tato škola veřejná nebo soukromá?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1 Veřejná

2 Soukromá

A3. Jaký je Váš studijní program?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1 Bakalářský (ukončený bakalářským diplomem)

2 Magisterský (minimálně čtyř nebo pětiletý)

A4. Jaký je typ Vašeho studia?

Otázka pro studenty veřejných vysokých škol.

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1 Studuji v řádném neplaceném studiu

2 Studuji v některém z placených programů

3 Studuji v kombinovaném studiu

A5. Studujete paralelně ještě nějakou jinou VŠ?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1 Ano

2 Ne

SEKCE B: VÝCHOZÍ RODINA

B1. Kolik máte sourozenců (vlastních i nevlastních)?

(Do každého řádku napište počet. Pokud nemáte žádné takové sourozence, napište nulu.)

- a) Starších než Vy:
- b) Mladších než Vy:
- c) Stejně starých jako Vy:

B2. Jaké je nejvyšší ukončené vzdělání Vašich rodičů?

(Zakroužkujte jednu možnost v každém sloupci.)

Matka

01	Neúplné základní
02	Základní
03	Vyučení nebo střední bez maturity
04	Vyučení s maturitou
05	Střední odborné s maturitou
06	Střední všeobecné s maturitou (gymnázium)
07	Vyšší odborné (pomaturitní, nástavbové studium, konzervatoř)
08	Vysokoškolské

Otec

01	Neúplné základní
02	Základní
03	Vyučení nebo střední bez maturity
04	Vyučení s maturitou
05	Střední odborné s maturitou
06	Střední všeobecné s maturitou (gymnázium)
07	Vyšší odborné (pomaturitní, nástavbové studium, konzervatoř)
08	Vysokoškolské

B3. Jaké je současné ekonomické postavení Vašich rodičů?

(Odpovídejte vzhledem k jejich hlavnímu zaměstnání. Zakroužkujte jednu možnost v každém sloupci.)

Matka

01	Zaměstnanec
02	Soukromník, podnikatel
03	Svobodné povolání
04	Nezaměstnaná
05	Důchodce (starobní, invalidní, pracující důchodce)
06	Trvale v domácnosti
07	Na mateřské dovolené
08	Jiné, vypište:

Otec

01	Zaměstnanec
02	Soukromník, podnikatel
03	Svobodné povolání
04	Nezaměstnaný
05	Důchodce (starobní, invalidní, pracující důchodce)
06	Trvale v domácnosti
07	Na mateřské dovolené
08	Jiné, vypište:

B4. Jaká je profese, případně pracovní zařazení v hlavním zaměstnání Vaší matky a Vašeho otce? Jakou práci vykonávají?

Pokud pracují a nejsou pracujícími důchodci, uveďte jejich současné povolání.

Pokud v současnosti nemají zaměstnání, uveďte jejich poslední povolání.

Pokud jsou pracujícími důchodci, uveďte jejich poslední povolání před odchodem do důchodu.

Odpověď zaznamenejte co nejpodrobněji. Nestačí údaj „dělník“, ale je potřeba další určení např. „dělník u běžícího pásu ve výrobně motorů“. Do rámečků vpravo nepište.

Matka:

.....

Otec:

.....

B5. Mají Vaši rodiče ve svém hlavním zaměstnání nějaké podřízené nebo, pokud podnikají, nějaké zaměstnance?

(Zakroužkujte jednu možnost v každém sloupci.)

Matka

1	Žádné podřízené nebo zaměstnance
2	1 – 9
3	10 a více

Otec

1	Žádné podřízené nebo zaměstnance
2	1 – 9
3	10 a více

B6. Když se srovnáte s jinými rodinami, patříte podle Vašeho názoru k rodinám s vyšší, nebo nižší životní úrovní? Pokuste se zařadit Vaši výchozí rodinu na následující stupnici životní úrovně.

(Udělejte křížek do čtverečku vedle stupně, na který byste umístil/a Vaši rodinu. Zvolte pouze jednu možnost.)

10 Velmi vysoká

09

08

07

06

05 Průměrná

04

03

02

01 Velmi nízká

SEKCE C: PŘEDCHOZÍ STUDIUM

C1. Na jakém typu střední školy jste maturoval/a?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Gymnázium víceleté
2	Gymnázium čtyřleté
3	Střední odborná škola
4	Střední odborné učiliště
5	Jiný typ střední školy (uved'te prosím jaký)

C2. Jaký byl obor Vašeho studia?

Otázka pro studenty odborných škol

.....

C3. Ve kterém roce jste maturoval/a?

.....

C4. V jak velkém městě sídlí střední škola, na které jste maturoval/a?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Méně než 10 000 obyvatel
2	10 000 – 25 000 obyvatel
3	25 000 – 90 000 obyvatel
4	90 000 – 1 milion obyvatel
5	Praha

C5. Jaké studijní výsledky jste měl/a v posledním ročníku studia?

(Zakroužkujte jednu možnost v každém sloupci.)

Průměr v pololetí

1	1 – 1,5 (vyznamenání)
2	1,5 – 2,5
3	horší než 2,5

Maturita

1	1 – 1,5 (vyznamenání)
2	1,5 – 2,5
3	horší než 2,5

C6. Jak hodnotíte úroveň vzdělání, kterého se Vám dostalo na střední škole?

(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku.)

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
a) Střední škola mi poskytla dobrý základ pro další vzdělávání	1	2	3	4
b) Střední škola mě dobře připravila k přijímacím zkouškám na VŠ ...	1	2	3	4
c) Střední škola mě naučila logickému myšlení	1	2	3	4
d) Střední škola rozvinula mé komunikační dovednosti	1	2	3	4
e) Střední škola mi poskytla všeobecný přehled	1	2	3	4
f) Střední škola mi rozšířila kulturní přehled	1	2	3	4
g) Střední škola posílila můj smysl pro odpovědnost, vůli	1	2	3	4
h) Střední škola mě naučila si vytvářet vlastní názor	1	2	3	4
i) Střední škola mě naučila se orientovat v politice	1	2	3	4
j) Střední škola mi předala řadu faktických vědomostí	1	2	3	4
k) Střední škola mě naučila samostatně pracovat se studijní literaturou	1	2	3	4
l) Střední škola mě dobře připravila pro vstup na pracovní trh	1	2	3	4

C7. Nastoupil/a jste na VŠ, na které jste dostal/a tento dotazník, hned po skončení střední školy?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Ano	→ přejděte k sekci D
2	Ne	→ pokračujte otázkou C8

C8. Co jste dělal/a mezi koncem SŠ a začátkem studia na VŠ, na které jste obdržel/a tento dotazník?

(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku.)

	Ano	Ne
a) Studoval/a jsem VOŠ	1	2
b) Studoval/a jsem jinou VŠ	1	2
c) Věnoval/a jsem se intenzivnímu studiu jazyků	1	2
d) Pracoval/a jsem	1	2
e) Byl/a jsem v zahraničí	1	2
f) Absolvoval jsem vojenskou/ civilní vojenskou službu	1	2
g) Byla jsem na mateřské dovolené	1	2
h) Studoval/a jsem v „nultém“ ročníku	1	2
i) Jiné	1	2

Následující otázky jsou určeny pro studenty, kteří po skončení SŠ zahájili studium na VOŠ nebo na jiné VŠ, než na které obdrželi tento dotazník.

Pokud jste nestudoval/a VOŠ nebo jinou VŠ, přejděte k sekci D.

C9. Jakou VŠ, VOŠ jste začal/a studovat po ukončení střední školy?

(Vypište přesné názvy, do rámečků vpravo nepište.)

a) Název VOŠ/vysoké školy:

b) Název fakulty (pro VŠ):

c) Název studijního programu (případně oboru):

C10. Na této škole dosud studujete?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Ano
2	Ne

C11. Pokud jste studium na této škole již ukončil/a, jaký byl hlavní důvod?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Školu jsem úspěšně absolvoval/a
2	Školu jsem opustil/a, protože jsem byl/a přijat/a na VŠ, které jsem dal/a přednost
3	Školu jsem opustil/a, protože studium nesplňovalo mé představy
4	Neuspěl/a jsem u zkoušek
5	Jiné

C12. Chtěl/a jste tuto školu vystudovat, když jste se na ni hlásil/a?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Ano, chtěl/a jsem ji vystudovat
2	Ne, začal/a jsem na ní studovat jen proto, že jsem se nedostal/a na VŠ, kterou jsem chtěl/a původně studovat

SEKCE D: PŘECHOD NA VŠ, PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY

D1. Proč jste se rozhodl/a studovat právě na této fakultě, kterou v současné době navštěvujete a na které Vám byl předán tento dotazník?

(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku.)

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
a) Mohu zde studovat obor, který jsem chtěl/a studovat nejvíce	1	2	3	4
b) Nedostal/a jsem se na obor, o který jsem nejvíc stál/a	1	2	3	4
c) Jedná se o fakultu poskytující v daném oboru velmi dobré vzdělání	1	2	3	4
d) Absolventi tohoto oboru hodně vydělávají	1	2	3	4
e) Na obor, který zde studuji, jsem nemusel/a dělat přijímací zkoušky	1	2	3	4
f) Dostat se na tento obor není tak těžké jako na jiné obory	1	2	3	4
g) Na této fakultě jsem měl/a jistotu, že dostanu kolej	1	2	3	4
h) Nemusím dojíždět příliš daleko	1	2	3	4
i) Obor studia má v naší rodině tradici	1	2	3	4
j) Toto byla jediná šance jak studovat	1	2	3	4
k) Tento obor mi ve srovnání s jinými vysokoškolskými obory připadal nejpříjemnější	1	2	3	4
l) Když vystuduji tuto fakultu, budu moci vykonávat povolání, které bych rád/a vykonával/a	1	2	3	4

D2. V předchozí otázce zakroužkujte jeden důvod, který považujete za nejdůležitější.

D3. Pokusil/a jste se neúspěšně složit přijímací zkoušku na nějaký jiný obor, kterému byste dal/a přednost před touto školou, kdybyste se na něj dostal/a?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Ano	→ pokračujte otázkou D4
2	Ne	→ přejděte k otázce D7

D4. Uveďte prosím údaje o oboru, kterému byste dal/a přednost, ale kde jste neuspěl/a u přijímacího řízení:

(Vypište přesné názvy, do rámečků vpravo nepište.)

- a) Název VŠ:
- b) Název fakulty:
- c) Název studijního programu (případně oboru):

D5. Proč jste se rozhodl/a podat přihlášku na fakultu uvedenou v předcházející otázce?*(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku.)*

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
a) Mohl/a bych zde studovat obor, který jsem chtěl/a studovat nejvíce	1	2	3	4
b) Jedná se o školu poskytující v daném oboru velmi dobré vzdělání..	1	2	3	4
c) Absolventi tohoto oboru hodně vydělávají	1	2	3	4
d) Na této škole jsem měl/a jistotu, že dostanu kolej	1	2	3	4
e) Nemusel/a bych dojíždět příliš daleko	1	2	3	4
f) Obor studia má v naší rodině tradici	1	2	3	4
g) Tento obor mi ve srovnání s jinými vysokoškolskými obory připadal nejpříjemnější	1	2	3	4
h) Kdybych vystudoval/a tuto školu, mohl/a bych vykonávat povolání, které bych rád/a vykonával/a	1	2	3	4
i) Nemusel/a bych platit školné	1	2	3	4

D6. V předchozí otázce zakroužkujte jeden důvod, který považujete za nejdůležitější.**D7. Vzpomeňte si nyní, prosím, na přijímací zkoušky, na které jste se nejvíce připravoval/a a na jejichž úspěšném složení Vám nejvíce záleželo.****Jaké vědomosti a dovednosti byly podle Vašeho názoru potřebné pro úspěšné zvládnutí těchto přijímacích zkoušek?***(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku.)*

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
a) Velmi detailní vědomosti v oboru studia	1	2	3	4
b) Dobrá obeznámenost s konkrétními přijímacími testy používanými na této VŠ	1	2	3	4
c) Schopnost logicky myslet	1	2	3	4
d) Pohotovost a schopnost improvizace	1	2	3	4
e) Schopnost aplikovat vědomosti ze SŠ v nových situacích	1	2	3	4
f) Schopnost tvorby vlastního úsudku a kritického myšlení	1	2	3	4
g) Všeobecný přehled	1	2	3	4
h) Všeobecná inteligence/ zdravý rozum	1	2	3	4
i) Dobré komunikační dovednosti a schopnost prezentovat sama sebe	1	2	3	4
j) Nadání	1	2	3	4
k) Nemohu posoudit, přijímací zkoušky jsem neskládal/a	1	2	3	4

D8. Z výše uvedených faktorů zakroužkujte jeden, který byl podle Vašeho názoru nejdůležitější.

D9. Jak jste se na tyto přijímací zkoušky připravoval/a?

(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku.)

	Ano	Ne
a) Nijak speciálně jsem se nepřipravoval/a	1	2
b) Řešil/a jsem ukázkové úlohy k přijímacím zkouškám	1	2
c) Studoval/a jsem doporučenou literaturu	1	2
d) Navštěvoval/a jsem doučování nebo kurzy k přijímacím zkouškám pořádané mojí střední školou	1	2
e) Navštěvoval/a jsem kurzy k přijímacím zkouškám pořádané VŠ, na kterou jsem se hlásil/a, nebo jinou institucí	1	2
f) Měl/a jsem soukromého učitele	1	2
g) Studoval/a jsem v „nultém“ ročníku	1	2

D10. Odhadněte, kolik Vás stála příprava na VŠ:

(Zde uvádějte pouze poplatky za kurzy, náklady na dopravu, zkoušky nanečisto (SCIO) a honoráře soukromým učitelům, které jste zaplatil/a v loňském roce při přípravě na všechny přijímací zkoušky.)

..... Kč

D11. Myslíte si, že v přijímacím řízení, na kterém Vám nejvíce záleželo a kterým jste se zabýval/a v předchozích otázkách, hrály nějakou roli známosti a korupce?

(Zakroužkujte jednu možnost v každém sloupci.)

Známosti

1	Rozhodně velkou
2	Spíše velkou
3	Spíše malou
4	Žádnou

Korupce

1	Rozhodně velkou
2	Spíše velkou
3	Spíše malou
4	Žádnou

SEKCE E: PLÁNY, ASPIRACE

E1. Podal/a jste (budete podávat) v letošním roce přihlášku na VŠ?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Ano	→ pokračujte otázkou E2
2	Ne	→ přejděte k otázce E4

E2. Na jaký obor jste si podal/a přihlášku?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Pokusím se opět dostat na obor, který bych si přál/a studovat a na kterém jsem v předchozích letech neuspěl/a
2	Podal/a jsem si přihlášku na obor, na který jsem se dostal/a v předchozích letech, ale pro který jsem se nakonec nerozhodl/a
3	Podal/a jsem si přihlášku na stejný obor, jaký teď studuji, ale na jinou školu
4	Podal/a jsem si přihlášku na úplně jiný obor
5	Pro jistotu jsem si podal/a přihlášku, ale pokusím se složit zkoušky a zůstat tam, kde jsem

E3. Co budete dělat, pokud budete přijat/a?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Opustím školu, kterou nyní studuji
2	Pokusím se studovat obě školy zároveň

E4. Jakého nejvyššího stupně vysokoškolského vzdělání chcete dosáhnout?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Bakalář
2	Magistr, inženýr
3	Malý doktorát (PhDr., JUDr., RNDr., PaedDr. apod.)
4	Velký doktorát (PhD.)
5	Vyšší stupeň (docent, profesor)
6	Nevím, ještě jsem o tom nepřemýšlel/a

E5. Jak zřetelná je Vaše představa o zaměstnání, které hodláte po skončení studia vykonávat?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Zcela jasná
2	Docela jasná
3	Nepříliš jasná
4	Naprosto nejasná

E6. V ideálním případě bych chtěl/a mít následující zaměstnání:

(Napište, prosím, konkrétní název či stručnou charakteristiku.)

.....

E7. Jaký příjem měsíčně očekáváte po ukončení studia a nástupu do prvního zaměstnání?

..... Kč

E8. Očekáváte, že jednou díky studiu tohoto oboru dosáhnete vysoce nadprůměrného příjmu?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Rozhodně ano
2	Spíše ano
3	Spíše ne
4	Rozhodně ne

E9. Myslíte si, že po ukončení studia najdete odpovídající zaměstnání?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Rozhodně ano
2	Spíše ano
3	Spíše ne
4	Rozhodně ne

E10. Uvažujete o studiu v zahraničí?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Ano	→ pokračujte otázkou E11
2	Ne	→ přejděte k sekci F

E11. Z jakých důvodů byste chtěl/a studovat v zahraničí?

(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku.)

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
a) Získání kvalitnějšího vzdělání než tady	1	2	3	4
b) Zlepšení jazykových znalostí	1	2	3	4
c) Lepší připravenost na práci v zahraničí	1	2	3	4
d) Možnost poznat jiné prostředí/jinou kulturu	1	2	3	4
e) Možnost většího výdělku při studiu	1	2	3	4
f) Jiný důvod	1	2	3	4

SEKCE F: NÁZORY NA POSKYTOVANÉ VZDĚLÁNÍ

F1. Do jaké míry souhlasíte s následujícími výroky?

(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku.)

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
a) Přednášky a semináře/cvičení mají vysokou úroveň	1	2	3	4
b) Přednášky a semináře/cvičení vyžadují průběžnou přípravu	1	2	3	4
c) Přednášející jsou vždy dobře připraveni	1	2	3	4
d) Přednášející dokáží svým přístupem vzbudit větší zájem o obor	1	2	3	4
e) Přednášející poskytují informace o nejnovějších poznatcích v oboru	1	2	3	4
f) Pro výuku existuje dostatek potřebných skript a učebnic	1	2	3	4
g) Studenti si mohou sami výběrem přednášek a seminářů zvolit své individuální studijní zaměření	1	2	3	4
h) Účast na přednáškách je většinou ztráta času	1	2	3	4
i) Účast na seminářích/cvičeních je většinou ztráta času	1	2	3	4
j) Přednášející hodně využívají zajímavé a netradiční formy vyučování	1	2	3	4
k) Studium na této škole mě motivuje k dosažení co nejlepších výsledků	1	2	3	4
l) Řada přednášejících jsou osobnosti, kterých si studenti váží	1	2	3	4
m) Studium na této škole mě intelektuálně stimuluje	1	2	3	4
n) Studium na této škole rozvíjí mé logické myšlení	1	2	3	4
o) Studium na této škole rozvíjí mé komunikační dovednosti	1	2	3	4
p) Studium na této škole rozvíjí mou schopnost kritického myšlení a tvorby vlastního úsudku	1	2	3	4
q) Vyučující rádi a ochotně poskytují studentům pomoc a diskutují s nimi o sporných problémech a otázkách	1	2	3	4
r) Věřím tomu, že mě studium na této škole dobře připraví pro uplatnění na pracovním trhu	1	2	3	4
s) Škola mi poskytuje dostatek příležitostí ověřit si nabyté poznatky v praxi	1	2	3	4
t) Škola mi dodává potřebné sebevědomí	1	2	3	4
u) Ve škole se učím týmové práci	1	2	3	4
v) Vyučující oceňují tvořivost a samostatný úsudek studentů	1	2	3	4
w) Přednášející jsou opravdovými odborníky ve svém oboru	1	2	3	4

F2. Existuje na Vaší škole anonymní hodnocení všech přednášek a vyučujících?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Ano	→ pokračujte otázkou F3
2	Ne	→ přejděte k sekci G

F3. Berete Vy osobně hodnocení přednášek a vyučujících vážně, má podle Vás nějaký smysl?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Rozhodně ano
2	Spíše ano
3	Spíše ne
4	Rozhodně ne

F4. Berou podle Vašeho názoru toto hodnocení vážně vyučující a vedení školy?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Rozhodně ano
2	Spíše ano
3	Spíše ne
4	Rozhodně ne
5	Nevím, ještě to nedokážu posoudit

SEKCE G: NÁKLADY NA STUDIUM A ZDROJE FINANCOVÁNÍ

Často se hovoří o tom, kolik vlastně u nás stojí studium vysoké školy. Většinou se však jedná o dost nepřesné odhady. Zajímalo by nás, na kolik Vás osobně přijde studium na této škole a jak se Vám daří tyto náklady hradit.

G1. Platíte na této škole školné nebo jiné přímé poplatky za studium?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Ano	→ pokračujte otázkou G2
2	Ne	→ přejděte k otázce G4

G2. Jak vysokou částku za rok zaplatíte?

- a) Školné: Kč
- b) Jiné poplatky: Kč

G3. Kdo se na úhradě školného nebo jiných přímých poplatků podílí?

(Uvedte procentní podíl hrazený jednotlivými plátcí, součet by měl být 100 %.)

	%
a) Rodiče	
b) Já sám/sama z vlastních prostředků	
c) Já sám/sama z půjčky od banky	
d) Já sám/sama z půjčky od někoho jiného	
e) Firma, podnik, pro který pracuji	
f) Někdo jiný	
Celkem	100 %

G4. Kolik zaplatíte za knihy a další studijní materiály za rok?

..... Kč

G5. Kolik průměrně zaplatíte za dopravu za jeden měsíc školního roku?

..... Kč

G6. Kolik průměrně zaplatíte za jídlo za jeden měsíc školního roku?

..... Kč

G7. Jakou částku, kromě školného, v průměru dostáváte měsíčně od rodičů či jiných členů rodiny?

..... Kč

G8. Máte vlastní zdroj příjmů z nějakého zaměstnání nebo podnikání?

(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku.)

	Ano	Ne
a) Pracuji na plný úvazek	1	2
b) Pracuji na částečný úvazek	1	2
c) Příležitostně si vydělávám podle možností a potřeby	1	2
d) Podnikám	1	2
e) Pobírám stipendium	1	2

G9. Vyděláváte si činností související s oborem studia nebo děláte něco úplně jiného?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Vydělávám si spíše práci související s oborem studia
2	Vydělávám si spíše práci, která s mým studiem nesouvisí
3	Podle okolností
4	Nevydělávám si

G10. Můžete nám sdělit, kolik asi tak v průměru vyděláte za měsíc?

..... Kč

G11. Počítáte s tím, že si budete na pokrytí nákladů spojených se studiem vydělávat o prázdninách?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Ano
2	Ne
3	Ještě nevím

G12. Vzal/a byste si od banky, školy nebo jiné instituce půjčku na pokrytí nákladů spojených se studiem, kdyby pro to byly výhodné podmínky (nižší úroky, splácení až po ukončení studia v závislosti na výši příjmu, atd.)?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Rozhodně ano
2	Spíše ano
3	Spíše ne
4	Rozhodně ne

G13. Může nedostatek financí ohrozit Vaše pokračování ve studiu?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Rozhodně ano
2	Spíše ano
3	Spíše ne
4	Rozhodně ne

G14. Do jaké míry ovlivňuje Vaše studium na vysoké škole finanční situaci Vaší rodiny?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Rozpočet rodiny studium značně zatěžuje
2	Pro rodinný rozpočet je studium ještě únosné
3	Pro rodinný rozpočet nepředstavuje studium vážnější komplikace

SEKCE H: STUDIUM A BYDLENÍ

H1. Kde bydlíte během školního roku?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Doma u rodičů
2	Mám vlastní byt
3	V pronajatém bytě
4	Na koleji
5	Jinde, kde:

H2. Máte trvalé bydliště v místě sídla školy?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Ano
2	Ne

H3. Kolik průměrně zaplatíte za bydlení za jeden měsíc školního roku?

..... Kč

H4. Žádal/a jste o ubytování na koleji VŠ?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Ano
2	Ne

H5. Očekáváte, že získáte bydlení na koleji VŠ v příštím akademickém roce?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Ano
2	Ne
3	Ne, vůbec o ni nebudu žádat

Financování ubytování:

BOX A: Systémy podpory ubytování studentů

Existují dva základní systémy podpory ubytování studentů, o nichž se v současné době vede diskuse:

Model 1 (stávající): Dotace poskytovaná vysoké škole, která snižuje cenu lůžka na koleji. Student, který nezíská lůžko na koleji, však nezískává žádnou podporu. O podmínkách přidělení lůžek studentům rozhoduje příslušná VŠ.

Model 2 (alternativní): Přímá dávka studentovi, který nemá trvalé bydliště v místě vysoké školy. Student získá dotaci bez ohledu na to, zda je ubytován na koleji VŠ.

H6. Který z těchto modelů podle Vašeho názoru lépe vystihují následující charakteristiky?

(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku.)

	Model 1	Model 2	Nedovedu posoudit
a) Svoboda volby ubytování	1	2	3
b) Cenově dostupnější bydlení pro větší počet studentů	1	2	3
c) Spravedlivější	1	2	3
d) Jistota dostupného bydlení	1	2	3
e) Více studentů ubytovaných v místě studia	1	2	3
f) Větší prostor pro zneužití	1	2	3

H7. Kterému z těchto dvou modelů byste dal/a přednost?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Model 1 (stávající)
2	Model 2 (alternativní)

SEKCE I: NÁZORY NA FINANČNÍ SPOLUÚČAST

O možnosti zavedení školného či jiné formy finanční spoluúčasti studentů se uvažuje již řadu let. Zajímalo by nás, co si o tomto problému myslíte Vy osobně. Než začnete odpovídat na otázky v této sekci, pozorně si přečtěte informace uvedené v Boxu B.

BOX B: Typy spoluúčasti

Existují následující formy spoluúčasti studentů na nákladech spojených s poskytováním vzdělání:

- přímé školné** placené škole vždy na začátku roku či semestru (v takovém případě mají studenti obvykle možnost získat rozumně úročenou půjčku od státu nebo od banky)
- odložené školné** splácené škole až po ukončení studia a teprve poté, až absolvent dosáhne určité výše příjmu (např. průměrné mzdy)
- časově omezená absolventská daň** splácená škole po dosažení určité výše příjmu (např. dvojnásobku průměrné mzdy) jako procentuálně stanovená část příjmu (např. 5 %) placená po definovanou dobu (např. 15 let)

Parametry každé z těchto forem spoluúčasti lze nastavit tak, že jejich finanční přínos pro školu je v podstatě shodný. Odlišnosti jsou ovšem v následujícím:

- * jak rychle škola peníze dostane,
- * jak množství peněz získaných školou závisí na kvalitě vzdělávací služby poskytované školou,
- * jak zavedení spoluúčasti omezuje přístup ke studiu studentů z chudších rodin,
- * jak zavedený systém umožňuje získat informace o kvalitě vzdělání poskytovaného jednotlivými školami/fakultami,
- * jakou konkurenci systém vyvolá.

Jaké důsledky by podle Vás mělo případné zavedení finanční spoluúčasti?

Následující otázky zodpovězte vždy s ohledem na každou ze tří uvedených forem spoluúčasti.

11. Finanční prostředky, které by škola zavedením finanční spoluúčasti získala, by umožnily, aby vzdělání, které zde dostanu, bylo kvalitnější.

(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku.)

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
a) v případě <u>přímého školného</u> s možností půjčky od banky	1	2	3	4
b) v případě <u>odloženého školného</u>	1	2	3	4
c) v případě <u>časově omezené absolventské daně</u>	1	2	3	4

12. Zavedení finanční spoluúčasti by způsobilo, že bych se více zajímal/a o to, jak vypadá uplatnění absolventů této školy po ukončení studia.

(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku.)

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
a) v případě <u>přímého školného</u> s možností půjčky od banky	1	2	3	4
b) v případě <u>odloženého školného</u>	1	2	3	4
c) v případě <u>časově omezené absolventské daně</u>	1	2	3	4

13. Zavedení finanční spoluúčasti by lidem, jako jsem já, omezilo přístup ke studiu.

(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku.)

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
a) v případě <u>přímého školného s možností půjčky od banky</u>	1	2	3	4
b) v případě <u>odloženého školného</u>	1	2	3	4
c) v případě <u>časově omezené absolventské daně</u>	1	2	3	4

14. Zavedení finanční spoluúčasti by zvýšilo moji motivaci plnit rychleji studijní povinnosti.

(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku.)

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
a) v případě <u>přímého školného s možností půjčky od banky</u>	1	2	3	4
b) v případě <u>odloženého školného</u>	1	2	3	4
c) v případě <u>časově omezené absolventské daně</u>	1	2	3	4

15. Zavedení finanční spoluúčasti by vedlo k tomu, že bych trval/a na zavedení hodnocení vyučujících a přednášek (pokud zavedeno není) nebo bych je bral/a vážněji než dnes (pokud zavedeno je).

(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku.)

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
a) v případě <u>přímého školného s možností půjčky od banky</u>	1	2	3	4
b) v případě <u>odloženého školného</u>	1	2	3	4
c) v případě <u>časově omezené absolventské daně</u>	1	2	3	4

16. Zavedení finanční spoluúčasti by vedlo k příliš velké komercionalizaci a ztrátě akademické nezávislosti oboru, který studuji.

(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku.)

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
a) v případě <u>přímého školného s možností půjčky od banky</u>	1	2	3	4
b) v případě <u>odloženého školného</u>	1	2	3	4
c) v případě <u>časově omezené absolventské daně</u>	1	2	3	4

17. Souhlasil/a byste Vy osobně s některou z uvedených forem spoluúčasti?

(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku.)

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
a) <u>přímé školné s možností půjčky od banky</u>	1	2	3	4
b) <u>odložené školné</u>	1	2	3	4
c) <u>časově omezená absolventská daň</u>	1	2	3	4

I8. Řekněme, že by zákonem bylo vysokým školám umožněno vybírat na začátku každého roku školné (Box B, varianta a).

Jak vysokou částku ročně byste na Vašem současném studijním programu byl/a ochoten/ochotna platit?

..... Kč

I9. Řekněme, že by zákonem bylo umožněno školné za celé studium uhradit až po dostudování (Box B, varianta b).

Kolik procent z hrubého měsíčního příjmu byste byl/a ochoten/ochotna splácet škole jako úhradu části nákladů na Vaše studium?

..... % hrubého příjmu

I10. Řekněme, že by zákonem bylo umožněno část nákladů za vysokoškolské vzdělání uhradit zvýšením daně z příjmu o 5% (Box B, varianta c).

Kolik let byste byl/a ochoten/ochotna takto splácet škole část nákladů na Vaše studium?

..... let

I11. Vedlo by zavedení některé z forem finanční spoluúčasti k Vašemu rozhodnutí nepokračovat ve studiu?

(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku.)

	Rozhodně ano	Spiše ano	Spiše ne	Rozhodně ne
a) v případě <u>přímého školného s možností půjčky od banky</u>	1	2	3	4
b) v případě <u>odloženého školného</u>	1	2	3	4
c) v případě <u>časově omezené absolventské daně</u>	1	2	3	4

I12. Kdyby některá z uvedených forem spoluúčasti existovala v době, kdy jste se hlásil/a na tuto školu, podal/a byste tehdy přihlášku ke studiu?

(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku.)

	Rozhodně ano	Spiše ano	Spiše ne	Rozhodně ne
a) v případě <u>přímého školného s možností půjčky od banky</u>	1	2	3	4
b) v případě <u>odloženého školného</u>	1	2	3	4
c) v případě <u>časově omezené absolventské daně</u>	1	2	3	4

I13. Domníváte se, že jste Vy osobně dostatečně informován/a o způsobech a o pozitivních i negativních důsledcích jednotlivých systémů financování vysokého školství?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Rozhodně ano
2	Spíše ano
3	Spíše ne
4	Rozhodně ne

I14. Představte si situaci, kdy byste měl/a platit školné i Vy. Výše školného na Vaší fakultě by byla stanovena na 8000 Kč ročně s případnou možností půjčky. Jak byste se s touto situací vyrovnal/a?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Zaplatil/a bych tuto částku hotově ze svého vlastního příjmu
2	Zaplatil/a bych tuto částku hotově, ovšem s příspěvím rodičů
3	Byl/a bych nucen/a vzít si půjčku
4	Pokud by se platilo školné, o vysokoškolské studium bych se vůbec neucházel/a

I15. A teď si představte situaci, kdy by výše školného na Vaší fakultě byla stanovena na 24 000 Kč ročně s případnou možností půjčky. Jak byste se s touto situací vyrovnal/a?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Zaplatil/a bych tuto částku hotově ze svého vlastního příjmu
2	Zaplatil/a bych tuto částku hotově, ovšem s příspěvím rodičů
3	Byl/a bych nucen/a vzít si půjčku
4	Pokud by se platilo takto vysoké školné, o vysokoškolské studium bych se vůbec neucházel/a

I16. A teď si zkuste představit situaci, že byste mohl/a studovat na oboru a fakultě zcela odpovídajícím Vaším představám, kde by však školné bylo 40 000 Kč ročně s možností půjčky. Jak by vypadalo Vaše rozhodnutí?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost.)

1	Zaplatil/a bych tuto částku hotově ze svého vlastního příjmu
2	Zaplatil/a bych tuto částku hotově, ovšem s příspěvím rodičů
3	Vzal/a bych si půjčku
4	Na takové fakultě bych se o studium neucházel/a

SEKCE J: NÁZORY NA VYSOKÉ ŠKOLSTVÍ OBECNĚ

Nedávno jsme ve výzkumu celé dospělé populace ČR položili následující otázky. Zajímá nás, jak na ně odpovíte vy, studenti vysokých škol.

J1. Do jaké míry souhlasíte s následujícími výroky o vysokých školách?

(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku.)

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
a) Stát by měl zajistit bezplatně vysokoškolské vzdělání všem, kteří o něj projeví zájem	1	2	3	4
b) Kvalitní vysokoškolské vzdělání je třeba chápat jako investici, která přináší užitek jednotlivci i společnosti	1	2	3	4
c) Studium na vysoké škole by nemělo být úplně zadarmo	1	2	3	4
d) Stát by měl v získání vysokoškolského vzdělání finančně pomáhat jen těm, kteří to opravdu potřebují	1	2	3	4
e) Stát by měl přispívat na vzdělání studentům soukromých vysokých škol stejně jako v případě státních vysokých škol	1	2	3	4
f) Bez známostí a protekce se mladý člověk u nás na vysokou školu nedostane	1	2	3	4
g) Přijímací zkoušky na vysoké školy umožňují vybírat uchazeče skutečně podle toho, jaké mají předpoklady pro studium	1	2	3	4
h) Přijímací zkoušky na vysoké školy by se měly zrušit	1	2	3	4
i) Školné na vysokých školách s možností půjčky by umožnilo studovat většímu počtu mladých lidí, kteří o studium stojí	1	2	3	4
j) Na soukromé vysoké školy se většinou hlásí ti, kteří nebyli přijati na státní vysoké školy	1	2	3	4

SEKCE K: DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

K1. Datum narození:

den: měsíc: rok:

K2. Pohlaví

1	Muž
2	Žena

Na závěr Vás prosíme o kontaktní údaje proto, abychom Vás mohli za dva roky znovu oslovit a zjistit, jak si ve studiu vedete, zda se ve Vašem názoru na školu něco změnilo a hlavně jaké plány budete v té době mít.

Tyto kontaktní údaje budou uchovávány v našem archívu **odděleně od údajů získaných z dotazníku** a nikomu jinému **nebudou poskytnuty**.

Jméno:

Příjmení:

Trvalá adresa

Ulice a číslo domu:

Město, obec:

PSČ:

Telefon:

Přechodná adresa

Ulice a číslo domu:

Město, obec:

PSČ:

Telefon:

e-mail na školu:

Osobní e-mail:

Přejete si zasílat výsledky výzkumu vysokoškoláků?

Na školní e-mail: **ANO** **NE**

Na osobní e-mail: **ANO** **NE**

Výzkumný tým se zavazuje, že uvedené osobní údaje (jméno, adresa, telefon a e-mail) **budou využity výhradně k účelům tohoto výzkumu a k žádným jiným účelům**, tj. veškeré kontaktní údaje budou využity výhradně k zaslání dalšího dotazníku v průběhu školního roku 2005/6, případně k zasílání vyžádaných výsledků výzkumu, a že **budou uchovávány odděleně od údajů získaných z dotazníku**.

RNDr. Jana Straková, v.r.

Souhlasím s tím, aby moje jméno a adresa byly využity výhradně k zaslání dalšího dotazníku v průběhu školního roku 2005/6.

Podpis studenta

Velice Vám děkujeme za vyplnění tohoto dotazníku.